

Dritter Beitrag zur **Flora von Serbien und Bulgarien.**

Von
Dr. Ed. Formánek.

Im Folgenden veröffentliche ich die Ergebnisse meiner in der Zeit vom 7. Juli bis Mitte September 1897 ausgeführten Reise durch **Serbien** und **Bulgarien**.

Von Brünn reiste ich nach Belgrad und von da nach Sofia in Bulgarien, bestieg die Lulin planina, reiste nach Belovo, Tatar Bazardjik und Philippopol, besuchte die Thäler der Flüsse Azovica, Jadenica, Elidere, Stara- und Čepelarska reka und unternahm von den genannten Städten aus mehrtägige Excursionen ins Rhodope-Gebirge, bestieg die Belovska planina, die Berge Alabak, Mlekovica, Milevi Skali, Bela Voda, Katlovi Skali, Ostrec, die Jundol-, Kamenicka-, Dobrolucka planina, Bela Cerkva und Novoselska gora. Auf dem Rückwege besuchte ich Pirot in Serbien und unternahm von da aus, auf das thatkräftigste von der **hohen königl. serbischen Regierung** unterstützt, in Gesellschaft des mir allergütigst zur Begleitung zugewiesenen Herrn Stevan Dokić, königl. Beamten in Pirot, welcher zwei bewaffnete Männer mitnahm, einen mehrtägigen Ausflug auf die Midžor- und Stara planina in Serbien.

Vor Allem möge es mir erlaubt sein, meinen ehrfurchtsvollsten und wärmsten Dank für die besonders thatkräftige und gnädige Förderung meiner Forschungsreise dem **hohen k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht** und dem **hohen k. u. k. Ministerium des kais. und königl. Hauses und des Aeussern** zu unterbreiten.

Meinen ehrfurchtsvollsten und besten Dank für die ausgiebigste und wohlwollendste Förderung meiner Forschungsreise schulde ich: dem **hohen königlichen serbischen Ministerium des Innern** und dem **hohen königlichen serbischen Kriegsministerium**, ferner dem **hohen bulgarischen Ministerium des Innern** und dem **hohen bulgarischen Unterrichtsministerium**, die mir jedweden Schutz und die

thatkräftigste Unterstützung auf allen meinen Touren haben ange-deihen lassen.

Meinen besonderen Dank schulde ich Seiner Hochwohlgeboren: **Freiherrn Quido Call-Rosenburg v. und zu Culmbach, k. u. k. a. o. Gesandten und k. u. k. bevollmächtigten Minister** in Sofia. Seiner Hochwohlgeboren: **Freiherrn Otto Kuhn v. Kuhnenfeld, k. u. k. Legations-Rathe und Vertreter des k. u. k. Gesandten** in Belgrad für die wohlwollendste und wirksamste Empfehlung bei den obgenannten Regierungen.

Für die gütige Förderung meiner Forschungsreise spreche ich meinen besten Dank aus Seiner Hochwohlgeboren Herrn: **Petr Genčef, Generalsecretär im bulgarischen Unterrichtsministerium**; Seiner Hochwohlgeboren Herrn: **Dimitr Zagorov, Generalsecretär im bulgarischen Ministerium des Innern**; Seiner Hochwohlgeboren Herrn: **Mijaljo P. Ivanović, Kreis-Präfeten** in Pirot; Seiner Hochwohlgeboren Herrn: **Militär-Commandanten** in Pirot und für die anstren-gende mehrere Tage in Anspruch nehmende Begleitung auf die Stara planina in Serbien Seiner Wohlgeboren Herrn: **Stevan Dokić, königl. Beamten** in Pirot; für die Besorgung einiger, meine Reise betreffenden Einzelheiten danke ich meinem Bruder **Romuald Formánek, k. k. Postsecretär** in Brünn.

Mit liebenswürdiger und aufopfernder Bereitwilligkeit haben die rühmlichst bekannten, hervorragenden Botaniker, vor Allen Dr. Eugen von Halászy einen Theil meiner Ausbeute bestimmt und revidirt. Dr. Vincenz von Borbás (*Quercus*, *Galium*, *Verbascum*, *Mentha*, *Dianthus*, *Rubus*), Director François Crépin (*Rosa*), Ed. Hackel (*Gramineen*) die Bestimmung, beziehungsweise Revision einiger Partien des gesammelten Materials übernommen und mir die Resultate ihrer kritischen Studien zur Disposition gestellt, wofür ich ihnen meinen tiefgefühlten Dank ausspreche.

Verzeichniss der im vorliegenden Beitrage benützten Werke.

Dr. Jos. Pančić: „*Flora principatus Serbiae*“, Belgradi 1874; „*Addidamenta ad Floram principatus Serbiae*“, Belgradi 1884.

Dr. J. Velenovský: „*Flora Bulgarica*“, Pragae 1891; I.—IV. „Nachtrag zur Flora von Bulgarien in Sitzungsberichten der königl. böhm. Gesellschaft der Wissenschaften“, Jahrg. 1892—1894.

Dr. Günther Ritter Beck: „*Flora von Südbosnien und der angrenzenden Hercegovina*“ in Annal. des k. k. naturh. Hofmuseums 1886 - 1895.

Dr. Rich. Ritter Wettstein: „Beitrag zur Flora Albaniens“, (Bearbeitung der von J. Dörfler im Jahre 1890 im Gebiete des Šar-Dagh gesammelten Pflanzen); in *Bibliotheca botanica*, Heft 26, Cassel 1892.

Lujo B. Adamovic: „O Vegataciji Jugو-istočne Srbije“, Niš 1892.

Dr. Vinc. de Borbás: „A Bolgár Flora Vonatkozása Hazánk Flórájára“. Editio separata e „Termeszetrajzi Füzetek“, Vol. XVI, Parte I, 1893. A Musaeo nationali Hungarico Budapestiensi vulgato.

Dr. Eug. von Halácsy Beiträge: I. „zur Flora von Epirus“; II. „von Aetolien und Acarnanien“; III. von Thessalien“; IV. „von Achaia und Arcadien“ im LXI. Bande der Denkschriften der k. k. Akademie der Wissenschaften in Wien, 1894; „Beitrag zur Flora von Griechenland“ und „Florula Sporadum“ in Oest. bot. Zeitschrift 1895 und 1897.

Dr. Arpad von Degen und Ignaz Dörfler: „Beitrag zur Flora Albaniens und Macedoniens“ im LXIV. Bande der Denkschriften der k. k. Akademie der Wissenschaften in Wien 1897.

I. Allgemeines.

Um den Gesammeindruck, den ich von der Vegetation der Gebirge und Thäler des bereisten Gebietes gewonnen habe, möglichst getreu wiederzugeben, will ich die Pflanzen, welche ich hier zu sammeln oder zu sehen Gelegenheit hatte, in übersichtlicher Reihe anführen.

A. Serbien.

a. Midžor Balkan (beziehungsweise Stara planina).

1. Untere Lage 300—1100 m. *Pteris aquilina*, *Asplenium trichomanes*, *Andropogon ischaemum*, *Melica ciliata* v. *Linnaei*, *Euphorbia amygdaloides*, *Ostrya carpinifolia*, *Corylus avellana*, *Polycnemum majus*, *Amarantus retroflexus*, *Urtica dioica*, *Jasione Heldreichii*, *Campanula trachelium*, *Xanthium strumarium*, *Lapsana communis*, *Crepis rhoeadifolia*, *Hieracium griseum* v. *glandulosum*, *Lactuca saligna*, *Chondrilla juncea*, *Hypochoeris radicata*, *Picris hieracioides*, *Leontodon hispidus*, *Bellis perennis*, *Inula aspera*, *I. conyzoides*, *I. britanica*, *Pulicaria dysenterica*, *Bidens orientalis*, *Anthemis tinctoria*, *Pyrethrum parthenium*, *Tanacetum vulgare*, *Achillea millefolium*, *A. compacta*, *Artemisia vulgaris*, *A. absinthium*, *Solidago virga aurea*, *Filago lutescens*, *Senecio erucifolius*, *Eupatorium cannabinum*, *Seratula tinctoria*, *Centaurea jacea* typus et v. *decipiens*, *C. nigrescens*, *C. stenolepis*, *C. cyanus*, *C. maculosa*, *C. australis*, *Carthamus lanatus*, *Onopordon acanthium*, *Carduus acanthoides*, *Cirsium arvense*, *C. lanceolatum*, *Carlina Utzka*, *Echinops*

albidus, *E. banaticus*, *Dipsacus laciniatus*, *Scabiosa ochroleuca*, *Galium purpureum*, *G. verum*, *Cynanchum laxum*, *Erythrea centaurium*, *Cynoglossum officinale*, *Echinospermum lappula*, *Anchusa officinalis*, *Convolvulus arvensis*, *Hyoscyamus niger*, *Solanum nigrum*, *Linaria genistae-folia*, *L. vulgaris*, *Digitalis ambigua*, *Odontites rubra*, *Lycopus europaeus*, *Salvia verticillata*, *S. amplexicaulis*, *S. glutinosa*, *Origanum vulgare*, *Thymus montanus*, *Melissa officinalis*, *Calamintha clinopodium*, *C. patavina*, *Nepeta pannonica*, *N. cataria*, *Stachys germanica*, *S. silvatica*, *Betonica officinalis*, *Galeopsis ladanum v. latifolium*, *G. speciosa*, *Marrubium vulgare*, *Ballota nigra*, *Leonurus cardiaca*, *Sideritis montana*, *Prunella vulgaris*, *P. alba*, *Teucrium chamaedrys v. viridescens*, *Nigella arvensis*, *Helleborus odorus*, *Sisymbrium officinale*, *Berteroa incana*, *Alyssum Midžorense*, *Camelina microcarpa*, *Reseda luteola*, *Viola saxatilis*, *Herniaria incana*, *Arenaria serpyllifolia*, *Cerastium triviale*, *Tunica saxifraga*, *Kohlrauschia prolifera*, *Dianthus armeriastrum*, *Saponaria officinalis*, *Silene cucubalus*, *S. armeria*, *Melandrium noctiflorum*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum acutum*, *Acer tartaricum*, *A. campestre*, *Eryngium palmatum*, *Pimpinella saxifraga*, *Daucus carota*, *Orlaya grandiflora*, *Sedum maximum*, *Crataegus monogyna*, *Pyrus communis*, *Agrimonia eupatoria*, *Poterium sanqisorbæ*, *Prunus spinosa*, *Ononis spinescens*, *Trifolium arvense*, *T. aureum*, *Lotus corniculatus*, *Vicia grandiflora*, *V. cracca*.

2. Mittlere Lage. Berg- und subalpine Region (M. Mirica, Popovi Livadi) **1100—1800m.** *Pteris aquilina* gruppenweis, *Asplenium trichomanes*, *Aspidium flix mas*, *Cystopteris fragilis*, *Polypodium vulgare*, *Picea excelsa*, *Cynosurus cristatus*, *Agrostis alba*, *A. byzantina*, *Dactylis glomerata*, *Secale montanum*, *Carex leporina*, *Eriophorum angustifolium*, *Scirpus compressus*, *Juncus lamprocarpus*, *J. bufonius*, *Allium carinatum*, *Veratrum lobelianum*, *Nigritella angustifolia*, *Paris quadrifolia*, *Corylus avellana*, *Fagus sylvatica*, *Rumex acetosella*, *Chenopodium bonus Henricus*, *Urtica dioica*, *Campanula glomerata*, *C. rotundifolia*, *C. persicifolia*, *C. patula*, *C. Velenovskyi*, *Lapsana communis*, *Crepis grandiflora*, *Hieracium pilosella*, *H. umbellatum*, *Prenanthes purpurea*, *Leontodon hispidus*, *Erigeron acre*, *Telekia speciosa*, *Chamaemelum trichophyllum*, *Pyrethrum corymbosum*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Tanacetum vulgare*, *Achillea tanacetifolia*, *A. grandifolia*, *Artemisia scoparia*, *A. absinthium*, *Filago arvensis*, *Gnaphalium sylvaticum*, *G. dioicum*, *Doronicum macrophyllum*, *Senecio rupestris*, *S. Jacobinianus*, *Centaurea jacea*, *C. nigrescens*, *C. Midžorensis*, *C. cyanus*, *C. australis*, *C. atropurpurea*, *Carduus alpestris*, *C. acanthoides*, *Cirsium candelabrum*, *Carlina*

macrocephala, C. Utzka, Knautia Midžorensis, K. pannonica, Succisa australis, Scabiosa columbaria, Valeriana officinalis, Asperula odorata, Galium cruciatum, G. verum, Cynanchum laxum, Gentiana asclepiadea, G. serbica, G. lutescens, Myosotis palustris, M. silvatica, Verbascum phoeniceum, Scrophularia nodosa, S. Scopolii, Linaria vulgaris, Digitalis ambigua, Veronica latifolia, V. officinalis, Euphrasia tartarica, Mentha pulegium, Origanum vulgare, Thymus balcanus, Nepeta pannonica, Stachys alpina, Betonica officinalis, Prunella vulgaris, P. alba, Plantago major, Lysimachia numularia, Papaver rhoeas, Delphinium Midžorense, Turritis glabra, Capsella bursa pastoris, Reseda luteola, Parnassia palustris, Viola declinata subsp. bulgarica, Polygala major, P. oxyptera, Cerastium triviale, C. Moesiacum, Dianthus giganteiformis, Silene cucubalus, S. Roemeri subsp. balcanica, S. otites, S. armeria, Melandrium noctiflorum, M. silvotre, Lychnis coronaria, Hypericum perforatum, H. quadrangulum, Geranium macrorrhizone, G. pyrenaicum, Impatiens noli tangere, Chamaenerium angustifolium, Sanicula europaea, Astrantia major, Chaerophyllum aureum, Silaus virescens, Sedum maximum, Saxifraga rotundifolia, Geum urbanum, Potentilla argentea, P. obscura, Fragaria vesca, Rubus idaeus, R. glandulosus, Spiraea denudata, Genista sagittalis, Trifolium alpestre, T. pannonicum, T. repens, T. aureum, Lotus corniculatus, Lathyrus pratensis.

3. Alpine Region, 1800—2186 m. Asplenium trichomanes, Cystopteris fragilis, Juniperus sibirica, Sesleria coerulans, Agrostis rupestris, Deschampsia flexuosa, Poa alpina, Carex leporina, Eriophorum angustifolium, Scirpus compressus, Luzula spicata, Veratrum Lobelianum, Polygonum bistorta, Campanula rotundifolia, C. Velenovskyi, C. patula, Crepis grandiflora, Hieracium pilosella, Frigeron uniflorus, Anthemis carpatica, Chrysanthemum leucanthemum, Achillea grandifolia, A. lingulata, Gnaphalium sylvaticum, G. dioicum, Senecio rupestris, S. carpaticus, Centaurea Midžorensis, Gentiana lutea, G. asclepiadea, G. serbica, G. lutescens, Myosotis alpestris, M. silvatica, Veronica bellidoides, Euphrasia tartarica, Pedicularis verticillata, Thymus balcanus, Calamintha patavina, Stachys alpina, Prunella vulgaris, Vaccinium myrtillus, V. vitis idaea, Androsace hedreantha, Anemone narcissiflora, Thlaspi praecox, Alsine verna, Cerastium triviale, C. alpinum, Heliosperma pudibunda, Silene Roemeri subsp. balcanica, Hypericum perforatum, H. quadrangulum, Geranium sylvaticum, Chaerophyllum aureum, Saxifraga aizoon, S. cymosa v. Midžorensis, S. tridactylites, S. rotundifolia, Alchemilla montana, Geum coccineum, G. montanum, Potentilla chrysocraspeda, Genista sagittalis, Trifolium alpestre, T. aureum.

b. Valles.

1. **Vallis Crnovrška reka.** Asplenium trichomanes, Cystopteris fragilis, Melica ciliata v. Linnaei, Fagus sylvatica, Jasione Heldreichii, Xanthium spinosum, Crepis rhoeadifolia, Chondrilla juncea, Leontodon hispidus, Inula britanica, Anthemis tinctoria, Tanacetum vulgare, Solidago virga aurea, Filago canescens, Senecio erucifolius, Centaurea maculosa, Carthamus lanatus, Carduus acanthoides, Cirsium siculum, C. candelabrum, C. lanceolatum, Echinops albidus, Dipsacus laciniatus, Scabiosa ochroleuca, Valeriana officinalis, Erythraea centaurium, Digitalis ambigua, Odontites rubra, Salvia glutinosa, Origanum vulgare, Calamintha officinalis, Nepeta pannonica, N. cataria, Stachys germanica, Betonica officinalis, Ballota nigra, Leonurus cardiaca, Prunella alba, Nigella arvensis, Helleborus odorus, Berteroa incana, Parnassia palustris, Helianthemum vulgare, Kohlrauschia prolifera, Saponaria officinalis Silene cucubalus, S. armeria, Melandrium noctiflorum, Malva silvestris, Lythrum salicaria, Eryngium campestre, Pimpinella saxifraga, Sedum maximum, Crataegus monogyna, Pyrus communis v. pyraster, Potentilla pilosa, Prunus spinosa, Ononis spinescens, Trifolium arvense, Coronilla varia, Vicia cracca.

B. Bulgaria.

a. Lulin planina.

1. **Untere Lage circa 600—800*) m** Pteris aquilina, Bromus patulus, Briza media, Poa bulbosa, Elymus crinitus, Allium sphaerocephalum, Veratrum nigrum, Euphorbia platyphyllus, E. stricta, E. esuloides, Carpinus betulus, Corylus avellana, Ulmus campestris, Campanula patula, Cichorium intybus, Crepis biennis, Tragopogon campestre, Scorzonera hispanica, Inula aspera, Anthemis tinctoria, Chamaemelum trichophyllum, Pyrethrum corymbosum, Chrysanthemum leucanthemum, Tanacetum vulgare, Artemisia vulgaris, Filago arvensis, Seratula integrifolia, Centaurea australis, C. scabiosa, Cirsium arvense, C. canum, C. lanceolatum, Xanthemum cylindraceum, Echinops commutatus, Scabiosa columbaria, S. ochroleuca, Asperula montana, Galium cruciatum, G. verum, Viburnum lantana, Erythrea centaurium, Gentiana cruciata, Myosotis palustris, Verbascum austriacum, V. phoeniceum, Gratiola officinalis, Digitalis lanata, Veronica chamaedrys, V. Buxbaumi, Euphrasia stricta, Melampyrum cristatum, M. arvense, M. nemorosum, Salvia verticillata, S. nemorosa, Origanum vulgare, Thymus montanus;

*) Da bis jetzt keine verlässlichen Daten über die Höhe vieler Berge Bulgariens existieren, sind die ziffermässigen Angaben der einzelnen Regionen nur annähernd zu nehmen.

Nepeta paononica, *Stachys germanica*, *Betonica officinalis*, *Galeopsis tetrahit*, *Prunella vulgaris*, *P. alba*, *Clematis vitalba*, *Delphinium consolida*, *Berteroa incana*, *Scleranthus perennis*, *Stellaria graminea*, *Cerastium triviale*, *Tunica saxifraga*, *Kohlrauschia prolifera*, *Dianthus armeriastrum*, *Silene cucubalus*, *Lychnis coronaria*, *Agrostema githago*, *Geranium sanquineum*, *G. pyrenaicum*, *Linum hirsutum*, *L. austriacum*, *Acer campestre*, *Lythrum salicaria*, *Astrantia major*, *Conium maculatum*, *Pastinaca sativa*, *Ferulago monticola*, *Daucus carota*, *Orlaya grandiflora*, *Pyrus commuuis v. pyraster*, *Agrimonia eupatoria*, *Poterium sanquisorba*, *Potentilla taurica*, *Rubus tomentosus v. hypoleucus*, *Spiraea filipendula*, *Cytisus supinus*, *Trifolium incanum*, *T. pannonicum*, *T. resupinatum*, *T. montanum*, *T. aureum*, *Dorycnium herbaceum*, *Coronilla varia*, *Astragalus chlorocarpus*, *Lathyrus pratensis*.

2. Mittlere Lage c. 800—1100 m. *Pteris aquilina*, *Agrostis byzantina*, *Stipa gallica*, *Dactylis glomerata*, *Briza media*, *Poa bulbosa*, *Elymus crinitus*, *Anthericum ramosum*, *Ornithogalum narbonense*, *Allium carinatum*, *A. sphaerocephalum*, *Veratrum nigrum*, *Polygonatum officinale*, *Nigritella angustifolia*, *Epipactis viridans*, *Euphorbia cyparissias*, *E. amygdaloides*, *Carpinus betulus*, *Corylus avellana*, *Fagus silvatica*, *Sálix caprea*, *Populus tremula*, *Rumex patientia*, *R. acetosa*, *Urtica dioica*, *Parietaria erecta*, *Ulmus campestris*, *Campanula glomerata typus et v. valida*, *C. trachelium*, *C. rapunculoides*, *C. persicifolia*, *C. patula*, *Lapsana communis*, *Hieracium umbellatum*, *Prenanthes purpurea*, *Lactuca scariola*, *Hypochoeris maculata*, *Inula hirta*, *J. aspera*, *Anthemis tinctoria*, *Pyrethrum corymbosum*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Tanacetum vulgare*, *Achillea grandifolia*, *Artemisia absinthium*, *Senecio Jacobinianus*, *Seratula integrifolia*, *Centaurea nigrescens*, *C. stenolepis*, *C. scabiosa*, *Xeranthemum cylindraceum*, *Knautia hybrida*, *K. pannonica*, *Scabiosa columbaria*, *S. ochroleuca*, *Galium cruciatum*, *G. verum*, *G. asperulaeflorum*, *Viburnum lantana*, *Cynanchum laxum*, *Symphytum ottomanum*, *Orobanche alba*, *Scrophularia Scopolii*, *Veronica chamaedrys*, *V. multifida*, *V. spicata*, *Euphrasia tartarica*, *Melampyrum nemorosum*, *M. cristatum*, *Verbena officinalis*, *Salvia verticillata*, *Origanum vulgare*, *Calamintha officinalis*, *Nepeta pannonica*, *Stachys silvatica*, *S. recta*, *Betonica officinalis*, *Lamium maculatum*, *Scutellaria columnae*, *Prunella grandiflora*, *Teucrium canum*, *Plantago major*, *Armeria rumelica*, *Clematis recta*, *Thalictrum minus*, *Helleborus odorus*, *Viola odorata subsp. bulgarica*, *Polygala vulgaris*, *P. oxyptera*, *Scleranthus perennis*, *Stellaria graminea*, *Cerastium triviale*, *Tunica saxifraga*, *Dianthus barbatus*, *Silene cucubalus*, *Melandrium noctiflorum*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum*

acutum, *H. hirsutum*, *Geranium pyrenaicum*, *Linum hirsutum*, *Acer tartaricum*, *Epilobium montanum*, *Astrantia major*, *Pimpinella saxifraga*, *Oenanthe meoides*, *Silans virescens*, *Pastinaca sativa*, *Peucedanum officinale*, *Ferulago monticola*, *Sedum cepaea*, *Sorbus torminalis*, *Pyrus amygdaliformis*, *P. communis* v. *pyraster*, *Potentilla taurica*, *Rubus glandulosus*, *Spiraea filipendula*, *Genista ovata*, *G. tinctoria*, *Cytisus supinus*, *Trifolium pannonicum*, *T. trichopterum*, *T. resupinatum*, *T. repens*, *T. montanum*, *Coronilla varia*, *Orobus hirsutus*, *O. vernus*.

3. Obere Lage c. 1100—1400 m. *Pteris aquilina*, gruppenweise, *Aspidium filix mas*, *Arum maculatum*, *Agrostis byzantina*, *Stipa gallica*, *Dactylis glomerata*, *Poa bulbosa*, *Paris quadrifolia*, *Euphorbia cyparissias*, *E. amygdaloides*, *Carpinus betulus*, *Fagus sylvatica* in Beständen, *Rumex patientia*, *Chenopodium bonus Henrici*, *Urtica dioica*, *Campanula trachelium*, *C. persicifolia*, *Lactuca muralis*, *Anthemis tinctoria*, *Chamaemelum trichophyllum*, *Pyrethrum corymbosum*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Artemisia vulgaris*, *Cirsium lanceolatum*, *Scabiosa ochroleuca*, *Asperula odorata*, *Viburnum lantana*, *Fraxinus excelsior*, *Sympytum ottomanum*, *Scrophularia nodosa*, *Digitalis ambigua*, *Euphrasia tartarica*, *Verbena officinalis*, *Salvia glutinosa*, *Calamintha clinopodium*, *C. officinalis*, *Stachys sylvatica*, *Leonurus cardiaca*, *Scutellaria columnae*, *Ajuga genevensis*, *Plantago major*, *Heleborus odorus*, *Actaea spicata*, *Polygala vulgaris*, *P. oxyptera*, *Helianthemum vulgare*, *Scleranthus perennis*, *Stellaria graminea*, *Cerastium triviale*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum perforatum*, *Geranium pyrenaicum*, *Acer tataricum*, *A. campestre*, *Sanicula europaea*, *Astrantia major*, *Silaus virescens*, *Ferulago monticola*, *Sedum cepaea*, *Sorbus torminalis*, *Geum urbanum*, *Trifolium montanum*, *T. aureum*, *Coronilla varia*, *Astragalus glycyphyllos*, *Lathyrus pratensis*.

b. Belovska planina (mm. Parnevo, Timia, Lažovica, Tipšovica, Sultanica).

1. Untere Lage c. 350—600 m. (m. Parnevo und untere Lage der Sultanica). *Asplenium trichomanes*, *A. ruta muraria*, *Cystopteris fragilis*, *Polypodium vulgare*, *Juniperus communis*, *Pinus nigra*, *Andropogon ischaemum*, *Tragus muricatus*, *Stipa aristella*, *Melica uniflora*, *Bromus sterilis*, *B. squarrosum*, *Festuca saxatilis*, *Eragrostis minor*, *E. major*, *Poa badensis*, *Elymus crinitus*, *Triticum villosum*, *Brachypodium silvaticum*, *Scirpus holoschoenus*, *Juncus lamprocarpus*, *Erythronium dens canis*, *Allium paniculatum*, *Polygonatum latifolium*, *Euphorbia falcata*, *E. cyparissias*, *E. amygdaloides*, *Ostrya carpinifolia*, *Corylus avellana*, *Fagus sylvatica*, *Quercus lanuginosa*, *Q. sessiliflora* v. *glebosa*,

Populus alba, *P. nigra*, *Alnus incana*, *Betula alba*, *Polygonum convolvulus*, *P. Bellardii*, *Chenopodium botrys*, *Amarantus retroflexus*, *Parietaria erecta*, *Lygia passerina*, *Bryonia alba*, *Jasione Heldreichii*, *Campanula lingulata*, *C. trachelium*, *C. bononiensis*, *C. scutellata*, *C. persicifolia*, *Xanthium strumarium*, *X. spinosum*, *Lapsana communis*, *Crepis rhoeadifolia*, *Hieracium pilosella*, *H. taygeteum*, *H. crinitum*, *H. boreale*, *H. umbellatum*, *Sonchus arvensis*, *Lactuca viminea*, *L. muralis*, *L. saligna*, *L. scariola*, *Chondrilla juncea*, *Erigeron acer*, *E. canadensis*, *Bellis perennis*, *Inula conyza*, *Inula oculus Christi*, *I. britanica*, *I. Aschersoniana*, *Pulicaria dysenterica*, *Anthemis tinctoria*, *Pyrethrum corymbosum*, *P. parthenium*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Achillea compacta*, *A. depressa*, *Artemisia scoparia*, *A. vulgaris*, *A. absinthium*, *Solidago virga aurea*, *Filago arvensis*, *Gnaphalium silvaticum*, *Senecio erucifolius*, *S. Jacquinianus*, *Eupatorium cannabinum*, *Lappa major*, *L. minor*, *Centaurea stenolepis*, *C. cyanus*, *C. ovina*, *C. maculosa*, *C. salonitana*, *Carthamus lanatus*, *Onopordon acanthium*, *Carduus acanthoides*, *Cirsium arvense*, *C. abruptum*, *C. canum*, *C. lanceolatum*, *Xeranthemum annum*, *Echinops albidus*, *E. microcephalus*, *Dipsacus laciniatus*, *Knautia hybrida typus et v. Urvillaei*, *K. pannonica*, *Scabiosa ucrainica*, *Asperula odorata*, *Galium alpinum*, *G. cruciatum*, *G. pedemontanum*, *G. purpureum*, *G. verum*, *Sambucus ebulus*, *Lonicera xylosteum*, *Ligustrum vulgare*, *Erythraea centaurium*, *Anchusa osmanica*, *A. Barrelieri*, *Pulmonaria mollis*, *Cerinthe minor*, *Onosma tauricum*, *Atropa belladonna*, *Solanum dulca mara*, *S. nigrum*, *Scrophularia Scopolii*, *Linaria genistaefolia*, *Digitalis lauata*, *D. viridiflora*, *Veronica spicata*, *Odontites rubra*, *Verbena officinalis*, *Lycopus europaeus*, *Salvia nemorosa*, *S. glutinosa*, *Origanum elongatum*, *Thymus montanus*, *T. heterotrichus*, *Melissa officinalis*, *Calamintha clinopodium*, *C. officinalis*, *C. patavina*, *C. arvensis*, *Nepeta pannonica*, *N. cataria*, *Stachys recta subsp. *rhodopea**, *S. annua*, *Betonica officinalis*, *Galeopsis speciosa*, *Lamium maculatum*, *L. bithynicum*, *Marrubium peregrinum*, *M. vulgare*, *Ballota nigra*, *Scutellaria columnae*, *Prunella vulgaris*, *P. alba*, *Ajuga genevensis*, *Teucrium chamaedrys*, *Plantago major*, *P. arenaria*, *Vaccinium myrtillus*, *Anagallis coerulea*, *Lysimachia punctata*, *Chelidonium majus*, *Papaver rhoeas*, *Clematis vitalba*, *Nigella arvensis*, *Nasturtium silvestre*, *Erysimum canescens*, *E. cuspidatum*, *Berteroa incana*, *Alyssum murale*, *A. Stfibrnyi*, *Capsela bursa pastoris*, *Viola declinata*, *susp. bulgarica*, *Helianthemum vulgare*, *Fumana procumbens*, *Arenaria viscidula*, *Stellaria holostea*, *S. graminea*, *Gypsophila muralis*, *Tunica illyrica*, *Kohlrauschia prolifera*, *Saponaria offici-*

nalis, *Silene Friwaldskyana*, *S. flavescens*, *S. cucubalus*, *S. trinervia*, *S. armeria*, *Melandrium noctiflorum*, *Viscaria atropurpurea*, *Lychnis coronaria*, *Lavatera thuringiaca*, *Malva eriocarpa*, *Tilia alba*, *Hypericum perforatum*, *H. quadrangulum*, *H. rumelicum*, *Geranium pyrenaicum*, *Linum nodiflorum*, *Paliurus australis*, *Lythrum salicaria*, *Chamaenerium angustifolium*, *Epilobium hirsutum*, *E. montanum*, *Hedera helix*, *Eryngium campestre*, *Smyrnium perfoliatum*, *Chaerophyllum aureum*, *Orlaya grandiflora*, *Cornus mas*, *C. sanguinea*, *Sedum maximum*, *S. cepaea*, *Crataegus monogyna*, *Pyrus communis v. pyraster*, *Rosa tomentosa*, *R. myriacantha*, *Alchemilla vulgaris*, *Agrimonia eupatoria*, *Geum urbanum*, *Potentilla pilosa*, *Fragaria vesca*, *Rubus caesius*, *R. glandulosus*, *Prunus spinosa*, *Genista ovata*, *G. tinctoria*, *G. sagittalis*, *Ononis spinescens*, *Medicago falcata*, *Melilotus alba*, *Trifolium alpestre*, *T. ochroleucum*, *T. pannonicum*, *T. arvense*, *T. aureum*, *Dorycnium herbaceum*, *Lotus corniculatus*, *Coronilla varia*, *Astragalus glycyphyllos*, *Orobus hirsutus*, *Vicia melanops v. hirtula*, *V. grandiflora*, *V. cracca*.

2. Mittlere Lage c. 600—850 m. (mm. Timia et Lažovica, mittlere Lage des Berges Sultanica). *Pteris aquilina* gruppenweis, *Polypodium vulgare*, *Juniperus communis*, *Pinus nigra*, *Picea excelsa*, *Melica uniflora*, *Poa nemoralis*, *P. pratensis*, *Luzula albida*, *Euphorbia cyparissias*, *E. amygdaloides*, *Corylus avellana*, *Quercus lanuginosa*, *Salix caprea*, *Betula alba*, *Rumex patientia*, *R. acetosella*, *Campanula persicifolia*, *C. heminschinica*, *C. expansa*, *Lapsana communis*, *Hieracium pilosella*, *H. racemosum*, *H. boreale*, *Leontodon autumnalis*, *Erigeron acer*, *Bellis perennis*, *Telekia speciosa*, *Inula conyza*, *I. oculus Christi*, *Anthemis tinctoria*, *Pyrethrum corymbosum*, *P. parthenium*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Tanacetum vulgare*, *Artemisia vulgaris*, *A. ab-sinthium*, *A. camphorata*, *Solidago virga aurea*, *Gnaphalium sylvaticum*, *Senecio rupestris*, *S. Jacquinianus*, *Centaurea nigrescens*, *C. stenolepis*, *Cirsium appendiculatum v. rhodopeum*, *Knautia pannonica*, *Scabiosa ochroleuca* subsp. *rhodopea*, *Valeriana officinalis* typ. et v. *angustifolia*, *Galium cruciatum*, *G. pedemontanum*, *G. verum*, *Erythraea centaurium*, *Gentiana cruciata*, *G. asclepiadea*, *Myosotis silvatica*, *Cynoglossum nebrodense*, *Verbascum glabratum*, *Scrophularia Scopolii*, *Linaria genistae-folia*, *L. vulgaris*, *Digitalis lanata*, *D. ambigua*, *D. viridiflora*, *Veronica latifolia*, *V. serpyllifolia*, *Odontites rubra*, *Verbena officinalis*, *Salvia verticillata*, *S. glutinosa*, *Origanum vulgare*, *Calamintha clinopodium*, *C. officinalis*, *C. patavina*, *Nepeta pannonica*, *Betonica officinalis*, *Galeopsis speciosa*, *Prunella alba*, *Ajuga chamaepitys*, *A. genevensis*, *Plantago lanceolata*, *Armeria rhodopea*, *Lysimachia punctata*,

Thalictrum aquilegifolium, *Ranunculus nemorosus*, *R. polyanthemus*, *Berteroa incana*, *Viola declinata* subsp. *bulgarica*, *Helianthemum vulgare*, *Stellaria nemorum*, *S. graminea*, *Malachium aquaticum*, *Silene cucubalus*, *S. Roemeri* subsp. *balcanica*, *S. armeria*, *Viscaria atropurpurea*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum quadrangulum*, *H. perforatum*, *Geranium macrorrhizone*, *G. sanquineum*, *G. pyrenaicum*, *Impatiens noli tangere*, *Epilobium collinum*, *Physospermum aquilegifolium*, *Chaerophyllum aureum*, *Silaus virescens*, *Heracleum sibiricum*, *Pastinaca teretiuscula?*, *Crataegus monogyna*, *Pyrus communis* v. *pyraster*, *Agrimonia eupatoria*, *Rubus glandulosus*, *Spiraea denudata*, *Genista tinctoria*, *Trifolium alpestre*, *T. arvense*, *T. resupinatum*, *Dorycnium herbaceum*, *Lotus corniculatus*, *Vicia pisiformis*.

3. Obere Lage c. 850—1500 m. (mm. Tipšovica et Sultanica), *Pteris aquilina* massenhaft, *Juniperus communis*, *Pinus nigra* in geschlossenen Beständen, *Picea excelsa*, *Anthoxanthum odoratum*, *Deschampsia flexuosa*, *Dactylis glomerata* v. *gracilis*, *Poa bulbosa*, *Luzula albida*, *Euphorbia amygdaloides*, *Salix caprea*, *Rumex acetosella*, *Chenopodium bonus Henricus*, *Urtica dioica*, *Campanula velutina*, *C. persicifolia*, *Hieracium pilosella*, *H. macedonicum*, *H. boreale*, *Leontodon hispidus*, *L. autumnalis*, *Erigeron acer*, *Bellis perennis*, *Inula conyzoides*, *Pyrethrum parthenium*, *Tanacetum vulgare*, *Artemisia absinthium*, *Filago arvensis*, *Gnaphalium sylvaticum*, *Senecio rupestris* subsp. *rumelicus*, *S. erucifolius*, *S. Jacobinianus*, *Centaurea stenolepis*, *C. cyanus*, *Cirsium appendiculatum* v. *rhodopeum*, *Knautia pannonica*, *Scabiosa ochroleuca* subsp. *rhodopea*, *Valeriana officinalis* typ. et v. *angustifolia*, *Galium alpinum*, *G. cruciatum*, *G. pedemontanum*, *G. verum*, *Erythraea centaurium*, *Gentiana cruciata*, *G. asclepiadea*, *Myosotis silvatica*, *Cynoglossum nebrodense*, *Verbascum glabratum*, *Linaria vulgaris*, *Digitalis lanata*, *D. viridiflora*, *Veronica latifolia*, *V. chamaedrys*, *V. officinalis*, *V. serpyllifolia*, *Salvia glutinosa*, *Calamintha clinopodium*, *C. officinalis*, *C. patavina*, *Nepeta pannonica*, *Stachys germanica*, *S. alpina*, *Betonica officinalis*, *Galeopsis speciosa*, *Prunella vulgaris*, *P. alba*, *Ajuga chamaepitys*, *Plantago major*, *P. lanceolata*, *Armeria rhodopea*, *Ranunculus nemorosus*, *Viola declinata* subsp. *bulgarica*, *Helianthemum vulgare*, *Stellaria nemorum*, *S. graminea*, *Silene cucubalus*, *S. Roemeri* subsp. *balcanica*, *S. armeria*, *Viscaria atropurpurea*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum perforatum*, *H. quadrangulum*, *Geranium robertianum*, *Impatiens noli tangere*, *Chamaenerion angustifolium*, *Physospermum aquilegifolium*, *Chaerophyllum aureum*, *Silaus virescens*, *Heracleum sibiricum*, *Daucus carota*, *Agrimonia eupatoria*,

Alchemilla vulgaris, *Potentilla tormentilla*, *Fragaria vesca*, *Rubus idaeus*, *R. glandulosus*, *Spiraea denudata*; *S. filipendula*, *Genista tinctoria*, *G. sagittalis*, *Trifolium alpestre*, *T. pratense*, *T. ochroleucum*, *T. montanum*, *T. aureum*, *Dorycnium herbaceum*, *Lotus corniculatus*, *Coronilla varia*.

c. Katlovi Skali.

Asplenium trichomanes, *Aspidium crenatum*, *Polypodium vulgare*, *Juniperus communis*, *Calamagrostis arundinacea*, *Agrostis byzantina*, *Deschampsia flexuosa*, *Poa nemoralis*, *Brachypodium pinatum*, *Luzula albida*, *Euphorbia amygdaloides*, *Salix caprea*, *Rumex conglomeratus*, *Campanula velutina*, *C. persicifolia*, *C. expansa*, *Hieracium florentinum*, *H. vulgatum*, *H. macedonicum*, *Lactuca muralis*, *Erigeron acer*, *Anthemis tinctoria*, *Chamaemelum trichophyllum*, *Pyrethrum corymbosum*, *P. parthenium*, *Tanacetum vulgare*, *Artemisia absinthium*, *Solidago virga aurea*, *Gnaphalium sylvaticum*, *Lappa major*, *Centaurea stenocephala*, *Cirsium lanceolatum*, *Knautia pannonica*, *Asperula odorata*, *Galium alpinum*, *Sambucus ebulus*, *Cynoglossum nebrodense*, *Solanum dulcamara*, *Scrophularia aestivalis*, *Linaria genistae-folia*, *Digitalis viridiflora*, *Veronica latifolia*, *V. chamaedrys*, *V. officinalis*, *Salvia glutinosa*, *Thymus brachytrichus*, *Calamintha clinopodium*, *Nepeta pannonica*, *Betonica officinalis* v. *longiflora*, *Pirola secunda*, *Lysimachia punctata*, *Arabis procurrens* f. *rhodopensis*, *Parnassia palustris*, *Herniaria incana*, *Moehringia pendula*, *Arenaria viscidula*, *Silene Lerchenfeldiana* v. *rhodopea*, *S. cucubalus*, *S. Roemerii* subsp. *balcanica*, *S. armeria*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum quadrangulum*, *Geranium macrorrhizone*, *Epilobium montanum*, *E. collinum*, *Sanicula europaea*, *Libanotis sibirica*, *Heracleum sibiricum*, *Sedum cepaea*, *Sorbus aucuparia*, *Rosa tomentella*, *Fragaria vesca*, *Rubus idaeus*, *Genista sagittalis*, *Trifolium aureum*, *Coronilla varia*.

d. Bela Voda.

Pteris aquilina, *Juniperus communis*, *Pinus nigra* et *Abies excelsa*, beide in Beständen, *Cynosurus echinatus*, *Agrostis byzantina*, *Deschampsia flexuosa*, *Carex leporina*, *C. echinata*, *Juncus lamprocarpus*, *Luzula spicata*, *Orchis saccifer*, *Neotia nidus avis*, *Euphorbia amygdaloides*, *Fagus silvatica* in Beständen, *Rumex crispus*, *Campanula persicifolia*, *C. patula*, *Lapsana communis*, *Hieracium vulgatum*, *Erigeron acer*, *Chamaemelum trichophyllum*, *Pyrethrum parthenium*, *Centaurea stenocephala*, *Cirsium appendiculatum* v. *rhodopeum*, *C. lanceolatum*, *Scabiosa rhodopea*, *Asperula odorata*, *Galium alpinum*, *G. cruciatum*, *G. verum*, *G. rumelicum*, *Gentiana cruciata*, *G. rhodopea*, *Pulmonaria*

mollis, *Echium vulgare*, *Myosotis silvatica*, *Atropa belladonna*, *Cuscuta epithymum*, *Linaria vulgaris*, *Digitalis viridiflora*, *Veronica scutellata*, *V. latifolia*, *Alectorolophus angustifolius*, *Salvia verticillata*, *Origanum vulgare*, *Nepeta pannonica*, *Stachys alpina*, *S. silvatica*, *Galeopsis speciosa*, *Plantago major*, *Armeria rhodopea*, *Vaccinium myrtillus*, *Ranunculus acer*, *R. polyanthemus*, *Parnassia palustris*, *Helianthemum vulgare*, *Sagina procumbens*, *Cerastium triviale*, *Dianthus subgiganteus*, *Silene Roemeri* subsp. *balcanica*, *Hypericum quadrangulum*, *H. acutum*, *Geranium macrorrhizone*, *G. phaeum*, *G. pyrenaicum*, *G. robertianum*, *Impatiens noli tangere*, *Chamaenerium angustifolium*, *Epilobium palustre*, *Sanicula europaea*, *Aegopodium podagraria*, *Alchemilla montana*, *Geum coccineum*, *Potentilla tormentilla*, *P. obscura*, *Fragaria vesca*, *Rubus idaeus*, *R. glandulosus*, *Spiraea denudata*, *Cylisus leucanthus*, *Trifolium pratense*, *T. repens*, *T. spadiceum*, *T. aureum*.

e. Alabak planina (mm. Alabak, Mlekovica et Milevi Skali).

1. Untere Lage c. 350—550 m. (vallis superior fl. Azovica, mm. Kapinica et Zlatkovec). *Equisetum maximum*, *Pteris aquilina*, *Juniperus communis*, *Andropogon ischaemum*, *Setaria viridis*, *Elymus crinitus*, *Euphorbia falcata*, *E. amygdaloides*, *Ostrya carpinifolia*, *Corylus avellana*, *Quercus lanuginosa*, *Polygonum Bellardi*, *Campanula lingulata*, *C. trachelium*, *Lapsana communis*, *Hieracium florentinum*, *Chondrilla juncea*, *Erigeron acer*, *Inula ensifolia*, *J. britanica*, *Anthemis tinctoria*, *Chamaemelum trichophyllum*, *Pyrethrum corymbosum*, *Artemisia vulgaris*, *A. absinthium*, *Filago lutescens*, *Eupatorium cannabinum*, *Lappa major*, *Centaurea decipiens*, *C. stenolepis*, *C. ovina*, *C. scabiosa* v. *angustifolia*, *C. salonitana* v. *macrantha*, *Carthamus lanatus*, *Crupina vulgaris*, *Cirsium abruptum*, *C. lanceolatum*, *Echinops albidus*, *E. microcephalus*, *Dipsacus laciniatus*, *Knautia pannonica*, *Cephalaria graeca*, *Scabiosa rhodopea*, *S. ucranica*, *Galium alpinum*, *G. verum*, *Erythraea centaurium*, *Cerinthe minor*, *Verbascum phoeniceum*, *Scrophularia alata*, *Gratiola officinalis*, *Veronica spicata*, *Melampyrum cristatum*, *Salvia nemorosa*, *S. glutinosa*, *Origanum latebracteatum*, *Thymus montanus*, *Melissa officinalis*, *Calamintha officinalis*, *Nepeta pannonica*, *N. cataria*, *Stachys germanica*, *S. silvatica*, *S. annua*, *Sideritis montana*, *Scutellaria columnae*, *Prunella alba*, *Ajuga Laxmanni*, *Teucrium polium*, *Plantago major*, *P. arenaria*, *Anagallis coerulea*, *Lysimachia punctata*, *Primula suaveolens*, *Clematis vitalba*, *Nigella arvensis*, *Polygala major*, *P. vulgaris*, *Malachium aquaticum*, *Dianthus subgiganteus*, *D. Grisebachii*, *Saponaria glutinosa*, *Silene cucubalus*, *S. armeria*, *Lavatera*

thuringiaca, *Tilia alba*, *Geranium sanquineum*, *Lythrum salicaria*, *Circaeae lutetiana*, *Eryngium campestre*, *Smyrnium perfoliatum*, *Sanicula europaea*, *Heracleum sibiricum*, *Cornus sanquinea*, *Sedum cepaea*, *Crataegus monogyna*, *Rosa myriacantha*, *Agrimonia eupatoria*, *Fragaria vesca*, *Prunus spinosa*, *Ononis spinescens*, *Trifolium ochroleucum*, *Onobrychis ebenoides?*, *Vicia grandiflora*.

2. Mittlere Lage c. 550—750 m. *Equisetum maximum*, *Pteris aquilina*, *Aspidium crenatum*, *Cystopteris fragilis*, *Pinus nigra*, *Melica uniflora*, *Bromus patulus*, *Ostrya carpinifolia*, *Corylus avellana*, *Fagus silvatica*, *Podanthus rhodopeum*, *Campanula lingulata*, *C. persicifolia*, *C. heminschinica*, *C. patula*, *Lapsana communis*, *Hieracium florentinum*, *H. murorum*, *H. boreale*, *Prenanthes purpurea*, *Lactuca muralis*, *L. scariola*, *Bellis perennis*, *Inula conyza*, *Anthemis tinctoria*, *Chamaemelum trichophyllum*, *Pyrethrum corymbosum*, *P. parthenium*, *Tanacetum vulgare*, *Achillea compacta*, *Artemisia vulgaris*, *A. absinthium*, *Gnaphalium silvaticum*, *Senecio Jacobinianus*, *Eupatorium cannabinum*, *Centaurea nigrescens*, *C. stenolepis*, *C. salonitana v. subinermis*, *Carthamus lanatus*, *Cirsium arvense*, *C. siculum*, *C. lanceolatum*, *Carlina Utzka*, *Xeranthemum cylindraceum*, *Dipsacus laciniatus*, *Knautia pannonica*, *K. longifolia*, *Asperula odorata*, *Galium cruciatum*, *G. asparine*, *G. verum*, *Pulmonaria mollis*, *Cerinthe minor*, *Verbascum phlomoides*, *Scrophularia alata*, *S. Scopolii*, *Linaria genistaefolia*, *L. vulgaris*, *Gratiola officinalis*, *Digitalis lanata*, *D. ambigua*, *D. viridiflora*, *Veronica beccabunga*, *V. chamaedrys*, *V. multifida*, *V. spicata*, *Melampyrum cristatum*, *Salvia glutinosa*, *Calamintha officinalis*, *Stachys germanica*, *S. silvatica*, *S. annua*, *Galeopsis speciosa*, *Sideritis montana*, *Scutellaria columnae*, *Prunella vulgaris*, *Ajuga chamaepitys*, *A. reptans*, *Plantago major*, *Lysimachia punctata*, *Ranunculus polyanthemus*, *Dentaria bulbifera*, *Sisymbrium officinale*, *Berteroa incana*, *Helianthemum vulgare*, *Stellaria media*, *S. graminea*, *Saponaria glutinosa*, *Silene cucubalus*, *S. armeria*, *Melandrium noctiflorum*, *Lavatera thuringiaca*, *Hypericum olympicum*, *H. perforatum*, *Geranium macrorrhizone*, *Lythrum salicaria*, *Epilobium roseum*, *Circaeae lutetiana*, *Smyrnium perfoliatum*, *Sanicula europaea*, *Heracleum sibiricum*, *Pastinaca opaca*, *Sedum cepaea*, *Pyrus communis v. pyraster*, *Rosa dumalis*, *Geum urbanum*, *Potentilla obscura*, *Rubus idaeus*, *Spiraea filipendula*, *Prunus spinosa*, *Genista tinctoria*, *Cytisus supinus*, *Trifolium alpestre*, *T. pannonicum*, *T. arvense*, *Dorycnium herbaceum*, *Lotus corniculatus*, *Coronilla varia*, *Orobus hirsutus*, *Vicia grandiflora*.

3. Obere Lage c. 750—1000 m. *Pteris aquilina* massenhaft, *Asplenium trichomanes*, *A. germanicum*, *A. septentrionale*, *Athyrium filix*

femina, Aspidium lobatum, A. crenatum, Cystopteris fragilis, Polypodium vulgare, Juniperus communis, Pinus nigra in geschlossenen Beständen, Picea excelsa, Calamagrostis arundinacea, Agrostis canina, A. byzantina, Deschampsia flexuosa, Melica uniflora, Dactylis glomerata, Bromus patulus, Festuca rubra, Poa nemoralis, Carex echinata, Allium carinatum, Neotia nidus avis, Euphorbia amygdaloides, Fagus silvatica in geschlossenen Beständen bis zum Gipfel, Rumex acetosa, R. acetosella, Polygonum aviculare, Chenopodium bonus Henricus, Urtica dioica, Podanthus rhodopeum, Campanula velutina, C. cervicaria, C. persicifolia, C. pátula, C. expansa, Lapsana coīmunicis, Hieracium pilosella, H. florentinum, H. murorum, H. vulgatum, H. moesiaceum, H. umbellatum, Prenanthes purpurea, Lactuca muralis, Leontodon hispidus, L. autumnalis, Erigeron acer, Bellis perennis, Anthemis tinctoria, Pyrethrum parthenium, Chrysanthemum leucanthemum, Tanacetum vulgare, Achillea depressa, Artemisia absinthium, Solidago virga aurea, Filago arvensis, Gnaphalium silvaticum, Senecio viscosus, S. rupestris typ. et subsp. rumelicus, S. Jacquinianus, Centaurea nigrescens, C. stenolepis, C. maculosa, Cirsium appendiculatum v. rhodopeum, C. lanceolatum, Carlina rhodopea, Knautia pannonica, Scabiosa rhodopea, Asperula odorata, A. montana, Galium alpinum, G. cruciatum, G. purpureum, G. verum, G. asperulaeflorum, Sambucus ebulus, Gentiana cruciata, G. rhodopea, Pulmonaria mollis, Echium vulgare, Myosotis silvatica, Cynoglossum nebrodense, Echinospermum lappula, Hyoscyamus niger, Orobanche gracilis, Verbascum phlomoides, V. glabratum, Scrophularia aestivalis, S. Scopolii, Linaria vulgaris, Digitalis ambigua, D. viridiflora, Veronica chamaedrys, Euphrasia tartarica, Alectorolophus angustifolius, Melampyrum heracleoticum, Salvia glutinosa, Origanum vulgare, Thymus heterotrichus, T. brachytrichus, Calamintha clinopodium, C. patavina, Nepeta pannonica, Stachys germanica, S. alpina subsp. dinaricae prox., S. silvatlc, S. recta v. opaca, Betonica officinalis, Galeopsis speciosa, Lamium molle v. glabratum, Prunella vulgaris, P. alba, Ajuga genevensis, Teucrium canum, Plantago major, Armeria rhodopea, Bruckenthalia spiculiformis, Pirola secunda, Primula suaveolens, Ranunculus polyanthemus, Nasturtium silvestre, Dentaria bulbifera, Capsella pumila, Viola silvestris, V. declinata subsp. bulgarica, Helianthemum vulgare, Scleranthus marginatus, S. verticillatus, Herniaria incana, Spergula arvensis, Sagina procumbens, Arenaria scabra, A. viscidula, Stellaria graminea, S. glauca v. nodosa, Cerastium triviale, Dianthus subgiganteus, D. deltoides, Silene Lerchenfeldiana v. rhodopea, MS. papillosa, S. viridiflora, S. cucubalus, S. armeria, elandrium

noctiflorum, *Lychnis coronaria*, *Hypericum olympicum*, *H. perforatum*, *H. quadrangulum*, *H. hirsutum*, *Geranium macrorrhizone*, *G. sanguineum*, *G. phaeum*, *G. pyrenaicum*, *G. robertianum*, *Oxalis acetosella*, *Chamaenerium angustifolium*, *Epilobium montanum*, *Sanicula europaea*, *Chaerophyllum aureum*, *Silaus virescens*, *Heracleum sibiricum*, *Pastinaca opaca*, *Peucedanum aegopodoides*, *Sedum cepaea*, *Rosa dumalis*, *Agrimonia eupatoria*, *Alchemilla montana*, *Geum urbanum*, *Potentilla tormentilla*, *P. dissecta*, *P. obscura*, *P. holosericea*, *Fragaria vesca*, *Rubus idaeus*, *R. glandulosus*, *R. tomentosus*, *R. meridionalis*, *Spiraea denudata*, *Genista tinctoria*, *Trifolium alpestre*, *T. pratense*, *T. ochroleucum*, *T. resupinatum*, *T. repens*, *T. aureum*, *Dorycnium herbaceum*, *Lotus corniculatus*, *Coronilla varia*, *Lathyrus pratensis*, *Orobus hirsutus*.

f. Ostrec.

1. Untere Lage c. 450—650 m. *Pteris aquilina*, *Juniperus oxycedrus*, *Pinus nigra*, *Chrysopogon Gryllus*, *Cynodon dactylon*, *Aira capillaris*, *Bromus squarrosus*, *Juncus bufonius*, *Euphorbia myrsinites*, *E. cyparissias*, *Carpinus betulus*, *Corylus avellana*, *Quercus sessiliflora* v. *lamprophyllos*, *Salix incana*, *Alnus glutinosa*, *Chenopodium album*, *Jasione Heldreichii*, *Campanula lingulata*, *C. expansa*, *Hieracium pilosella*, *H. florentinum*, *H. echioptera*, *Chondrilla juncea*, *Erigeron canadensis*, *Indula britanica*, *Anthemis tinctoria*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Achillea compacta*, *A. depressa*, *Centaurea cyanus*, *Onopordon acanthium*, *Cirsium arvense*, *C. validum* v. *rumelicum*, *C. lanceolatum*, *Xeranthemum annum*, *Dipsacus laciniatus*, *Knautia pannonica*, *Cephalaria graeca*, *Scabiosa ucranica*, *Asperula longiflora*, *Galium cruciatum*, *G. flavicans*, *G. verum*, *Fraxinus excelsior*, *Anchusa hybrida*, *Cerinthe minor*, *Echium vulgare*, *E. altissimum*, *Cynoglossum officinale*, *Echinops ramosissimum*, *Solanum dulcamara*, *Verbascum blattaria*, *Linaria genistaeifolia* v. *parviflora*, *Digitalis lanata*, *Melampyrum arvense*, *M. nemorosum*, *Verbena officinalis*, *Mentha pulegium*, *M. austriaca*, *Lycopus europaeus*, *Salvia verticillata*, *S. nemorosa*, *Origanum vulgare*, *Calamintha clinopodium*, *Nepeta panonica*, *N. cataria*, *Prunella alba*, *Ajuga Laxmanni*, *Teucrium chamaedrys*, *Plantago carinata*, *Armeria rhodopea*, *Nigella arvensis*, *Delphinium consolida*, *Erysimum canescens*, *Berteroa incana*, *Helianthemum vulgare*, *Herniaria hirsuta*, *Arenaria viscidula*, *Kohlrauschia prolifera*, *Dianthus Grisebachii*, *Silene Friwaldskyana*, *S. Roemeriana* subsp. *balcanica*, *S. subconica*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum olympicum*, *Linum hirsutum*, *Lythrum salicaria*, *Eryngium campestre*, *Bupleurum gramineum*, *Daucus carota*, *Crataegus monogyna*,

Agrimonia eupatoria, *Potentilla incanescens*, *Rubus caesius*, *Spiraea filipendula*, *Genista carinalis*, *Cytisus leucanthus*, *Melilotus albus*, *Trifolium alpestre*, *T. arvense*, *T. trichopterum*, *T. hybridum*, *Orobus niger*, *Vicia grandiflora*, *V. pisiformis*, *V. cracca*.

2. Mittlere Lage c. 650—800 m. *Aspidium crenatum*, *Cystopteris fragilis*, *Juniperus oxycedrus*, *Stipa pennata v. gallica*, *Aira capillaris*, *Melica ciliata v. Linnaei*, *Bromus fibrosus*, *B. squarrosum*, *Poa nemoralis*, *Brachypodium silvaticum*, *Muscari tenuiflorum*, *Allium rumelicum*, *Euphorbia myrsinites*, *E. cyparissias*, *Ostrya carpinifolia*, *Carpinus betulus*, *Fagus sylvatica*, *Quercus lanuginosa*, *Rumex acetosa*, *Polygonum convolvulus*, *Podanthus canescens subsp. rhodopeum*, *Campanula lingulata*, *C. glomerata*, *C. rapunculoides*, *Hieracium florentinum*, *H. rumelicum*, *Prenanthes purpurea*, *Hypochoeris maculata*, *Leontodon asperum*, *Inula oculus Christi*, *Anthemis pallida*, *A. Halácsyi*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Tanacetum vulgare*, *Achillea compacta*, *A. depressa*, *Artemisia absinthium*, *Filago arvensis*, *Lappa major*, *Centaurea stenocephala*, *C. maculosa*, *Cirsium validum v. rumelicum*, *C. lanceolatum*, *Cephalaria graeca*, *Scabiosa rhodopea*, *S. ucrainica*, *Asperula montana*, *Galium pedemontanum*, *G. flavicans*, *G. asperulaeflorum*, *Myosotis palustris*, *Digitalis viridiflora*, *Veronica latifolia*, *V. chamaedrys*, *V. multifida*, *Euphrasia tartarica*, *Melampyrum cristatum*, *Origanum vulgare*, *Thymus heterotrichus*, *Calamintha clinopodium*, *Nepeta pannonica*, *Stachys germanica*, *S. leucoglossa*, *Betonica officinalis*, *Lamium maculatum*, *Sideritis montana*, *Prunella alba*, *Ajuga Laxmanni*, *Teucrium chamaedrys*, *Armeria rhodopea*, *Vaccinium myrtillus*, *Lysimachia vulgaris*, *Thalictrum minus*, *Ranunculus polyanthemus*, *Viola silvestris*, *V. declinata subsp. bulgarica*, *Helianthemum vulgare*, *Arenaria viscidula*, *Stellaria holostea*, *S. graminea*, *Kohlrauschia prolifera*, *Dianthus subgiganteus*, *Silene cucubalus*, *S. Roemeriana subsp. balcanica*, *S. subconica*, *Viscaria atropurpurea*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum olympicum*, *Geranium macrorhizum*, *G. sanquineum*, *Oxalis acetosella*, *Linum perenne*, *Acer campestre*, *Evonymus verrucosus*, *Chaerophyllum aureum*, *Heracleum sibiricum*, *Ferulago monticola*, *Cornus mas*, *Sedum cepaea*, *Saxifraga rotundifolia*, *Rosa myriacantha*, *Agrimonia eupatoria*, *Potentilla incanescens*, *P. obscura*, *Fragaria vesca*, *Rubus meridionalis*, *Spiraea filipendula*, *Cytisus leucanthus*, *Trifolium alpestre v. incanum*, *T. pratense*, *T. ochroleucum*, *T. trichopterum*, *T. repens*, *T. aureum*, *Lathyrus pratensis*, *Orobus niger*, *Vicia pisiformis*, *V. onobrychoides*.

3. Obere Lage c. 800—950 m. *Pteris aquilina*, *Anthoxanthum odoratum*, *Calamagrostis arundinacea*, *Agrostis byzantina*, *Festuca valesiaca*,

Poa nemoralis, Brachypodium pinnatum, Euphorbia amygdaloides, Fagus silvatica in Beständen, Rumex acetosa, Podanthus canescens subsp. rhodopeum, P. limonifolium, Campanula persicifolia, C. patula, Lapsana communis, Crepis rhoeadifolia, Hieracium pilosella, H. florentinum, H. vulgatum, H. rumelicum, Prenanthes purpurea, Lactuca muralis, Inula oculus Christi, Pyrethrum corymbosum, Chrysanthemum leucanthemum, Tanacetum vulgare, Centaurea stenolepis, C. maculosa v. canescens, Knautia pannonica, Scabiosa ochroleuca, Galium alpinum, G. pedemontanum, G. flavicans, Symphytum ottomanum, Pulmonaria mollis, Echium vulgare, Myosotis silvatica, Digitalis viridiflora, Veronica chamaedrys, V. multifida, Euphrasia tartarica, Alectorolophus major, Melampyrum cristatum, M. pratense, Salvia nemorosa, Origanum vulgare, Thymus heterotrichus, Calamintha clinopodium, Nepeta pannonica, Ballota nigra, Prunella alba, Armeria rhodopea, Vaccinium myrtillus, Thalictrum minus, Polygala vulgaris, Helianthemum vulgare, Alsine falcata, Cerastium rectum, C. triviale, Dianthus brevifolius, Silene cucubalus, S. Roemerii subsp. balcanica, Geranium macrorrhizone, G. sanquineum, G. pyrenaicum, Linum perenne, Chaerophyllum hirsutum, Heracleum sibiricum, Ferulago monticola, Orlaya grandiflora, Sedum cepaea, Saxifraga rotundifolia, Geum urbanum, Fragaria vesca, Rubus idaeus, Cytisus leucanthus, Trifolium incanum, T. ochroleucum, T. repens, T. aureum, Coronilla varia, Astragalus glycyphyllos.

g. lundol planina, Hochplateau c. 1100 m.

Pteris aquilina, Athyrium filix femina, Aspidium dentatum, Juniperus communis, Pinus nigra in Beständen, Picea excelsa, Anthoxanthum odoratum, Cynosurus cristatus, Calamagrostis arundinacea, Agrostis byzantina, Deschampsia flexuosa, Dactylis glomerata, Heleocharis palustris, Juncus lamprocarpus, J. alpigenus, J. bufonius, Veratrum Lobelianum, Gymnadenia rhodopea, Euphorbia amygdaloides, Fagus silvatica eingesprengt, Rumex patientia, R. acetosa, R. acetosella, Urtica dioica, Podanthus canescens subsp. rhodopeum, Campanula persicifolia, C. patula, Crepis paludosa, C. Nicaeensis, Hieracium pilosella, H. murorum, H. vulgatum, H. rigidum, Lactuca muralis, Hypochaeris radicata, H. maculata, Leontodon hispidus, L. autumnalis, Chamaemelum trichophyllum, Pyrethrum corymbosum, P. parthenium, Chrysanthemum leucanthemum, Achillea millefolium, Gnaphalium silvaticum, Doronicum austriacum v. rhodopeum, Senecio viscosus, S. rupestris subsp. rumelicus, S. Jacquinianus, Centaurea stenolepis, C. cyanus, C. maculosa, Cirsium siculum, C. appendiculatum v. rhodo-

peum, *C. validum* v. *rumelicum*, *C. lanceolatum* v. *thracicum*, *Scabiosa rhodopea*, *Galium alpinum*, *G. cruciatum*, *G. pedemontanum*, *G. verum*, *Gentiana lutescens*, *Myosotis silvatica*, *Cynoglossum nebrodense*, *Verbascum pannosum*, *V. glabratum*, *Scrophularia Scopolii*, *Digitalis viridiflora*, *Veronica beccabunga*, *V. latifolia*, *V. chamaedrys*, *V. arvensis*, *Euphrasia tartarica*, *Alectorolophus angustifolius*, *Salvia verticillata*, *Origanum vulgare*, *Thymus heterotrichus*, *Nepeta pannonica*, *Stachys recta* v. *opaca*, *Betonica officinalis*, *Galeopsis ladanum* v. *latifolia*, *G. tetrahit*, *Prunella vulgaris*, *P. alba*, *Armeria rhodopea*, *Bruckenthalia spiculiformis*, *Vaccinium myrtillus*, *Primula suaveolens*, *Thalictrum flavum*, *Th. aquilegifolium*, *Ranunculus peltatus*, *R. repens*, *R. polyanthemus*, *Parnassia palustris*, *Viola silvestris*, *V. declinata* subsp. *bulgarica*, *Helianthemum vulgare*, *Spergula arvensis*, *Stellaria graminea*, *Malachium aquaticum*, *Cerastium semidecandrum*, *C. triviale*, *Dianthus deltoides*, *Silene viridiflora*, *S. cucubalus*, *S. Roemeri* subsp. *balcanica*, *S. armeria*, *Agrostema githago*, *Hypericum olympicum*, *H. perforatum*, *H. quadrangulum*, *H. acutum*, *Geranium macrorrhizone*, *G. silvaticum*, *G. phaeum*, *G. robertianum*, *Impatiens noli tangere*, *Oxalis acetosella*, *Linum flavum*, *L. capitatum*, *Chamaenerium angustifolium*, *Epilobium montanum*, *Chaerophyllum aureum*, *Oenanthe angulosa*, *Silaus virescens*, *Heracleum ternatum*, *Pastinaca hirsuta*, *Ferulago monticola*, *Angelica Pančićii*, *Alchemilla montana*, *Geum urbanum*, *G. rivale*, *Potentilla dissecta*, *Fragaria vesca*, *Rubus glandulosus*, *Spiraea denudata*, *S. filipendula*, *Genista sagittalis*, *Trifolium alpestre*, *T. pratense*, *T. repens*, *T. spadiceum*, *T. aureum*, *Lotus corniculatus*, *Astragalus glycyphyllos*, *Lathyrus pratensis*.

h. Kamenicki Alček (Felsengruppe auf der gleichnamigen planina
c. 1100 m.)

Asplenium trichomanes, *Polypodium vulgare*, *Calamagrostis epigeios*, *Bromus mollis*, *Poa nemoralis*, *Brachypodium pinnatum*, *Veratrum Lobelianum*, *Salix caprea*, *Thesium montanum*, *Campanula velutina*, *C. rotundifolia*, *C. persicifolia*, *C. patula*, *Crepis Nicaeensis*, *Hypochoeris radicata*, *Erigeron acer*, *Cirsium validum* v. *rumelicum*, *C. lanceolatum* v. *thracicum*, *Carlina rhodopea*, *Galium alpinum*, *G. cruciatum*, *Orobanche major*, *Euphrasia tartarica*, *Linaria genistaeifolia*, *Veronica chamaedrys*, *Thymus brachytrichus*, *Stachys silvatica*, *Prunella alba*, *Plantago major*, *Armeria rhodopea*, *Vaccinium myrtillus*, *Primula suaveolens*, *Capsella bursa pastoris*, *Parnassia palustris*, *Polygala major*, *Scleranthus marginatus*, *Sagina procumbens*, *Dianthus deltoides*, *Silene*

papillosa, *Lychnis Cyrilli*, *L. coronaria*, *Hypericum rhodopeum*, *H. quadrangulum*, *Geranium macrorrhizone*, *G. pyrenaicum*, *Sedum acre*, *Rosa myriacantha*, *Geum urbanum*, *Potentilla obscura*, *Rubus idaeus*, *R. glandulosus*, *Genista sagittalis*, *Lathyrus pratensis*.

i. Kamenicka planina.

1. Untere Lage c. 450—700 m. *Juniperus oxycedrus*, *Agrostis canina* v. *mutica*, *Aira capillaris*, *Triticum villosum*, *Euphorbia myrsinifolia*, *Corylus avellana*; *Fagus sylvatica*, *Chenopodium album*, *Jasione Heldreichii*, *Campanula lingulata*, *C. bononiensis*, *Cichorium intybus*, *Hieracium florentinum*, *Chondrilla juncea*, *Inula aspera*, *Anthemis tinctoria*, *Pyrethrum corymbosum*. *Achillea compacta*, *Centaurea stenocephala*, *C. scabiosa*, *Onopordon acanthium*, *Cirsium arvense*, *Carlina plicata*, *Xeranthemum annum*, *Dipsacus laciniatus*, *Cephalaria graeca*, *Scabiosa ucranica*, *Galium cruciatum*, *G. verum*, *Gentiana cruciata*, *Anchusa hybrida*, *Echium vulgare*, *Melampyrum cristatum*, *Verbena officinalis*, *Salvia verticillata*, *S. nemorosa*, *Origanum vulgare*, *Calamintha patavina*, *Nepeta pannonica*, *N. cataria*, *Stachys annua*, *Betonica officinalis*, *Sideritis montana*, *Prunella alba*, *Ajuga chamaepitys*, *Plantago carinata*, *Armeria rhodopea*, *Ranunculus arvensis* v. *tuberculatus*, *Lepidium draba*, *Herniaria hirsuta*, *Silene Friwaldskyana*, *S. viridiflora*, *S. subconica*, *S. conica*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum olympicum*, *Linum hirsutum*, *Daucus carota*, *Orlaya grandiflora*, *Potentilla canescens*, *Genista carinalis*, *Trifolium trichopterum*, *T. montanum*, *T. aureum*, *Dorycnium herbaceum*, *Onobrychis ebenoides*.

2. Mittlere Lage c. 700—950 m. Agricultur bis zu deren Grenze. *Pteris aquilina*, *Aspidium lobatum*, *A. crenatum*, *Juniperus oxycedrus*, *Pinus nigra*, *Picea excelsa*, *Calamagrostis arundinacea*, *Agrostis byzantina*, *Deschampsia flexuosa*, *Briza media*, *Carex leporina*, *Juncus bufonius*, *Luzula albida*, *Euphorbia amygdaloides*, *Fagus* in Beständen, *Urtica dioica*, *Podanthus canescens* subsp. *rhodopeum*, *Specularia speculum*, *Campanula lingulata*, *C. bononiensis*, *C. persicifolia*, *C. expansa*, *C. patula*, *Crepis paludosa*, *Hieracium florentinum*, *H. murorum*, *H. rumelicum* v. *confertum*, *H. olympicum*, *Prenanthes purpurea*, *Lactuca muralis*, *Hypochoeris maculata*, *Inula britanica*, *Anthemis tinctoria*, *A. arvensis*, *Pyrethrum corymbosum*, *P. parthenium*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Achillea compacta*, *Filago arvensis*, *Gnaphalium sylvaticum*, *Petasites officinalis*, *Lappa major*, *Centaurea stenocephala*, *C. cyanus*, *C. scabiosa*, *Onopordon acanthium*, *Carduus acanthoides*, *Cirsium arvense*, *C. validum* v. *rumelicum*, *Carlina rhodopea*,

C. Utzka, Knautia pannonica, Cephalaria graeca, Scabiosa ucranica, Asperula montana, Galium alpinum, G. verum, Gentiana cruciata, G. asclepiadea, Symphytum bulbosum, S. ottomanum, Cynoglossum nebrodense, Convolvulus arvensis, Scrophularia alata; Linaria vulgaris, Digitalis viridiflora, Veronica latifolia, V. officinalis, Euphrasia tartarica, Alectorolophus angustifolius, Melampyrum arvense, Salvia verticillata, S. glutinosa, Origanum vulgare, Thymus brachytrichus, Calamintha patavina, Nepeta pannonica, Stachys alpina, Betonica officinalis, Sideritis montana, Prunella vulgaris, P. alba, Ajuga Laxmanni, Teucrium chamaedrys, Plantago major, P. carinata, Armeria rhodopea, Bruckenthalia spiculiformis, Vaccinium myrtillus, V. vitis idaea, Pirola secunda, Lysimachia vulgaris, Actea spicata, Parnassia palustris, Viola silvestris, V. declinata subsp. bulgarica, Polygala major, P. vulgaris, Scleranthus marginatus, Sagina procumbens, Moehringia trinervia, M. pendula, Stellaria graminea, S. glauca v. nodosa, Dianthus subganteus, D. pinifolius, Silene papillosa, S. cucubalus, S. subconica, Viscaria atropurpurea, Lychnis flos cuculi, Hypericum rhodopeum, H. olympicum, H. perforatum, Geranium sanquineum, G. pyrenaicum, Lythrum salicaria, Chamaenerium angustifolium, Pimpinella saxifraga, Oenanthe banatica, Heracleum sibiricum, Sedum album, S. cepaea, Saxifraga rotundifolia, Rosa dumetorum, Potentilla tormentilla, P. incana, Fragaria vesca, Rubus idaeus, R. glandulosus, R. meridionalis, Genista sagittalis, Cytisus leucanthus, Ononis spinescens, Trifolium alpestre, T. pannonicum, T. trichopterum, T. montanum, Dorycnium herbaceum, Lotus corniculatus, Astragalus glycyphyllos.

3. Obere Lage c. 950—1200 m. Pteris aquilina, Asplenium trichomanes, Athyrium filix femina, Aspidium crenatum, Cystopteris fragilis, Polypodium vulgare, Juniperus communis, Pinus nigra, Picea excelsa, Cynosurus cristatus, Deschampsia flexuosa, Juncus alpigenus, Euphorbia amygdaloides, Fagus sylvatica, Populus tremula, Rumex acetosa, R. acetosella, Urtica dioica, Campanula velutina, C. trachelium, C. rotundifolia, C. persicifolia, Hieracium pilosella, H. florentinum, H. murorum, H. vulgatum, H. rigidum, Lactuca muralis, Hypochaeris radicata, H. maculata, Leontodon hispidus, Erigeron acer, Telekia speciosa, Anthemis tinctoria, Pyrethrum parthenium, Chrysanthemum leucanthemum, Filago arvensis, Gnaphalium sylvaticum, Doronicum austriacum v. rhodopeum, Senecio viscosus, S. Jaquinianus, Lappa major, Centaurea stenolepis, Cirsium arvense, C. appendiculatum v. rhodopeum, C. validum v. rumelicum, C. lanceolatum v. thracicum, Carlina Utzka, Scabiosa Webbiana, Asperula odorata, Galium alpinum, G. verum, Sambucus

ebulus, Erythraea centaurium, Gentiana asclepiadea, Cynoglossum nebrodense, Scrophularia Scopolii, Linaria genistaefolia typ., L. vulgaris, Digitalis viridiflora, Veronica latifolia, V. chamaedrys, V. officinalis, Euphrasia tartarica, Alectorolophus angustifolius, Melampyrum silvaticum, Origanum vulgare, Thymus brachytrichus, Calamintha clinopodium, C. patavina, Nepeta pannonica, Stachys sylvatica, Betonica officinalis, Prunella vulgaris, P. alba, Ajuga genevensis, Teucrium chamaedrys, Armeria rhodopea, Bruckenthalia spiculiformis, Vaccinium myrtillus, V. vitis idaea, Pirola secunda, Lysimachia vulgaris, Primula suaveolens, Viola silvestris, V. declinata subsp. bulgarica, Helianthemum vulgare, Sagina procumbens, Stellaria graminea, Cerastium triviale, Silene viridiflora, Lychnis coronaria, Hypericum rhodopeum, H. perforatum, H. quadrangulum, Geranium macrorrhizone, G. sanquineum, G. silvaticum, G. phaeum, G. pyrenaicum, G. robertianum, Oxalis acetosella, Epilobium montanum, Sanicula europaea, Chaerophyllum aureum, Heracleum sibiricum, Angelica Pančićii, Sedum cepaea, Saxifraga rotundifolia, Rosa myriantha, Geum urbanum, Potentilla tormentilla, P. argentea, Fragaria vesca, Rubus idaeus, R. glandulosus, Genista sagittalis, Trifolium alpestre, T. pratense, T. aureum, Lotus corniculatus, Coronilla varia, Lathyrus pratensis.

k. Dobrolucka planina (mm. inter Narečen et Dobroluk).

1. Untere Lage c. 500—600 m. Equisetum nemorosum, Ceterach officinarum, Juniperus oxycedrus, Melica ciliata v. Linnaei, Vulpia myurus, Elymus crinitus, Brachypodium sylvaticum, Allium flavum, Ruscus aculeatus, Epipactis viridans, Euphorbia myrsinites, Ostrya carpinifolia, Carpinus duinensis, Corylus avellana, Trachelium rumelicum, Campanula velutina, C. lingulata, C. glomerata, C. bononiensis, C. persicifolia, Aristolochia clematis, Crepis rhoeadifolia, Hieracium Narečense, H. umbellatum, Lactuca viminea, Chondrilla juncea, Inula hirta, J. aspera, J. germanica, J. conyzoides, J. bifrons, J. Aschersoniana, Achillea nobilis, A. grandiflora, Artemisia scoparia, Filago minima, Eupatorium cannabinum, Lappa major, Centaurea stenolepis, C. salonitana, Crupina vulgaris, Chamaepuzea afra, Carlina plicata, Echinops albidus, Dipsacus laciniatus, Knautia pannonica, Cephalaria graeca, Galium cruciatum, Convolvulus cantabrica, Solanum dulcamara, Scrophularia alata, Linaria genistaefolia, L. minor, Digitalis viridiflora, Salvia nemorosa, S. glutinosa, Thymus heterotrichus, Micromeria origanifolia, Calamintha officinalis, Nepeta cataria, Stachys sylvatica, Galeopsis tetrahit, Lamium maculatum, L. molle v. glabratum, Marubium

Friwaldskyanum, *M. vulgare*, *Sideritis montana*, *Scutellaria columnae*, *Prunella alba*, *Ajuga Laxmanni*, *Teucrium polium*, *Plantago arenaria*, *Clematis vitalba*, *Delphinium halteratum*, *Arabis turrita*, *Alyssum murale*, *Vicia silvestris*, *Scleranthus perennis*, *Saponaria glutinosa*, *Silene viridiflora*, *S. cucubalus*, *S. dichotoma* subsp. *rumelica*, *S. armeria*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum olympicum*, *H. perforatum*, *H. atomarium*, *H. Montebreti*, *Geranium pusillum*, *Linum hirsutum*, *Hedera helix*, *Cornus mas*, *Sedum maximum*, *S. cepaea*, *S. glaucum*, *Saxifraga rotundifolia*, *Potentilla incanescens*, *P. pilosa*, *Genista carinalis*, *Cytisus hirsutus*, *Trifolium pannonicum*, *Dorycnium herbaceum*, *Astragalus glycyphyllos*, *Orobus hirsutus*.

2. Mittlere Lage c. 600—750 m. *Pteris aquilina*, *Asplenium trichomanes*, *Cystopteris fragilis*, *Juniperus oxycedrus*, *Pinus nigra*, *Anthoxanthum odoratum*, *Deschampsia flexuosa*, *Dactylis glomerata*, *Vulpia myrs*, *Bromus squarrosus*, *Briza media*, *Poa nemoralis*, *Brachypodium silvaticum*, *Juncus bufonius*, *Lilium martagon*, *Allium flavum*, *A. paniculatum*, *Euphorbia esulaoides*, *E. amygdaloidea*, *Fagus sylvatica* in Beständen, *Urtica dioica*, *Jasione Heldreichii*, *Campanula glomerata*, *C. persicifolia*, *Hieracium olympicum*, *H. umbellatum*, *Hypochoeris radicata*, *H. maculata*, *Inula hirta*, *Anthemis tinctoria*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Solidago virga aurea*, *Filago arvensis*, *Gnaphalium sylvaticum*, *Centaurea stenolepis*, *Chamaepuzea afra*, *Cirsium validum* v. *rumelicum*, *C. lanceolatum*, *Carlina plicata*, *Echinops thracicus*, *Knautia pannonica*, *Scabiosa rhodopea*, *Crucianella graeca*, *Asperula odorata*, *Galium alpinum*, *Cynoglossum nebrodense*, *Convolvulus arvensis*, *Digitalis lanata*, *D. viridiflora*, *Veronica chamaedrys*, *Salvia glutinosa*, *Calamintha officinalis*, *C. patavina*, *Nepeta pannonica*, *Stachys sylvatica*, *S. recta*, *Prunella vulgaris*, *P. alba*, *Teucrium chamaedrys*, *Plantago arenaria*, *Armeria rhodopea*, *Bruckenthalia spiculiformis*, *Vaccinium myrtillus*, *Pirola secunda*, *Lysimachia vulgaris*, *Primula suaveolens*, *Clematis vitalba*, *Parnassia palustris*, *Viola declinata* subsp. *bulgarica*, *Scleranthus perennis*, *Herniaria incana*, *Stellaria graminea*, *Silene viridiflora*, *S. cucubalus*, *S. armeria*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum olympicum*, *H. perforatum*, *H. quadrangulum*, *H. acutum*, *Geranium macrorrhizone*, *G. sanquineum*, *Linum flavum*, *Epilobium collinum*, *Sanicula europaea*, *Heracleum sibiricum*, *Sempervivum patens*, *Geum urbanum*, *G. coccineum*, *Potentilla incanescens*, *Fragaria vesca*, *Rubus idaeus*, *R. glandulosus*, *Genista carinalis*, *G. sagittalis*, *Cytisus leucanthus*, *Trifolium alpestre*, *T. arvense*, *T. trichopterum*, *T. aureum*, *Astragalus glycyphyllos*.

3. Obere Lage c. 750—900 m. *Pteris aquilina*, *Cystopteris fragilis*, *Pinus nigra* in Beständen, *Anthoxanthum odoratum*, *Agrostis byzantina*, *Deschampsia flexuosa*, *Briza media*, *Poa nemoralis*, *Brachypodium silvaticum*, *Lilium martagon*, *Euphorbia amygdaloides*, *Fagus sylvatica* eingesprengt, *Rumex aquaticus*, *R. acetosella*, *Jasione Heldreichii*, *Campanula glomerata*, *C. rotundifolia*, *C. persicifolia*, *Hieracium vulgatum*, *Hypochoeris radicata*, *H. maculata*, *Erigeron acer*, *Inula hirta*, *Anthemis tinctoria*, *Chamaemelum trichophyllum*, *Pyrethrum corymbosum*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Solidago virga aureas* *Filago arvensis*, *Gnaphalium sylvaticum*, *G. dioicum*, *Senecio rupestris* subsp. *rumelicus*, *Centaurea cyanus*, *C. maculosa*, *Cirsium appendiculatum* v. *rhodopeum*, *Asperula odorata*, *A. montana*, *Galium alpinum*, *G. verum*, *Erythraea centaurium*, *Gentiana lutescens*, *Symphytum tuberosum*, *Cynoglossum nebrodense*, *Scrophularia Scopolii*, *Digitalis lanata*, *D. viridiflora*, *Veronica teucrium*, *Euphrasia tartarica*, *Salvia verticillata*, *S. glutinosa*, *Calamintha clinopodium*, *C. patavina*, *Nepeta pannonica*, *Stachys alpina*, *S. sylvatica*, *Lamium maculatum*, *Marrubium Friwaldskyanum*, *Sideritis montana*, *Prunella alba*, *Teucrium chamaedrys*, *T. montanum*, *Armeria rhodopea*, *Bruckenthalia spiculiformis*, *Vaccinium myrtillus*, *Primula suaveolens*, *Viola elatior*, *V. declinata* subsp. *bulgarica*, *Helianthemum vulgare*, *Stellaria graminea*, *Dianthus brevifolius*, *D. deltoides*, *Silene flavescentes*, *S. cucubalus*, *S. armeria*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum perforatum*, *H. quadrangulum*, *Geranium macrorrhizone*, *Sanicula europaea*, *Heracleum sibiricum*, *Sedum boloniense*, *Sempervivum patens*, *Geum coccineum*, *Fragaria vesca*, *Rubus idaeus*, *R. glandulosus*, *R. Bellardi*, *Genista carinalis*, *G. sagittalis*, *Trifolium alpestre*, *T. pratense*, *T. repens*, *T. aureum*, *Lotus corniculatus*.

I. Valles.

1. Vallis fluminis Jadenica. *Athyrium filix femina*, *Aspidium crenatum*, *Cystopteris fragilis*, *Polypodium vulgare*, *P. dryopteris*, *Picea excelsa*, *Poa nemoralis*, *Carex paniculata*, *Luzula albida*, *Erythronium dens canis*, *Euphorbia amygdaloides*, *Corylus avellana*, *Salix caprea*, *Alnus incana*, *Betula alba*, *Chenopodium bonus Henricus*, *Campanula velutina*, *C. trachelium*, *C. patula*, *Hieracium boreale*, *Prenanthes purpurea*, *Lactuca muralis*, *Chondrilla juncea*, *Taraxacum officinale*, *Erigeron acer*, *Telekia speciosa*, *Inula conyzoides*, *Anthemis tinctoria*, *Pyrethrum corymbosum*, *P. parthenium*, *Solidago virga aurea*, *Filago arvensis*, *Gnaphalium sylvaticum*, *Eupatorium cannabinum*. *Lappa major*, *Centaurea stenolepis*, *Carduus personata*, *Cirsium appendiculatum* v. *rhodo-*

peum, *C. lanceolatum*, *Knautia pannonica*, *Asperula odorata*, *Sambucus ebulus*, *Lonicera xylosteum*, *Sympytum ottomanum*, *Atropa belladonna*, *Solanum dulca mara*, *Scrophularia nodosa*, *S. Scopolii*, *Liuaria genistae-folia*, *Digitalis viridiflora*, *Veronica latifolia*, *V. chamaedrys*, *Salvia glutinosa*, *Calamintha clinopodium*, *Nepeta pannonica*, *Stachys sylvatica*, *Prunella vulgaris*, *Plantago major*, *Lysimachia punctata*, *Thalictrum aquilegifolium*, *Ranunculus polyanthemus*, *Moehringia pendula*, *Cerastium triviale*, *Silene viridiflora*, *S. cucubalus*, *S. armeria*, *Lychnis coronaria*, *Hypericum perforatum*, *Geranium robertianum*, *Impatiens noli tangere*, *Oxalis acetosella*, *Chamaenerium angustifolium*, *Epilobium montanum*, *Angelica Pančićii*, *Sedum maximum*, *S. cepaea*, *Saxifraga rotundifolia*, *Sorbus aucuparia*, *Geum urbanum*, *Rubus idaeus*, *R. glandulosus*, *Spiraea denudata*, *Cytisus austriacus*, *Melilotus officinalis*, *Trifolium aureum*, *Coronilla varia*, *Astragalus glycyphyllos*, *Vicia cracca*.

2. Vallis Elidere. *Asplenium trichomanes*, *Ceterach officinarum*, *Juniperus oxycedrus*, *Andropogon ischaemum*, *Apera spica venti*, *Koeleria gracilis*, *Melica ciliata v. Linnaei*, *Diplachne serotina*, *Bromus squarrosus*, *Allium flavum*, *Euphorbia myrsinites*, *E. esuloides*, *E. cyparissias*, *E. amygdaloides*, *Ostrya carpinifolia*, *Carpinus betulus*, *Alnus incana*, *Polygonum aviculare*, *Chenopodium botrys*, *Urtica dioica*, *Cannabis sativa*, *Jasione Heldreichii*, *Campanula velutina*, *C. lingulata*, *C. glomerata*, *C. trachelium*, *C. rapunculoides*, *C. bononiensis*, *C. expansa*, *Aristolochia clematitis*, *Xanthium strumarium*, *X. spinosum*, *Cichorium intybus*, *Sonchus arvensis*, *Lactuca muralis*, *L. scariola*, *Picris hieracioides*, *Inula conyzoides*, *J. oculus Christi*, *J. Aschersoniana*, *Anthemis tinctoria*, *Chamaemelum trichophyllum*, *Pyrethrum parthenium*, *Tanacetum vulgare*, *Achillea Neilreichii*, *A. compacta*, *A. depressa*, *Artemisia vulgaris*, *Eupatorium cannabinum*, *Lappa major*, *L. minor*, *Centaurea stenolepis*, *C. ovina*, *C. maculosa*, *C. salonitana*, *Onopordon acanthium*, *Carduus collinus*, *C. acanthoides*, *Cirsium arvense*, *C. candelabrum*, *C. lanceolatum*, *Xeranthemum annum*, *Echinops albidus*, *E. banaticus*, *E. microcephalus*, *Dipsacus laciniatus*, *Knautia hybrida*, *Cephalaria graeca*, *C. transsilvanica*, *Scabiosa rhodepea*, *S. ucranica*, *Galium purpureum*, *G. verum*, *G. asperulaeflorum*, *Sambucus ebulus*, *Fraxinus excelsior*, *Sympytum ottomanum*, *Anchusa officinalis*, *Echium vulgare*, *E. altissimum*, *Onosma tauricum*, *Echinospermum lappula*, *Cuscuta epithymum*, *Datura stramonium*, *Hyoscyamus niger*, *Atropa belladonna*, *Solanum dulca mara*, *Verbascum blattaria*, *Celsia Daenzeri*, *Linaria genistae-folia v. parviflora*, *Digitalis lanata*, *D. viridiflora*, *Veronica spicata*, *Salvia verticillata*, *S. nemorosa*, *S. amplexicaulis*,

S. glutinosa, *Origanum vulgare*, *Calamintha officinalis*, *C. patavina*, *Nepeta pannonica*, *N. cataria* v. *longiflora*, *Stachys germanica*, *S. leucoglossa*, *Betonica officinalis*, *Lamium maculatum*, *L. molle* v. *glabratum*, *L. bithynicum*, *Marrubium peregrinum*, *Ballota nigra*, *Leonurus cardiaca*, *Sideritis montana*, *Prunella alba*, *Teucrium chamaedrys* subsp. *parviflorae* prox., *T. polium*, *Plantago major*, *P. arenaria*, *Armeria rhodopea*, *Vaccinium vitis idaea*, *Chelidonium majus*, *Clematis vitalba*, *Nigella arvensis*, *Erysimum canescens*, *E. cuspidatum*, *Berteroa incana*, *B. obliqua*, *Alyssum murale*, *Viola declinata* subsp. *bulgarica*, *V. tricolor*, *Herniaria hirsuta*, *Kohlrauschia prolifera*, *Saponaria officinalis*, *S. glutinosa*, *Silene cucubalus*, *S. Roemerii* subsp. *balcanica*, *Lychnis coronaria*, *Tilia alba*, *Alcea pallida*, *Malva eriocarpa*, *M. neglecta*, *Hypericum olympicum*, *H. perforatum*, *H. atomarium*, *H. Montebreti*, *H. rumelicum*, *Geranium pyrenaicum*, *Acer campestre*, *Paliurus australis*, *Pistacia terebinthus*, *Lythrum salicaria*, *Staphylea pinnata*, *Chamaenerion angustifolium*, *Oenothera biennis*, *Hedera helix*, *Eryngium campestre*, *Smyrnium perfoliatum*, *Bupleurum gramineum*, *Seseli rigidum*, *Orlaya grandiflora*, *Cornus mas*, *Sedum maximum*, *S. cepaea*, *Saxifraga rotundifolia*, *Agrimonia eupatoria*, *Potentilla obscura*, *Fragaria vesca*, *Spiraea filipendula*, *Melilotus alba*, *Trifolium ochroleucum*, *T. arvense*, *T. resupinatum*, *Coronilla varia*, *Astragalus glycyphyllos*, *Onobrychis gracilis*, *Vicia grandiflora*, *V. villosa*.

3. Vallis Stara reka. *Pteris aquilina*, *Asplenium trichomanes*, *Aspidium crenatum*, *Cystopteris fragilis*, *Polypodium vulgare*, *P. dryopteris*, *Juniperus macrocarpa*, *Pinus nigra*, *Picea excelsa*, *Poa nemoralis*, *Allium flavum*, *Euphorbia amygdaloides*, *Carpinus betulus*, *Corylus avellana*, *Fagus sylvatica*, *Chenopodium bonus Henrici*, *Ch. botrys*, *Urtica dioica*, *Jasione Heldreichii*, *Campanula velutina*, *C. trachelium* typ. et v. *parviflora*, *C. persicifolia*, *Lapsana communis*, *Hieracium murorum*, *H. umbellatum*, *Prenanthes purpurea*, *Lactuca viminea*, *L. muralis*, *Erigeron acer*, *E. canadensis*, *Inula conyza*, *Anthemis tinctoria* typ. et v. *pallida*, *Pyrethrum corymbosum*, *P. parthenium*, *Chrysanthemum leucanthemum*, *Artemisia vulgaris*, *Solidago virgo aurea*, *Gnaphalium uliginosum*, *G. silpticum*, *Senecio sylvaticus*, *S. erucifolius*, *S. Jacquinianus*, *Eupatorium cannabinum*, *Tusilago farfara*, *Lappa major*, *Centaurea maculosa*, *Carduus personata*, *Cirsium lanceolatum*, *Echinops albidus*, *Dipsacus laciniatus*, *Knautia pannonica*, *Cephalaria graeca*, *Valeriana officinalis*, *Sambucus ebulus*, *S. nigra*, *Ligustrum vulgare*, *Hyoscyamus niger*, *Atropa belladonna*, *Solanum dulca maria*, *Verbascum phoeniceum*, *Celsia Daenzeri*, *Scrophularia*

Scopolii, Linaria vulgaris, Digitalis viridiflora, Veronica latifolia, Euphrasia tartarica, Lycopus europaeus, Salvia verticillata, S. sclarea, S. glutinosa, Origanum vulgare, Calamintha clinopodium, C. officinalis, C. patavina, Nepeta pannonica, N. cataria, Stachys sylvatica, S. annua, Betonica officinalis, Galeopsis ladanum, G. tetrahit, Lamium bithynicum, Marrubium peregrinum, Sideritis montana, Scutellaria columnae, Prunella vulgaris, P. alba, Ajuga Laxmanni, Teucrium chamaedrys, T. polium, Clematis vitalba, Nasturtium silvestre, Alyssum murale, Viola declinata subsp. bulgarica, Polygala vulgaris, Moehringia trinervia, Stellaria glauca v. nodosa, Malachium aquaticum, Saponaria glutinosa, Silene viridiflora, S. cucubalus, S. Roemer subsp. balcanica, S. armeria, Melandrium pratense, Alcea pallida, Malva eriocarpa, Tilia cordata, Hypericum Montebreti, Geranium macrorrhizon, G. robertianum, Impatiens noli tangere, Linum hirsutum, Rhamnus cathartica, Chamaenerium angustifolium, Epilobium montanum, E. collinum, Chaerophyllum aromaticum, Pastinaca opaca, Peucedanum aegopodioides, Cornus mas, Sedum album, S. Sartorianum, S. cepaea, Crataegus monogyna, Agrimonia eupatoria, Geum urbanum, Fragaria vesca, Rubus idaeus, Trifolium aureum, Vicia grandiflora.

5. Vallis Čepelarska reka. Pteris aquilina, Scolopendrium vulgare, Asplenium trichomanes, A. adiantum nigrum, A. ruta muraria, A. septentrionale, Cystopteris fragilis, Ceterach officinarum, Juniperus oxycedrus, Pinus nigra, Arum italicum, Tragus muricatus, Cynodon dactylon, Melica ciliata v. Liunaei, Vulpia myurus, Elymus crinitus, Brachypodium sylvaticum, Lilium martagon, Allium flavum, Ruscus aculeatus, Epipactis viridans, Euphorbia myrsinites, E. esuloides, E. agraria, E. amygdaloidea, Ostrya carpinifolia, Carpinus duinensis, Corylus avellana, Fagus sylvatica, Quercus austriaca, Juglans regia, Chenopodium botrys, Amarantus retroflexus, Urtica dioica, Parietaria erecta, Platanus orientalis, Ficus carica, Jasione Heldreichii, Trachelium rumelicum, Campanula velutina, C. lingulata, C. glomerata, C. trachelium v. parviflora, C. bononiensis, C. persicifolia, C. rapunculus, C. expansa, Asarum europaeum, Aristolochia clematitis, Xanthium spinosum, Crepis rhoeadifolia, Hieracium alpicola, H. Narečense, H. umbellatum, Lactuca viminea, L. muralis, L. virosa, Chondrilla juncea, Taraxacum serotinum, Erigeron acer, Inula aspera, J. germanica, J. conyzoides, J. bifrons, J. oculus Christi, J. britanica, J. Aschersoniana, Pulicaria dysenterica, Anthemis tinctoria, Pyrethrum corymbosum, Achillea grandifolia, A. compacta, A. depressa, Artemisia scoparia, A. vulgaris, Solidago virga aurea, Filago lutescens, F. arvensis

F. minima, *Senecio rupestris*, *S. erucifolius*, *Eupatorium cannabinum*, *Lappa major*, *L. minor*, *Centaurea stenolepis*, *C. cyanus*, *C. maculosa* v. *canescens*, *C. salonitana*, *Crupina vulgaris* v. *serrata*, *Onopordon acanthium*, *Chamaepetula afra*, *Cirsium lanceolatum*, *Carlina plicata*, *Xeranthemum annum*, *Echinops albidus*, *Dipsacus laciniatus*, *Knautia pannonica*, *Cephalaria graeca*, *Scabiosa rhodopea*, *S. ucranica*, *Valeriana officinalis*, *Crucianella graeca*, *Galium purpureum*, *G. verum*, *Viburnum opulus*, *Ligustrum vulgare*, *Syringa vulgaris*, *Fraxinus ornus*, *Jasminum fruticans*, *Erythraea centaurium*, *Haberlea rhodopensis*, *Symphytum ottomanum*, *Nonnea erecta*, *Onosma rhodopeum*, *Echinospermum lappula*, *Convolvulus cantabrica*, *Datura stramonium*, *Solanum dulca mara*, *Verbascum blattaria*, *V. banaticum*, *Celsia Daenzeri*, *Scrophularia canina*, *S. alata*, *Linaria genistaefolia*, *Digitalis lanata*, *D. viridiflora*, *Euphrasia tartarica*, *Verbena officinalis*, *Salvia verticillata*, *S. nemorosa*, *S. sclarea*, *S. glutinosa*, *Origanum vulgare*, *Thymus heterotrichus*, *Micromeria origanifolia*, *Melissa officinalis*, *Calamintha clinopodium*, *C. officinalis*, *C. patavina*, *Nepeta cataria*, *Stachys recta*, *S. annua*, *Galeopsis tetrahit*, *Lamium maculatum*, *L. molle* v. *glabratum*, *L. bithynicum*, *Marrubium peregrinum*, *M. Friwaldskyanum*, *M. vulgare*, *Ballota nigra*, *Leonurus cardiaca*, *Sideritis montana*, *Scutellaria columnae*, *Prunella vulgaris*, *P. alba*, *Ajuga chamaepitidis*, *A. Laxmanni*, *Teucrium chamaedrys*, *T. polium*, *Plantago major*, *P. lanceolata*, *P. arenaria*, *Plumbago europaea*, *Anagallis phoenicea*, *A. coerulea*, *Lysimachia punctata*, *Chelidonium majus*, *Clematis vitalba*, *Nigella arvensis*, *Delphinium halteratum*, *Arabis procurrens* f. *rhodopensis*, *A. turrita*, *Erysimum canescens*, *E. cuspidatum*, *Coringia orientalis*, *Sisymbrium officinale*, *Berteroë incana*, *Alyssum murale*, *A. rhodopense*, *Reseda inodora*, *Viola silvestris*, *V. elatior*, *V. tricolor*, *Helianthemum vulgare*, *Scleranthus perennis*, *Herniaria incana*, *Alsine glomerata*, *A. glutinosa* v. *nigrescens*, *Gypsophila glomerata*, *Kohlrauschia prolifera*, *Dianthus subgiganteus*, *D. pinnifolius*, *D. brevifolius*, *D. Friwaldskyanus*, *Vaccaria parviflora*, *Saponaria officinalis*, *S. glutinosa*, *Cucubalus baccifer*, *Silene flavescens*, *S. viridi-flora*, *S. otites* v. *macedonica*, *S. dichotoma* subsp. *rumelica*, *S. armeria*, *S. compacta*, *Lychnis coronaria*, *Althaea cannabina*, *Lavatera thuringiaca*, *Malva silvestris*, *Tilia alba*, *Hypericum perforatum*, *H. veronense*, *H. atomarium* typ. et v. *angustifolium*, *H. Montebreti*, *H. rumelicum*, *Geranium macrorhizone*, *G. sanquineum*, *G. pussilum*, *Linum hirsutum* v. *brevidens*, *Acer campestre*, *Paliurus australis*, *Rhamnus cathartica*, *Pistacia terebinthus*, *Rhus cotinus*, *Lythrum salicaria*, *Circaeae lutetiana*, *Hedera helix*, *Eryngium campestre*, *Sanicula europaea*, *Bupleurum*

gramineum, B. junceum, Seseli rhodopeum, Daucus carota, Orlaya grandiflora, Cornus mas, C. sanquinea, Sedum maximum, S. reflexum, S. cepaea, S. glaucum, Sempervivum patens, Saxifraga rotundifolia, Crataegus monogyna, Cydonia maliformis, Rosa leucadia, Agrimonie eupatoria, Potentilla tormentilla, P. argentea v. latifolia, P. taurica, P. pilosa, P. obscura, Fragaria vesca, Rubus caesius, R. ulmifolius, R. glandulosus, R. discolor, Genista carinalis, Cytisus hirsutus, C. supinus, Melilotus officinalis, Trifolium alpestre, T. arvense, T. hybridum, Dorycnium herbaceum, Lotus corniculatus, Coronilla emeroides, Colutea arborea, Psolarea bituminosa, Astragalus glycyphyllos, Orobis hirsutus, Orobis niger, Vicia grandiflora.

II. Aufzählung der gesammelten Pflanzen.*)

Equisetum arvense L. Sp. pl. 1061 (1753). Var. nemorosum Al. Br. Val. Dere Bay apud Narečen in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

E. maximum Lam. Flor. franc. I, Method anal. p. 7 (1778) = E. telmateja Ehrh. Krypt. n. 31, Beitr. II, p. 159. Rudine in S. Zlatkovec in reg. inferiore Alabak pl. prope Belovo in mm. Rh. B.

E. ramosum Schleich. Cat. pl. Helvet. 1807, p. 27, Koch. Syn. p. 966 Tatar Bazardjik in B.

Pteris aquilina L. Sp. pl. 1075 (1753) A reg. inferiore ad m. Mirica in Midžor pl. in S. et cac. Lulin pl., a omnibus val. fluminum mm. Rh. ad cacumina mm. Sultanica, Alabak, Jundol- et Kamenicka pl., Bela Cerkva et Novoselska gora in mm. Rh. B. usque vulgaris.

Scolopendrium vulgare Sm. in Act. Taurin, V (1790) p. 421, Taf. 9, Fig. 2 (sec. Luerssen); Symons. Syn. p. 193 (1798) Sv. Theodor ad Dveti Cerkve in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Asplenium trichomanes (L.) Hudson. Fl. angl. ed. I, p. 385 (1762) In petrosis a reg. inferiore ad reg. alpinam m. Midžor in S., cac. Katlovi- et Milevi Skali et Kamenicka pl. in mm. Rh. B. usque frequens.

A. adiantum-nigrum L. Sp. pl. 1081 (1753) In val. fl. Lukavica prope Lažene et in petrosis ad mon. Bačkovo et ad pagum Narečen in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

*) Abbreviationes: S. = Serbia; B. = Bulgaria; Rh. = Montes Rhodope; H. = Han; coll. = collis; mon. = monastir; m. = mons; mm. = montes; pl. = planina; val. = vallis; fl. = flumen; cac. = cacumen; reg. = regio; c. = circa; Ö. b. Z. = Oesterreichische botanische Zeitschrift; D. b. Z. = Deutsche botanische Monatsschrift.

A. ruta muraria L. Sp. pl. 1081 (1753) Coll. Sarlak ad Pirot in S. Ad Bellovo et frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

A. germanicum Weis. Fl. crypt. p. 299 (1770), Rabenh. Krypt. II, 3 p. 315. Milevi Skali in Alabak pl. mm. Rh. B. in societate A. septentrionalis.

A. septentrionale Hoffm. Deutschl. Fl. Augs. II, p. 12; Rabenh. Krypt. II, 3. p. 314 Milevi skali in mm. Rh. B.

Athyrium filix femina Roth. Teutam. Fl. Germ. III, p. 65 (1800) Cac. Alabak pl., inter Alabak et Bela Voda, val. fl. Jadenica, cac. Jundol- et Kamenicka pl. in mm. Rh. B.

Aspidium lobatum Swartz. Gen. et spec. filic. in Schrader Journ. II, p. 37 (1801); Syn. filic. p. 53. In reg. superiore Alabak- et reg. media Kamenicka pl. mm. Rh. B.

A. filix mas Schwartz. Gen. et spec. filic. in Schrader Journ. II, p. 38 (1801). In silvaticis montanis et alpinis per totum territorium vulgare Var. crenatum Mild. Fil. Eur. In reg. media et superiore Alabak pl. frequens, ad Bela Voda, in val. fl. Jadenica et Stara reka, in reg. media m. Ostrec in mm. Rh. B. Var. dentatum Form. In silva ad Jundol pl. in mm. Rh. B.

Cystopteris fragilis in Schrad. Neu. Journ. I, 2, p. 526 (1806) In reg. media et superiore m. Midžor in S. A reg. inferiore ad alpinam usque in toto territorio B. vulgaris.

Polypodium vulgare L. Sp. pl. 1085 (1753) f. commune Mild. Fil. Eur. et Atlant 18 (1867) Mm. Mirica et Midžor in mm. Stara pl. S. Sultanica, Katlovi- et Milevi skali in val. fl. Jadenica et Stara reka, Kamenicki Alček et Kamenicka pl. in mm. Rh. B.

P. dryopteris L. Sp. pl. 1093. In val. fl. Jadenica et Stara reka mm. Rh. B.

Ceterach officinarum Willd. Sp. pl. V, p. 163 (1810) In rupestribus val. Elidere et Čepelarska reka mm. Rh. B. frequens.

Juniperus oxycedrus L. Sp. pl. IV, p. 853 (1805) In val. Elidere et Stara reka et frequens in val. Čepelarska reka, Lažene, m. Ostrec, iu reg. media Kamenska pl. et ad Javorovo in mm. Rh. B.

J. communis L. Sp. pl. 1040 (1753). Mm. Sultanica, Katlovi Skali, Alabak-, Jundol- et cac. Kamenicka pl. in mm. Rh. B.

J. sibirica Burgsh. Anl. Nr. 272 (1787) sec. Willd. = J. nana Willd. Sp. pl. IV, p. 854 (1805). Cac. m. Midžor in S.

Pinus nigra Arnold. Reise n. Mariazell (1785) 8 et tab. non Ait. 1789, P. nigricans Host in Saut Versuch 23 (1826) A radicibus

ad cacumina mm. Belovska-, Alabak-, Jundol-, Kamenicka- et Dobrolucka pl. usque frequens.

Picea excelsa Lnk. in Linnaea XV 517 M. Midžor in S. In val. fl. Jadenica et Stara reka, in reg. media et superiore mm. Belovska-, Alabak-, Jundol-, Kamenicka- et Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

Lemna minor L. Sp. pl. 970 (1753) In fossis et aquis stagnantibus ad Tatar Bazardjik in B.

Arum maculatum L. Sp. pl. p. 966 (1753) In reg. superiore Lulin pl. in B.

A. italicum Mill. Dict. ed. 8. Nr. 2 (1768) In val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Sparganium neglectum Beeby. Tatar Bazardjik et Philippopolis in B.

Sorghum halepense Pers. Syn. I, 101 = Andropogon halepense Sibth. Syn. I, p. 102 Tatar Bazardjik et Košifero in B.

Chrysopogon Gryllus Trin. Fund. Agrost. 188. In toto territorio ad reg. inferiorem m. Ostrec Rh. B. usque vulgare.

Andropogon ischaemum L. Sp. pl. 1047 Pirot et val. Topli dol in S. Kněžovo, Belovo, Val. Elidere, frequens ad Philippopolin et Stanimakam in B.

Setaria viridis T. B. Essai nouv. Agrost. 178, t. III, f. III Belovo et in val. fl. Azovica mm. Rh. B.

Panicum sanquinale L. Sp. pl. 57. Var. ciliare Döll. Fl. bad. I, 229. Coll. Bunardžik ad Philippopolin in B.

P. glabrum Gaud. Helv. I, p. 155; Trin. Ic. tab. 149 Belovo in B.

Echinochloa crus galli P. B. Essai Agrost. 161, Expl. des planches 8. In toto territorio frequens.

Tragus muricatus Moench. Meth. (1794) 53 = T. racemosus Desf. fl. alt. II 386 sec. Neil. N. Oe. 29, Hackl in Nat. Pf. fam. II, 2, 31, conf. Beck Fl. N. Oe. p. 42. Pirot et Sopot in S. Belovo, Sadovo, frequens in val. Čepelarska reka et Leškovo in mm. Rh. B.

Cynodon dactylon Pers. Syn. I, 85. In toto territorio reg. inferioris vulgare.

Anthoxanthum odoratum L. Sp. pl. 28. In toto territorio ad cac. mm. Rh. usque frequens.

Phleum pratense L. Sp. pl. 59 Var. nodosum L. Syst. pl. ed. X 871. Gorna Banja in B.

P. arenarium L. Sp. pl. 60 deest in Fl. bulg. Belovo in B. teste cl. Hackel.

Sesleria coerulans Friv. in Flora 1836, p. 428 Cac. m.
Midžor 2186 m. in S.

Cynosurus cristatus L. Sp. pl. 105 M. Mirica in S. Batak,
Jundol- et Kamenicka pl. mm. Rh. B.

C. echinatus L. Sp. pl. 105 Bela Voda in mm. Rh. B.

Phragmites communis Trin. Fund. Agrost. p. 134, 1820. In
aquis stagnantibus ubique frequens.

Calamagrostis epigeios Schrad. Fl. germ. I, 211 (an Roth.
Tent. I, 34) Kamenicki Alček in mm. Rh. B.

C. arundinacea Roth. Tent. I, 33, II, 1, 89; C. silvatica DC.
Fl. franc. V, 25, 253. Non solum in reg. alpina (ut scriptum in Fl.
bulg. p. 602) sed etiam in reg. montana et submontana mm. B.
sparsa. Katlovi- et Milevi Skali, m. Ostrec, Jundol pl., in reg. media
Kamenicka pl. et Javorovo in reg. inferiore mm. Rh. B.

Agrostis alba L. Sp. pl. 63 Popovi livadi sub reg. superiore
m. Midžor in S.

A. canina L. Sp. pl. 62 M. Mlekovica in mm. Rh. B. Var.
mutica Gaud Fl. Helv. I, 182. Lažene in B.

A. rupestris All. Ped. II, p. 237. Cac. m. Midžor in S.
(Panč, Form.)

A. byzantina Boiss. Diag. Ser. I, 13, p. 46. Popovi livadi in
S. Gorna Banja, in reg. media prope mon. Sv. Kral et superiore Lulin
pl., mm. Katlovi Skali, Bela Voda, Alabak, Mlekovica, Milevi Skali,
Batak, Ostrec, in silva ad Jundol pl., in reg. media Kamenicka pl.,
Dobrolucka pl., Bela Cerkva et Novoselska gora in mm. Rh. B. Diese
Art ist neu für Serbien und Bulgarien und zeigt sich im
Gebiete weit verbreitet, aber ziemlich variabel und zwar selbst an
einem und demselben Standorte. So zeigten z. B. die Exemplare von
der Jundol pl. an der Deckspelze bald wie die Normalform, gar keine
Granne, bald, jedoch viel seltener, eine sehr schwache die Spelze nicht
übergreifende Rückengranne, bald eine ziemlich starke die Spelze etwas
übergreifende, oben etwas geknickte Rückengranne. An anderen Exem-
plaren desselben Standortes fehlen die 3 feinen Haarspitzen, in welche
sonst die Nerven der Deckspelze ausgehen, cl. Hackel in litt.

Apera spica venti P. B. Nouv. Agrost. 151 t. VII, f. XI.
In val. Elidere mm. Rh. B.

Stipa aristella L. Sp. pl. ed. II, 116. In collinis ad Pirot in
S. et frequens ad Philippopolin et Stanimakam in B. (Vel. !)

S. pennata L. Sp. pl. 78. Var. gallica Čelak Oe. b. Z.
1883, p. 316, 317 Gorna Banja, Lulin pl. et m. Ostrec Rh. B.

Deschampsia flexuosa *Trin.* Gram. Suppl. in Mem. acad. St. Petersb. IV, 9. M. Midžor in S. Cac. m. Sultanica, mm. Katlovi Skali, Bela Voda, Mlekovica, Jundol-, in reg. media et superiore Kamenicka-, Dobrolucka pl. Bela Cerkva, Novoselska gora et Javorovo in mm. Rh. B.

Aira capillaris *Host.* Gram. IV, 20, t. 35. M. Batak, Lažene et m. Ostrec Rh. B.

Holcus mollis *L.* Syst. ed. X 1305 Vladaja in B.

Koeleria cristata *Pers.* Syn. I, 97. Pirot in S. Sv. Dimitr prope Stanimakam in B.

K. gracilis *Pers.* Syn. I, 97. Ad Drenovo in val Elidere mm. Rh. B.

Melica ciliata *L.* Sp. pl. 66 Var. Linnaei Hackl. in Hal. Braun Nachtr. 19 = M. nebrodensis Gr. Godr. Fl. franc. III 551. Ist weit verbreitet und scheint die vorherrschende Form zu sein. Pirot, Zavoj, in val. Crnovrška reka et Topli dol in S. Radilovo, frequens in val. Elidere, in reg. media m. Ostrec, frequens in val. Čepelarska reka et Leškovo mm. Rh. B.

M. uniflora *Retzius* Observ. I, 10. Belovo, Belovska pl. et Milevi Skali in mm. Rh. B.

Diplachne serotina *Link.* Hort. reg. bot. Berol. I, 155. Ad Drenovo in val. Elidere mm. Rh. B.

Dactylis glomerata *L.* Sp. pl. 71. In toto territorio ad cac. mm. Rh. usque vulgaris. Var. gracilis Form. Cac. m. Sultanica Rh. B.

Vulpia myurus *Gmel.* Fl. Bad. I, 8. In toto territorio ad reg. montanam mm. Rh. B. usque frequens.

Bromus fibrosus *Haekl.* Oe. b. Z. 1879. M. Ostrec Rh. B.

B. sterilis *L.* Sp. pl. 77. In toto territorio vulgaris, ad reg. submontanam (ut in m. Mlekovica etc.) usque ascendens.

B. mollis *L.* Sp. pl. ed. II, p. 112 (1762). In toto territorio frequens, ad reg. superiore mm. Rh. (ut in m. Kamenicki Alček) usque ascendens. Var. leiostachys *Pers.* Javorovo in declivibus mm. Rh. B.

B. arvensis *L.* Sp. pl. 77. part., ed. 2, 113. In toto territorio ad reg. submontanam usque vulgaris.

B. patulus *Mert. Koch.* Deutsch. Fl. I, 685. M. Dobrogled in S. Kněževø et m. Mlekovica in Alabak pl. Rh. B.

Festuca ovina *L.* Sp. pl. 73, Hackl. Mon. Fest. 86. In toto territorio ad reg. montanam usque frequens. Var. saxatalis Hackl. Belovo in B.

F. valesiaca *Schleich.* in Gaud. Agrost. I, 242 sec. Hackl. M. Ostrec in mm. Rh. B. teste cl. Hackel.

F. rubra L. Sp. pl. 74. In toto territorio ad reg. montanam (ut in m. Mlekovica) usque frequens.

Briza media L. Sp. pl. 70. In reg. inferiore et media Lulin pl. M. Batak, in reg. media Kamenicka et Dobrolucka pl. et Javorovo in mm. Rh. B.

Eragrostis pilosa P. B. Nouv. Agrost. 162 Tatar Bazardjik in B.

E. minor Host. Ic. Gram. IV (1809) 15, II, t. 69. Pirot in S. Belovo in B.

E. major Host. Gram. IV, 14 t. 24 Sopot in S. Belovo, Tatar Bazardjik et Stanimaka in B.

Poa pratensis L. Sp. pl. 67. In toto territorio ad montes usque frequens.

P. nemoralis L. Sp. pl. 69. Belovo, in val. fl. Jadenica, Belovska pl. Katlovi- et Milevi Skali, in val. Stara reka in reg. media et superiore m. Ostrec, Kamenicki Alček et Dobrolucka pl. Rh. B.

P. alpina L. Sp. pl. 67 Cac. m. Midžor 2186 m. in S. Var. badensis Hänke in Willd. Sp. pl. I, 392. Belovo in B.

P. bulbosa L. Sp. pl. 70 part. In toto territorio ad reg. montanam usque frequens.

Elymus crinitus Schreb. Gram. t. 24, f. 1; Host. Gram. I, t. 27. Kněžev, Gorna Banja, Lulin pl. Belovo, in val. Čepelarska reka et Leškovo Rh. B.

Hordeum Gussoneanum Parl. 1845. Kněžev in B. teste cl. Hackl.

Secale montanum Guss. Prodr. Sic. I p. 145 = S. dalmatinum Vis., welches kaum als Var. von S. montanum zu unterscheiden ist. M. Mirica in S.

Triticum villosum M. B. Fl. taur. cauc. III, p. 94 (1819). In toto territorio frequens.

T. intermedium Host. Gram. III. 23 = Agropyrum intermedium P. B. Nouv. Agrost. 146 Var. villosum Hackl. = Agr. Savignonii De Not. Pirot in S.

Brachypodium pinnatum P. B. Nouv. Agrost. 155. Expl. 12, t. XIX, f. 3. Mm. Katlovi Skali, Ostrec et Kamenicki Alček in mm. Rh. B.

B. silvaticum P. B. Nouv. Agrost. 155; Röm. Schult. Syst. II, 741. M. Dobrogled in S. Belovo, m. Ostrec, in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl. et Javorovo mm. Rh. B.

Lolium temulentum L. Sp. pl. 83. Ad pagum Batak et Lažene in B.

Carex echinata Murr. Prodr. stirp. Götting. 76 = C. stellulata Good in Trans Linn. Soc. II, 144 Mm. Bela Voda et Alabak Rh. B.

- C. paniculata** L. Amoen IV, 294. In val. fl. Jadenica mm. Rh. B. teste cl. Halácsy.
- C. leporina** L. Sp. pl. 974 (1753) In reg. media et superiore mm. Stara pl. in S. et mm. Rh. in B. vulgaris.
- Eriophorum angustifolium** Roth. Tent. I, 24. M. Midžor in S.
- Scirpus holoschoenus** L. Sp. pl. 49. Belovo in B.
- S. compressus** Pers. Syn. I, 66. M. Midžor in S.
- Heleocharis palustris** Röm. Schult. Syst. II, 151. In toto territorio ad cac. mm. Rh. ut in Jundol pl. B. vulgaris.
- Cyperus flavescens** L. Sp. pl. 46 Tatar Bazardjik in B.
- C. fuscus** L. Sp. pl. 46. Philippopolis (Vel.) ut in coll. Bunardžik.
- C. longus** L. Sp. pl. 45. Ad pagum Lažene in Čepinsko kurito in B.
- C. glaber** L. Mant. Alt. p. 179. Tatar Bazardjik in B.
- Juncus lamprocarpus** Ehr. Calam. nr. 126. A reg. inferiore ad alpinam usque per totum territorium vulgaris.
- J. silvaticus** Reich. Fl. Moen. Franc. II, App. 181 teste cl. Halácsy Tatar Bazardjik in B.
- J. alpinus** C. Koch. Liun. XXI, p. 527 Jundol- et Kamenicka pl. in mm. Rh. B.
- J. bufonius** L. Sp. pl. 328. In toto territorio a reg. inferiore ad alpinam usque vulgaris.
- Luzula albida** DC. Fl. franc. III, 159. In val. fl. Jadenica, Belovska pl. Katlovi Skali et in reg. media Kamenicka pl. in mm. Rh. B.
- L. spicata** DC. Fl. Fr. III, p. 161. Cac. m. Midžor 2186 m in S. Bela Voda teste cl. Halácsy et m. Batak in mm. Rh. B.
- Potamogeton natans** L. Sp. pl. 126. Tatar Bazardjik in B.
- Butomus umbellatus** L. Sp. pl. 372. Ad Philippopolin frequens (Vel!), inter Philippopolin et Stanimakam et ad Tatar Bazardjik in B.
- Alisma plantago** L. Sp. pl. 342. Per totum territorium S. et B. frequens.
- Anthericum ramosum** L. Sp. pl. 310. Lulin pl. in B.
- Lilium martagon** L. Sp. pl. 303. Ad Narečin Čupria et Sv. Theodor in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl. et ad Javorovo in mm. Rh. B.
- Erythronium dens canis** L. Sp. pl. 437. In nemerosis ad Belovo et in val. fl. Jadenica mm. Rh. B.
- ? **Ornithogalum narbonense** L. Sp. pl. 440. In reg. inferiore Lulin pl. B.
- Scila autumnalis** L. Sp. pl. 443. In coll. ad Philippopolin in B.

Muscaria tenuiflorum Tausch in Flora (1841) I, 233. M. Ostrec in mm. Rh. B.

Allium flavum L. Sp. pl. 298. Coll Sarlak ad Pirot in S. Frequens in val. Elidere et Stara reka apud Peštěre et frequens in val. Čepelarska reka, in Dobrolucka pl. et ad Javorovo mm. Rh. B.

A. carinatum L. Sp. pl. 297 (1753) Popovi livadi et m. Midžor in S. Lulin pl. Milevi Skali in mm. Alabak pl. Rh. B.

A. paniculatum L. Sp. pl. 428 non DC. Philippopolis (Vel.) u. in coll. Džemdem Tepe. Belovo, Batak et in reg. media Dobrolucka pl. in mm. Rh. B.

A. moschatum L. Sp. pl. 427 In collinis ad Pirot in S. coll. Bunardžik ad Philippopolin in B.

A. sphaerocephalum L. Sp. pl. 297. (1753) Coll. Sarlak ad Pirot in S. Kněževi et Lulin pl. in B. **Subsp. rumelicum Form.** 1897. Bulbis ovatis, tunicis membranaceis, fuscis, demum laceris, foliis elevatim nervosis, ad nervos decore pappiloso asperulis, floribus parvis, perigonii albidi vel rosei phyllis oblongo-ovatis, obtusis mucronulatis carina asperulis, filamentis externibus filiformibus, basi dilatatis, internis ovato — lanceolatis tricuspidatis, cuspidibus longe exsertis, lateralibus medio longioribus. Habitat m. Ostrec et ad Sv. Petka inter m. Ostrec et Jundol pl. in mm. Rh. B.

Colchicum autumnale L. Sp. pl. 341 Zavoj et Koprivštica in S.

Veratrum album L. Sp. pl. 1044. Var. Lobelianum Bernh. in Schrad. Neu. Journ. für Bot. II, 2—3, 356 p. sp. In reg. media et superiore m. Midžor in S. Frequens ad Jundol et Kamenicka pl. mm. Rh. B.

V. nigrum L. Sp. pl. 1084. In reg. inferiore et media Lulin pl. in B.

Paris quadrifolia L. Sp. pl. 367. M. Mirica in S. In reg. superiore Lulin pl. in B.

Polygonatum officinale All. Fl. Pedem. I, 131. In reg. media Lulin pl. in B.

P. latifolium Desf. in Ann. Mus. Par IX, 50 Belovo in B.

Ruscus aculeatus L. Sp. pl. 1474. Ad mon. Bačkovo et Narečen in val. Čepelarska reka in mm. Rh. B.

Orchis saccifer Brogn. in Bory St. Vincent. Exp. scient de Morée p. 259 t. XXX f. 1. (1832), O. saccigera Brogn in Reichb. Icon. fl. Germ. XIII—XIV p. 67, t. 57 Bela Voda in mm. Rh. B.

Nigritella angustifolia L. C. Rich. de Orch. Eur. Annot. 34. Stara pl. in S. Lulin pl. in B.

Gymnadenia rhodopea Form. 1897. Tuberibus (incompletis) palmatis?, caule gracili, elato, foliis inferioribus elongato-lanceolatis, acutis vel obtusis, mediis elongato-lanceolatis vel lanceolato-linearibus, longe acuminatis, superioribus bracteiformibus, spica densa, longe cylindrica, bracteis lanceolatis, tenuiter acuminatis, 1—3 nerviis, inferioribus ovario longioribus, ceteris ovarium aequantibus vel sub brevioribus, floribus rosseis vel purpureis, perigonii phyllis externis subpatentibus ovatis, acutis, labello cuneato ad medium vel ad $\frac{2}{3}$ usque trilobato, lobis obtusis, lateralibus rotundato-ovatis vel oblongis, medio oblongo lateralibus sub duplo longiore, calcare \pm recto subcrasso, acuto ovarium dimidium subaequante. Habitat Jundol pl. in mm. Rh. B.

A G. odoratissima L. C. Rich. de Orch. Eur. Annot. 35 differt spica longe cylindrica, bracteis superioribus ovario brevioribus, perigonii phyllis acutis, labii lobis inaequalibus, calcare subcrasso ovarium dimidium subaequante.

A G. Friwaldii Hampe in Reg. Bot. Zeit. 1837, p. 230 differt foliorum forma, spica longe cylindrica, bracteis superioribus ovario brevioribus, floribus mediocribus roseis vel purpureis, perigonii phyllis lateralibus subpatentibus, acutis, calcare subcrasso dimidium ovarium subaequante.

Epipactis viridans Crantz Stirp. VI. 467, 470 (1769) = E. latifolia All. Fl. Pedem. II, 152 Mon. Sv. Kral in Lulin pl. Sv. Theodor, Narečin Čupria et ad pagum Narečen in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Neotia nidus avis Rich. de Orch. Eur. Annot. 37 (1817) M. Alabak et inter Alabak et Bela Voda in mm. Rh. B.

Euphorbia myrsinites L. Sp. pl. 461 (1753) Coll. Sarlak apud Pirot in S. In val. Elidere, in reg. inferiore et media m. Ostrec, Sv. Petka inter m. Ostrec et Jundol pl., in reg. inferiore Kamenicka pl. Narečin Čupria et ad pagum Narečen in val. Čepelarska reka in mm. Rh. B.

E. helioscopia L. Sp. pl. 459. Per totum territorium frequens.

E. falcata L. Sp. pl. 456. Nišor et Koprivštica in S. Belovo et in val. fl. Azovica in B.

E. platyphyllos L. Sp. pl. 460 Kněžovo, Gorna Banja et Belovo in B.

E. stricta L. Syst. ed. X 1049. Per totum territorium frequens.

E. literata Koch. Syn. Jacq. Coll. II. Ic. Rar. t. 482. Kněžovo et Tatar Bazardjik in B.

E. verrucosa *Jacq.* Enum. Vind. 82; L Sp. pl. 459 part. Pirot. in S.

E. esuloides *Vel.* Fl. bulg. 505 non Ten. Kněžovo, Gorna Banja. Val. Elidere, Lažene, Stanimaka, Javorovo, ad pagum et ad mon. Bačkovo in val. Čepelarska reka, in reg. media Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

E. pannonica *Host* Fl. Austr. II 566 — **E. glareosa** *Vel.* Fl. bulg. 506 vix M. B. Fl. taur. cauc. I, 375. Tatar Bazardjik in B.

E. cyparissias *L.* Sp. pl. 461. In toto territorio ad cac. Lulin pl. et reg. medium Belovska pl. et m. Ostrec in mm. Rh. usque vulgaris.

E. agraria *M. B.* Taur. Cauc. I p. 375. Stanimaka (Vel.) ut in coll. Sv. Petka; Kale in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

E. amygdaloides *L.* Sp. pl. 463. Topli dol in S. In reg. superiore Lulin pl., in omnibus vallibus et montibus mm. Rh. ad cacumina usque vulgatissima.

Ostrya carpinifolia *Scop.* Flora Carn. ed. 2, II, pag. 244 (1772) Baltaberilovac et Topli dol in S. In silvaticis reg. inferioris et mediae. mm. Rh. frequens (Vel!).

Carpinus betulus *L.* Sp. pl. 998. Lulin pl. In val. Stara reka et Elidere, in reg. inferiore et media m. Ostrec et certe aliis locis mm. Rh. B.

C. duinensis *Scop.* Carn. II, p. 243, tab. 60. In val. fl. Jadenica et Čepelarska reka in mm. Rh. B.

Corylus avellana *L.* Sp. pl. 998. Pirot et in reg. inferiore et submontana Stara et Midžor pl. in S. In Lulin pl. et mm. Rh. B. vulgaris.

Fagus sylvatica *L.* Sp. pl. 998. In mm. totius territorii vulgaris, in reg. media m. Midžor S. a reg. media ad cac. in Lulin et Alabak pl., m. Ostrec et Dobrolucka pl. usque amplas silvas constituens.

Quercus austriaca *Willd.* Sp. pl. IV, 454 teste cl. Borbás, Bačkovo in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Q. lanuginosa *Lam.* Encycl. I, 717 pro var. **Q. roburis**. In reg. inferiore et media Belovska pl. Zlatkovec in reg. inferiore Alabak pl. in reg. media m. Ostrec Rb. B.

Q. sessiliflora *Salisb.* Prodr. (1796) 392; Sm. Fl. Brit. III, 1026; **Q. sessilis** Ehr. Arb. nr. 87. Var. **glebosa** Borb. Erdeszeti Lapok 1887, squamulis cupulae inflato-torulosis. M. Parnevo in reg. inferiore Belovska pl. et Lažene mm. Rh. B. Var. **lamprophyllos** Borb. M. Ostrec in mm. Rh. B.

Salix caprea L. Sp. pl. 1020. In reg. media Lulin pl., in val. fl. Jadenica, mm. Katlovi Skali, Sultanica et Parnevo in mm. Belovska pl. et Kamenicki Alček in mm. Rh. B.

S. incana Schrank. Bayer. Flora. I, 230 Čepinsko kurito ad pedem m. Ostrec. B.

Populus alba L. Sp. pl. 1034. Pirot in S. Belovo in B.

P. tremula L. Sp. pl. 1034. In Lulin pl. Jundol — et in reg. superiore Kamenicka pl. mm. Rh. B.

P. nigra L. Sp. pl. 1034. Belovo et m. Parnevo in reg. inferiore Belovska pl. Rh. B.

Alnus glutinosa Gärtn. De Fruct. II, 54. t. 90 f. 2. Kněžovo et Lažene in B.

A. incana DC. Fl. franc. III, 304; Willd. Sp. pl. IV 338. In val. fl. Jadenica et Elidere et ad Lažene in mm. Rh. B.

Betula alba L. Sp. pl. 982. In val. fl. Jadenica et m. Parnevo in reg. inferiore Belovska pl. mm. Rh. B.

Juglans regia L. Sp. pl. 997. In val. Dere Bai apud Narečen mm. Rh. quasi spontanea.

Rumex palustris Smith. Fl. Brit. I, p. 394. Lažene in B.

R. conglomeratus Murr. Prodr. Stirp. Gött. 52. Katlovi Skali in mm. Rh. B.

R. pulcher L. Sp. pl. 477. Kněžovo in B.

R. crispus L. Sp. pl. 335. Bela Voda in mm. Rh. B.

R. patientia L. Sp. pl. 333. Lulin pl. In reg. media Belovska pl. m. „Timia“ dicto, in silvaticis ad Jundol pl. mm. Rh. B.

R. aquaticus L. Sp. pl. 336. Bela Cerkva in mm. Rh. B.

R. acetosa L. Sp. pl. 337 p. max. part. A. planitie ad montes uspue ut in Lulin pl., mm. Mlekovica, Ostrec, Jundol-et cac. Kamenicka pl. in mm Rh. vulgaris.

R. acetosella L. Sp. pl. 338. A reg. inferiore ad cac. omnium montium Rh. vulgaris.

Oxyria digyna L. Sp. pl. 489 sub Rumice M. Midžor in S. (Panč. Form.)

Polygonum bistorta L. Sp. pl. 360. In alpinis m. Midžor in S. forma typica et f. monstrosa floribus pedicellatis.

P. hydropiper L. Sp. pl. 361. Per totum territorium vulgare.

P. persicaria L. Sp. pl. 361. In tota ditione vulgare.

P. convolvulus L. Sp. pl. 364. In planitie et reg. inferiore mm. per totum territorium vulgare.

P. dumetorum L. Sp. pl. ed II, 522. Vladaja in B.

P. Bellardi All. Ped. II p. 205 tab 90, f 2. Belovo, in val. fl. Azovica prope Belovo, Lažene et Philippopolis in B.

P. aviculare L. Sp. pl. 361. A planicie ad cac. m. Mlekovica in mm. Rh. usque vulgare.

Fagopyrum sagittatum Gillib. Exerc. phyt. II 435 (1793) Ubique cultum et ad Tatar Bazardjik in B. quasi subsppontaneum.

Schizotheca rosea Čelak. Prodr. Fl. Böh. 150 = Atriplex rosea L. Sp. pl. ed. II, 1493. Belovo in B.

S. laciniata Čelak. Prodr. Fl. Böh. 150 α) typica Beck Fl. N. Oe. 336 = Atriplex tartarica L. Sp. pl. 1053. Coll. Sat Tepe ad Philippopolin in B. β) diffusa Beck l. c. = Atriplex diffusa Ten. Fl. Nap. I, Prodr. 53. Coll. Bunardžik ad Philippopolin in B.

S. patula Čelak Prodr. Fl. Boh. 149. = Atriplex patula L. Sp. pl. 1053 Coll. Sv. Petka ad Stanimakam in B. Var. microtheca Beck l. c. p. 335. Tatar Bazardjik in B.

S. tartarica Čelak. Prodr. Fl. Boh. 149 = Atriplex oblongifolia W. K. Descr. Jc. III t. 221 (als A. microsperma) p. 278. Ad Philippopolin in B.

Chenopodium bonus Henricus L. Sp. p. pl. 218. M. Mirica in reg. media m Midžor in S. Cac. Lulin pl., ad Philippopolin. In val. fl. Jadenica et Stara reka, cac. mm. Sultanica, Alabak et Mlekovica in mm. Rh. B.

Ch. glaucum L. Sp. pl. 220. Tatar Bazardjik et Philippopolis in B.

Ch. murale L. Sp. 219. Tatar Bazardjik in B.

Ch. album L. Sp. pl. 219. Per totum territorium ad montes usque vulgatissimum.

Ch. botrys L. Sp. pl. 219. Pirot, Sopot, Rudine et Baltaberilovac in S. Kněžovo, in reg. inferiore ad Parnevo in Belovska pl., Čarganli, frequens in val. Elidere, in val. Stara reka, Leškovo, Javorovo, frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Kochia scoparia Schrad. Neu. Journ. (1809) III, 3—4, 85. Belovo et Philippopolis in B.

Salsola kali L. Sp. pl. 222. Philippopolis (Vel!), Tatar Bazardjik, frequens ad Stanimakam et Leškovo in B.

Polycnemum majus A. Braun in Koch Syn. ed. II, 693 In campestribus et collinis: Topli dol in S. Tatar Bazardjik in B.

Amarantus retroflexus L. Sp. pl. 991. A planicie ad reg. submontanam usque per totum territorium vulgaris.

A. silvestris Desf. Cat. hort. Paris (1804) 44, (1815) 52 secund. Moquin. In ruderatis ad Philippopolin in B.

Urtica urens L. Sp. pl. 984. Tatar Bazardjik in B.

U. dioica L. Sp. pl. 984. A planitie ad montes usque in toto territorio vulgaris. In reg. media m. Midžor in S. Cac. Lulin pl., ubique in val. et ad cacumina mm. Rh. B. frequens.

Parietaria erecta M. K. Deutsch. Fl. I p. 823, Rchb. Ic. Germ. fig. 1317. Lulin pl. Belovo; Kale, Bačkovo et Sv. Theodor in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Humulus lupulus L. Sp. pl. 1028. In toto territorio frequens.

Canabis sativa L. Sp. pl. 1027. Ubique culta et hinc inde subspontanea, e Asia boreali verosimiliter oriunda.

Ulmus capestris With. Arrang 278; Sm. Fl. brit. 281 et Engl. bot. t, 1886. Gorna Baja et Lulin pl. in B.

Platanus orientalis L. Sp. pl. 999. Secus rivum Čepelarska reka (rectius quam Stanimacka reka) inter Stanimakam et Čepelare vero spontanea (Vel!) ego hanc plantam vidi ad Bačkovo.

Morus alba L. Sp. pl. 1388 et **M. nigra L.** l. c. ubique cultae.

Ficus carica L. Sp. pl. 1059 (1753). Coll. Sat Tepe ad Philippopolin et ad Bačkovo in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Thesium intermedium Schrad. Spic. Fl. Germ. 27. Sv. Dimitr prope Stanimakam in B.

T. montanum Ehrh. Herb. Linn. nr. 2, Beitr. V, 175 nomen solum. Kamenicki Alček in reg. superiore Kamenicka pl. mm. Rh. B.

Lygia passerina Fasan in Act. ac. Neap. p. 235 = Paserina arvensis Lam. Belovo in B.

Jasione Heldreichii Bois. Diag. Ser. II, 6, p. 120. Rudine, Zavoj, in val. Črnovrška reka et Topli dol in S. Kněžovo, vulgare in vallibus Elidere, Stara — et Čepelarska reka, Batak, Lažene in reg. inferiore m. Ostrec et Kamenicka pl., in reg. media et superiore Dobro-lucka pl. et ad Bela Cerkva in mm. Rh. B.

Trachelium rumelicum Hampe Flor. p. 234. In rupestribus inter mon. Bačkovo et H. ad Sv. Theodor, prope Narečen Čupria et inter Narečen et Čepelare in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Podanthum canescens W. K. Pl. Hung. I, p. 12, tab. 14 sub Phyteumate. **Subsp. rhodopeum** Form. 1897; D. b. M. 1898, p. 18. Tota planta et omnes florum partes scabrido-puberulis, caulibus elatis rigidis longe spicatis, simplicibus vel ramosis, angulatis erectis vel adscendentibus, crebre foliosis, foliis crenulatis, inferioribus obovato-cuneatis vel oblongo-lanceolatis obtusis, in petiolum alatum sensim decurrentibus, mediis ovato-lanceolatis sessilibus, superioribus ovatis basi semiamplexicaulibus,

floralibus ovato-lanceolatis vel lanceolatis, basi angustata sessilibus, apice minutissime mucronulatis, bracteolis linearibus, ab inferioribus cito emarcidis ad floralia sensim diminutis, floribus axillaribus, breviter pedicellatis 2—4 nis, calycis laciniis lanceolatis vel linearibus, tubo subaequilongis vel longioribus, corolla scabrida, saturate violacea, calycis laciniis 3—4 plo longiore, ad basin usque in lacinias lineares partita. Habitat mm. Mlekovica et Ostrec, Jundol- et in reg. media Kamenicka pl. mm. Rh. B.

P. limonifolium Sibth. et Sm. Prodr. Fl. Gr. I, p. 144 sub Phyteumate. M. Ostrec in mm. Rh. B.

Specularia speculum L. Sp. pl. 238 sub Campanula. Lažene in B.

Campanula velutina Vel. 1890. Fl. bulg. 365 = C. lanata Friv. Flora 1836, p. 434. Frequens in rupestribus M. Rh. In val. fl. Jadenica, mm. Sultanica, inter Sultanica et Tipšovica, Katlovi- et Milevi Skali, in vallibus Stara reka et Elidere, Kamenicki Alček, val Dere Bai apud Narečen et inter Narečen et Čepelare in val. Čepelarska reka. Die Original-Pflanzen Frivaldskys, welche ich im Jahre 1896 im Herbar des k. k. Hofmuseums in Wien untersuchte und die im königl. ungar. National-Museum in Budapest aufliegenden sind identisch mit den rhodopischen Pflanzen, die Description Velenovskys l. c. ist ausführlicher und in mancher Beziehung zutreffender als die Frivaldskysche l. c.

C. lingulata W. K. Pl. Hung. I, p. 65, tab. 64. Belovo, in val. fl. Azovica, Milevi Skali, val. Elidere, in reg. inferiore et media mm. Ostrec et Kamenicka pl., frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

C. cervicaria L. Sp. pl. 167. M. Mlekovica in mm. Alabak pl. Rh. B.

C. glomerata L. Sp. pl. 166. In toto territorio a reg. inferiore ad alpinam usque vulgaris, interdum ut ad Narečin Čupria et Bela Cerkva in f. floribus saturate azureis. Var. valida Form. 1897. Patentim hispida, caulis elongatis 40—90 cm. altis, foliis parvis, superioribus valde diminutis, bracteis e basi ovata acuminatis, ciliatis, calyce subaequilongis vel longioribus, corolla calyce subtriplo longiore, florum fasciculis 1—3 floris, in axillis superioribus subsessilibus et in racemum longissimum interruptum, in capitulum terminale abeuntem, 1—3 florum confertis. Habitat Lulin pl. in B. Der armblüthige und sehr lange Blüthenstand mit den auffallend kleinen Blättern verleiht der Pflanze ein fremdartiges einer normalen C. glomerata äusserst unähnliches Aussehen.

C. trachelium L. Sp. pl. 166. Topli dol in S. Kněževu, in reg. media et superiore Lulin pl. In vallibus fl. Azovica et Jadenica, frequens in val. Stara reka et Elidere, Batak, in reg. superiore Kamenicka pl. Rh. B. Var. *parviflora* Form. Deutsch. b. Monats. 1890, extr. p. 13. In val. Stara reka cum typo, ad Narečen in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

C. rapunculoides L. Sp. pl. 165. In reg. media Lulin pl. (Skorp!), Bela voda, val. Elidere, in reg. media m. Ostrec et ad Javorovo in mm. Rh. Var. *rhomboensis* Form. 1897. Calycis glabri laciniis lanceolatis, obtusis, tubo subaequilongis vel brevioribus. Habitat Batak in mm. Rh. B.

C. bononiensis L. Sp. pl. 165. Kněževu, Belovo, in val. Elidere, in reg. inferiore et media (plantae valde tomentellae) Kamenicka pl. Coll. Sv. Petka ad Stanimakam, in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

C. rotundifolia L. Sp. pl. 163 Popovi livadi et cac. m. Midžor 2186 m. in S. Batak, Jundol pl., Kamenicki Alček, in reg. superiore Dobrolucka pl. et Novoselska gora in mm. Rh. B.

C. scutellata Griseb. Spic. II, p. 282. Belovo in B.

C. persicifolia L. Sp. pl. 164. In reg. media ad Popovi livadi in Midžor pl. in S. Belovo (Stříb!) Lulin pl. In val. fl. Jadenica, a reg. inferiore ad cac. Belovska pl. usque frequens, Katlovi Skali, Bela voda, frequens in mm. Alabak pl., in val. Stara reka, m. Ostrec, Jundol pl., in reg. media et superiore Kamenicka pl., frequens in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl., Bela Cerkva et Javorovo in mm. Rh. B.

C. rapunculus L. Sp. pl. 164. Kněževu, Lulin pl. Kale in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

C. patula L. Sp. pl. 163, Jac. En. p. 36. In reg. media et superiore m. Midžor S. Gorna Banja, in reg. media Lulin pl. In val. Jadenica, Bela voda, Mlekovica, Batak, Jundol pl. Kamenicki Alček et in reg. media Kamenicka pl. in mm. Rh. B.

C. Velenovskyi Adamović. Oe. b. Z. 1892, p. 408 M. Midžor in S.

C. hemischinica C. Koch. Linn. XXIII, p. 644 (1850) In Belovska pl. et m. Alabak in mm. Rh. B. teste cl. Halácsy.

C. expansa Friv. Flora 1836, 2, p. 434. Mm. Sultanica, Katlovi Skali, Alabak, Mlekovica et Ostrec, Sv. Petka inter Ostrec et Jundol pl., in reg. media Kamenicka pl. Narečen in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Asarum europeum L. Sp. pl. 442. In silvaticis ad H. Sv. Theodor prope loco Dveti Cerkve in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Aristolochia clematitis L. Sp. pl. 962. Pirot et Sopot in S. Tatar Bazardjik, Stanimaka. In val. Elidere et ubique frequens in val. Čepelarska reka in mm. Rh. B.

Xanthium strumarium L. Sp. pl. 987. Ad vias et in ruderatis ad reg. inferiorem (ut in Belovo, Leškovo et Javorovo) mm. Rh. usque per totum territorium vulgare.

X. spinosum L. Sp. pl. 987. In toto territorio ad reg. inferiorem Belovska pl. usque (ut in m. Parnevo) vulgare.

Lapsana communis L. Sp. pl. 811. Sopot et m. Mirica in reg. media Midžor pl. in S. Prope mon. Sv. Kral in Lulin pl. Gorna Banja, Belovo, mm. Sultanica, Bela Voda, a reg. inferiore ad cac. m. Alabak usque in val. Stara reka et m. Ostrec in mm. Rh. B.

Cichorium intybus L. Sp. pl. 813. A. planitie ad reg. inferiorem Lulin pl. usque ubique vulgare.

Crepis foetida L. Sp. pl. 807. Tatar Bazardjik in B.

C. rhoeadifolia M. B. Fl. Taur. Cauc. II, 259 et III 538. Ad pagum Crni vrh in S. Kněževko, Belovo, Tatar Bazardjik, Čarganli, Pěštěre, in reg. inferiore m. Ostrec, Stanimaka, in val. Čepelarska reka in mm. Rh. B.

C. grandiflora Tausch in Flora 1828, I Erg.-Bl., p. 80. Popovi livadi et M. Midžor in S.

C. paludosa Moench. Meth. 535. In silvaticis ad Jundol pl. et in reg. media Kamenicka pl. Haec loca limitem maxime australem sistunt.

C. biennis L. Sp. pl. 807. Kněževko, in reg. inferiore Lulin pl. in B.

C. Nicaeensis Balb. in Pers. Syn. II, 376. Jundol pl. teste cl. Halácsy et Kamenicki Alček in mm. Rh. B.

Hieracium pilosella L. Sp. pl. 800. In toto territorio ad cac. m. Midžor et reg. montanam mm. Rh. usque frequens. Kněževko, Belovo, ad cac. Belovska- et Alabak pl. usque, Lažene, m. Ostrec ad reg. superiorem Jundol- et Kamenicka pl. usque.

H. alpicola Schleich. in sched. = H. furcatum β. alpicola Koch. syn. ed. 2, II, 1844, p 511 = H. sphaerocephalum var. alpicola Fries symb. (1848), p. 8. Dlegovo Usojke et H. ad Sv. Theodor in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

H. florentinum All. Fl. Pedem. I, 213; Fries Symb. 32, Epic. 29; N. P. Hier. I, 526. In val. fl. Azovica, Katlovi Skali, Alabak pl. Batak, m. Ostrec, Kamenicka pl., Novoselska gora et Javorovo mm. Rh. B.

H. echoides Lumn. Fl. Poson. 384. M. Ostrec in mm. Rh. B.

H. pilosissimum Friv. Flora 1836, p. 436 Javorovo in mm. Rh. B.

H. pannosum Bois. Diag. Ser. I, 3, p. 32. Var. taygeteum Boiss. et Heldr. Diag. Ser. I, 7, p. 15; Rchb. tab. 193 Belovo in B.

H. murorum Aut. omn. L. Sp. pl. 803 part. Alabak pl., in val. fl. Stara reka, in silva ad Jundol pl. et Kamenicka pl. mm. Rh. B.

H. vulgatum Fries. Novit. 76, rectius ed. II 258, Symb. 115, Epicr. 98. Katlovi- et Milevi Skali, Bela voda, in fagetis ad m. Ostrec, in silvaticis ad Jundol- et reg. superiore Kamenicka pl., Dobrolucka pl. et Novoselska gora mm. Rh. B.

H. crinitum Sm. Prodr. Fl. Graec. II, p. 134 et herb. Belovo in B.

H. griseum Form. 1895. Verh. naturf. Ver. Brünn 1896, B. XXXIV, extr. p. 41. Var. glandulosum Form. 1897. Caulibus superne pube + sparsa glandulosa vestitis, foliis subtus pube ramosa minima valde parce griseis, caulinis e basi cordata semiamplexicauli ovatis vel ovato-lanceolatis, summis saepe lanceolatis basi angustata sessilibus Habitat m. Dobrogled in Stara pl. S.

H. rumelicum Form. 1897 Canescens, rhizomate obliquo indu-
rato. Caulibus elatis, 50—60 cm altis, angulato-striatis, inferne densius,
superne remote foliosis, paulo supra basin vel a medio ramosis, ramis
erecto - patentibus, praeter pubem stellatam brevissimam
inferne et ad medianam partem valde sparsam, superne densiorem, setis
albis crispulis longioribus, basi + evidenter tuberculatim incrassatis, inferne dense - medio et superne sparsim- et
praeterea ad pedunculos pube mediocri glandulosa valde
sparsa vel nulla obsitis, foliis apice brevissime brunneo cal-
loso mucronulatis, margine remote denticulatis, denti-
bus brevibus brunneo callosis, superioribus interdum integris,
superne punctato scabridis setisque sat longis valde sparsim-, subtus
setis sat longis praecipue ad nervum medium et margines densius
vestitis, inferioribus late elongato-lanceolatis, in petiolum alatum canaliculatum basi semiamplexicaulem sensim angustatis, mediis longe ovato-
lanceolatis et superioribus ovatis sensim decenteribus basi cordata
semiamplexicaulibus, floralibus lanceolatis vel linearibus basi lata sessilibus,
pedunculis + elongatis, superne squamulis parcis linearis-
subulatis in involucrum sensim abeuntibus obsitis, capitulis medio-
cribus, virgineis globosis, tandem ventricosis, in involuci cani sub-
biseriati phyllis praeter pubem stellato - tomentellam brevem
setis densis basi rufescente incrassatis vestitis, latius-
cule linearibus, acutis, ligulis solum inferne ad dorsum hirtis,
superne glabris, acheniis striato-costatis pallide fuscis, pappo

pallido inaequali acheniis longiore. Habitat m. Ostrec in mm. Rh. B.

A H. crinito Sm. Prodr. Fl. Graec p. 134 et herbar differt caule ramoso, pube glandulosa valde sparsa, setis longioribus crispulis, nunquam crinitis, foliorum forma et margine, involuci cani phyllis setis densis vestitis, latiuscula linearibus, acutis, acheniis pallide fuscis etc.

Var. *confertum* Form. 1897. Foliis inferioribus rosulatim confertis, ovatis vel ovato-lanceolatis, in petiolum alatum + brevem angustatis, mediis ovato-lanceolatis, superioribus ovatis sessilibus, floralibus lanceolatis vel linearibus, a mediis ad floralia usque sensim vel cito decrescentibus. Habitat in reg. media Kamenicka pl. mm. Rh. B.

Var. *longidens* Form. 1897 Caulibus tantum superne parce racemoso-ramosis, pedunculis capitulo longioribus, setis albis multo longioribus et densioribus, dentes foliorum multo longioribus ut in typo. Habitat cum tipo m. Ostrec Rh. B.

H. olympicum Boiss. Diag. Ser. I, 4, p. 30. In reg. media Kamenicka pl. et Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

H. moesiacum Kern. Uechtr. M. Mlekovica in Alabak. pl. Rh. B. fide cl. Halácsy.

H. Narečense Form. 1897. Pallide canum, rhizomate obliquo indurato, bicephalo. Caulibus angulato-striatis, inferne conferte sub-rosulatim-, superne imbricatim dense foliosis, praeter pubem stellatam brevissimam inferne sparse, superne densius-, ad pendunculos densissime et praeterea superne pube brevi glandulosa, setisque albis crispule crinitis inferne et medio sparsim-superne et ad pedunculos dense obsitis, apice parce racemosis, pendunculis albidis capitulo longioribus, foliis apice acuto vel acuminato plerumque callosis, utrinque sparse asperulo scabridis, supra setis sparsis, subtus praecipue ad nervum medium densius hirtis, margine setis basi incrassatis ciliatis, inferioribus et superioribus remote denticulatis, dentibus e basi lata vel trianguli subulatis, apice calloso incrassatis, superioribus plerumque integris, inferioribus late ovato-lanceolatis, in petiolum alatum sat longum basi semiamplexicaulem angustatis, mediis late ovato-lanceolatis, basi angustata semiamplexicaulis, superioribus e basi cordata semiamplexicauli ovatis, summis et floralibus lanceolatis vel linearibus basi angustata sessilibus, a mediis ad summa sensim decrescentibus, capitulis virgineis globosis, tandem ventricosis, involuci opaci phyllis setis glanduliferis sparsim- et praeterea pube minima valde sparsa obsitis,

obtusis, exterioribus triangularibus, interioribus e basi latiore lanceolatis, ab extimis ad intima elongatis, ligulis ad dorsum hirtis, apice glabris, acheniis fuscis, pappo achenio longiore. Habitat ad pagum Narečen in val. Čepelarska reka in mm. Rh. B.

Descriptio ex unico specimine quod vidit cl. Halácsy insigne caulinibus densissime foliosis, involuci phyllis opacis, imbricatis setisque glanduliferis obsitis etc.

H. racemosum W. K. Hung. II, p. 211, tab. 193. M. Sultanica in Belovska pl. Rh. B.

H. macedonicum Boiss. et Orph. Fl. or. III, p. 872. Mm. Sultanica et Katlovi Skali in mm. Rh. B.

H. rigidum Hartm. Scand. Fl. 300. In silva ad Jundol pl.

Subsp. gothicum Arvet. Touvet. f. glabrata mihi. Batak in mm. Rh. B.

H. boreale W. Gr. 1829. Fries. Symb. et Epic. 130. Belovo, in val. fl. Jadenica, mm. Parnevo, Sultanica, in reg. media Alabak pl. in mm. Rh. B.

H. umbellatum L. Sp. pl. 804 Koprivštica et Popovi livadi in S. In val. Stara reka, Batak et in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Sonchus oleraceus L. Sp. pl. p. 794 (α et β) Gorna Banja in B.

S. asper Vill. Hist. pl. Dauph. III, 158; L. Sp. pl. 794 pro var. S. oleracei. Tatar Bazardjik et Radilovo in B.

S. arvensis L. Sp. pl. 793. In toto territorio ad Parnevo et Batak in mm. Rh. usque vulgaris.

Prenanthes purpurea L. Sp. pl. 797. M. Mirica in Stara pl. S. Prope mon. Sv. Kral in Lulin pl. In val. fl. Jadenica, in reg. media et superiore Alabak pl., in val. Stara reka, in reg. media m. Ostrec et Kamenicka pl. Rh. B.

Lactuca viminea Presl. Fl. Čech. (1819) 160 = L. contracta Vel. Fl. bulg. 330. Coll. Sarlak ad Pirot in S. Bellovo, coll. Bunardžik ad Philippopolin, Peštere, in val. fl. Stara reka, Stanimaka, Leškovo et vulgaris in val. Čepelarska reka mm. Rh. B. Plantae bulgaricae et serbicae optime convenient cum moraviciis et hungaricis.

L. muralis L. Sp. pl. 797 sub Prenanthe; Gärtn. de fruct. II, t. 158? In reg. superiore Lulin pl. a vallibus ad cacumina mm. Rh. usque ubique vulgaris.

L. saligna L. Sp. pl. 796. Zavoj et Topli dol in S. Bellovo et Philippopolis in B.

L. scariola L. Sp. pl. ed. II, 1191 α et β , rectius Moris Fl. Sard. II 531. In toto territorio ad reg. submontanam usque vulgaris.

L. virosa L. Sp. pl. ed. II 1119 f. integrifolia Bogenh. Fl. Jena 269; Bisch. Beitr. 184. Lažene, Narečen, in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Chondrilla juncea L. Sp. pl. 796. In toto districtu Pirotense ad reg. inferiorem Stara pl. usque vulgaris. Belovo, val. Jadenica, Tatar Bazardjik, Čaganli, Lažene, in reg. inferiore Kamenicka pl. Philippopolis, Stanimaka et val. Čepelarska reka in mm. Rh. B.

Hypochoeris radicata L. Sp. pl. 811. M. Dobrogled in reg. inferiore Stara pl. in S. In reg. inferiore ad m. Parnevo in Belovska pl., Jundol pl., cac. Kamenicka pl., Kamenicki Alček, in reg. media et superiore Dobrolucka pl., Bela Cerkva et Javorovo in mm. Rh. B.

H. maculata L. Sp. pl. 810. Prope mon. Sv. Kral in Lulin pl. Batak, in reg. media m. Ostrec, Sv. Petka, Jundol pl. in reg. media et superiore Kamenicka pl., Dobrolucka pl. et Bela Cerkva in mm. Rh. B.

Picris hieracioides L. Sp. pl. 792; DC. Prodr. VII, 128 In reg. inferiore et submontana vulgaris.

Leontodon hispidus L. Sp. pl. 799 (1753) α et ed. II, 1124 α (hispidum), Bisch. Beitr. 55; L. hastilis Koch. Syn. 419. Crni vrh et Popovi livadi in reg. media m. Midžor in S. Cac. m. Sultanica et Alabak pl., Lažene, Jundol- et cac. Kamenicka pl. in mm. Rh. B.

L. asperum W. K. Pl. rar. Hung. II, t. 100 sub Apargia. In reg. media m. Ostrec in mm. Rh. B.

L. autumnalis L. Sp. pl. 798. Frequens in mm. Belovska pl., cac. m. Mlekovica et Jundol pl. in mm. Rh. B.

Taraxacum officinale Wigg. Prim. Fl. Holst. 56. In val. fl. Jadenica mm. Rh. B.

T. serotinum W. K. Pl. Hung. II, p. 119, tab. 114. sub Leontodonte. Kale et Bačkovo in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Tragopogon majus Jacq. Fl. austr. I, 19, t. 29. Kněževi in B. (Škorp. Form.)

T. campestre Bess. Enum. Volb. Nr. 1626. In reg. inferiore Lulin pl. in B.

T. orientale L. Sp. pl. 789. Lažene in B.

Scorzonera Jacquiniana Koch. Syn. 425 Gorna Banja in B.

S. hispanica L. Sp. pl. 791. Supra Gorna Banja in reg. inferiore Lulin pl. B.

Erigeron acer L. Sp. pl. 863. In tota ditione ad cac. mm. usque vulgaris.

E. canadensis L. Sp. pl. 863. In toto territorio vulgaris.

Bellis perennis L. Sp. pl. 886. M. Dobrogled in mm. Stara pl. S. In reg. inferiore (ad m. Parnevo) et superiore Belovska pl., cac. m. Alabak, in reg. media m. Mlekovica in mm. Rh. B.

Telekia speciosa Baumg. Fl. Trans. III, p. 149; Schreb. Dec. p. II, t. 6 sub Buphthalmo. M. Mirica in mm. Stara pl. S. Val. fl. Jadenica, in reg. media m. Sultanica, in reg. superiore Kamenicka pl. mm. Rh. B.

Inula hirta L. Sp. pl. 883, Beck. Inul. Eur. 309 (29). In reg. inferiore ad reg. medium Lulin pl. et superiore Dobrolucka pl. usque frequens.

I. aspera Poir. in Lam. Enc. = I. cordata Boiss. Diag. Ser. I, 4 p. 3. Topli dol in S. Lulin pl. Batak, in reg. inferiore Kamenicka pl. et frequens in val. Čepelarska reka in mm. Rh. B.

I. germanica L. Sp. pl. 883; Beck In. Eur. 298 (18) Philippopolis (Vel.) ut in coll. Bunardžik et Džemdem Tepe. Narečen in val. Čepelarska reka et in reg. inferiore Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

I. ensifolia L. Sp. pl. 883; Beck In. Eur. 316 (36). In val. fl. Azovica prope Belovo Rh. B.

I. conyzoides DC. Prodr. V, 464; Beck l. c. 329 (49) Sopot, Baltaberilovac et in val. Topli dol in S. In reg. media et superiore (mm. Tipšovica et Sultanica) Belovska pl., val. fl. Jadenica, in reg. media Alabak pl., Peštare, in val. Stara reka et Elidere, vulgaris in val. Čepelarska reka, in reg. inferiore Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

I. bifrons Rchb. fl. germ. 1514 nec L. Kale, Slivodol, Dlegovo Usojke, H. ad Sv. Theodor et inter Narečen et Čepelare in val. Čepelarska reka in mm. Rh. B.

I. oculus Christi L. Sp. pl. 881; Beck l. c. 321 (41) Kněžev; m. Parnevo in reg. inferiore Belovska pl., in val. Elidere, Sv. Petka ad Stanimakam, frequens in val. Čepelarska reka, Javorovo et Leškovo in mm. Rh. B.

I. britanica L. Sp. pl. 882; Beck l. c. 313 (37). Per totum territorium vulgaris.

I. Aschersoniana Ika in Boiss. Fl. Or. III, 196. In rupestribus ad Belovo (Stříb !), frequens in val. Elidere, ubique in val. Čepelarska reka in mm. Rh. B.

Pulicaria vulgaris Gärtn. de fruct. II, 461, t. 173; DC. Prodr. V, 478. Pirot in S. Tatar Bazardjik, Philippopolis. In val. Elidere mm. Rh. B.

P. dysenterica Bernh. Verz. Pflanz. Erf. 153; DC. Prodr. 479. A reg. inferiore ad reg. submontanam usque vulgaris.

Bidens cernua L. Sp. pl. 832; DC. Prodr. V, 594.
Pirot in S.

B. tripartita L. Sp. pl. 831; DC. Prodr. V, 594. Var. orientalis Vel. Fl. bulg. 250 p. sp. Pirot et Topli dol in S. Tatar Bazardjik in B.

Anthemis tinctoria L. Sp. pl. 896 α ; DC. Prodr. VI, 11.
A reg. inferiore ad reg. montanam (cac. Lulin pl., cac. Kamenicka pl. et Katlovi Skali etc.) usque vulgaris. Var. pallida DC. l. c. In val. Stara reka, m. Ostrec et Sv. Petka inter m. Ostrec et Jundol pl. mm. Rh. B.

A. carpatica Willd. Sp. III, p. 2179. Cac. m. Midžor in S.

A. montana L. Sp. pl. 1261 Bela Cerkva in mm. Rh. B.
teste cl. Halácsy.

A. arvensis L. Sp. pl. 894; DC. Prodr. VI, 6. Kněžovo, Tatar Bazardjik et in reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

A. Halácsyi Form. 1897. Biennis, glabra, caulis erectis vel adscendentibus, angulato-striatis, pallide viridibus vel purpurascens, elatis 65—70 cm. altis, a medio vel supra medium ramosis, ramis elongatis, erecto-patentibus, monocephalis sub capitulis non incrassatis, foliis ambitu oblongis vel ovatis, bipinnati-partitis, lacinias linearibus vel spathulato-linearibus, acutis, rachide angusta longioribus, glabris vel parce et sparse puberulis, capitulis magnis, involucri glabri phyllis scariosis, exterioribus ovatis, interioribus ovato-oblongis, apice obtuso saepe laceratis, dorso carinato plerumque nervo obscure viridi percussis, receptaculi oblongo-ovati paleis lanceolatis, carinatis in mucronem rigidum discum superantem abrupte attenuatis, ligulis femineis albis, magnis, oblonge ellipticis, apice bilobis, cito reflexis disco longioribus, flosculorum tubo tereti basi incrassato, extus parce puberulo, acheniis turbinato quadrangulis leviter striatis, laevibus, solum ad angulos paulisper scabridis, interdum nitidis, annulo leviter concavo margine acuto terminatis. Habitat m. Ostrec in mm. Rh. Bulgariae.

Ex affinitate A. arvensis L. Sp. pl. 894 a qua differt indumento fere nullo, caulis elatis, foliorum et laciniorum forma, capitulis et ligulis oblongo ellipticis fere triplo majoribus, involucri phyllorum forma, acheniis etc. Habitu valde similis est Chamaemelo trichophyllum Boiss. Hanc pulchram speciem dedico clarissimo et meritissimo scrutatori florae balcanicae Dr. Eug. de Halácsy.

A. ruthenica M. B. Taur. Cauc. II, p. 330. Kněžev in B.

Matricaria chamomilla L. Sp. pl. 891; DC. Prodr. VI, 51. Kněžev in B.

Chamaemelum trichophyllum Boiss. Diag. Ser. I, 11, p. 20. M. Mirica in mm. Stara pl. S. Lulin pl. Mm. Katlovi Skali, Bela Voda, in reg. media Alabak pl. ad Drenovo in val. Elidere, Batak, Jundol pl., in reg. superiore Dobrolucka pl. Novoselska gora loco „Jurana polana“ dicto et Javorovo in mm. Rh. B.

Pyrethrum corymbosum Willd. Sp. pl. III, 2155. Popovi livadi in reg. media Midžor pl. in S. Lulin pl. ubiqne in mm. Rh. ad cacumina (ut in Katlovi Skali) usque vulgare.

P. parthenium Sm. Fl. Brit. II, 900; DC. Prodr. VI, 58. Dobrogled in mm. Stara pl. S. In val. fl. Jadenica, frequens in reg. inferiore et media Belovska pl., a reg. inferiore ad cac. Alabak pl. usque, inter Alabak et Bela Voda, Bela Voda, Katlovi Skali, val. Stara reka et Elidere, in silva ad Jundol pl., in reg. media et superiore Kamenicka pl. mm. Rh. B.

Chrysanthemum leucanthemum L. Sp. pl. 888. Mm. Crni vrh, Mirica et Midžor in S. Frequens in Lulin- et Belovska pl., in val. Azovica, mm. Alabak, cac. Mlekovica, in val. Stara reka, Batak Lažene, mm. Ostrec, Jundol pl. in reg. media et superiore Kamenicka pl., Dobrolucka pl. et Bela Cerkva in mm. Rh. B.

Tanacetum vulgare L. Sp. pl. 844. A reg. inferiore ad montanam (Popovi livadi in S. cac. mm. Mlekovica, Katlovi Skali, Ostrec Rh. B.) usque vulgare.

Achillea millefolium L. Sp. pl. 899; Fl. suec. ed. II, 299; Fl. Lapp. 245. In toto territorio ad cac. Lulin- et Jundol pl. usque vulgaris.

A. tanacetifolia All. Ped. I, p. 183. M. Mirica in S.

A. nobilis L. Sp. pl. 899 **Subsp. Neilreichii** Kern. Oe. b. Z. (1871) 141. p. sp. Val. Elidere, m. Ostrec et val. Čepelarska reka in mm. Rh. B.

A. grandifolia Friv. Flora 1836. p. 433. Mm. Crni vrh, Mirica et Midžor in S. Ad mon. Sv. Kral in Lulin pl., frequens in val. Čepelarska reka, in reg. inferiore Dobrolucka pl. in mm. Rh. B,

A. clypeolata Sm. Pr. Gr. II, p. 193. Stanimaka in B.

A. compacta Willd. Sp. III, p. 2206 (1800) non Lam. = A. coarctata Poir. Enc. meth. suppl. I, p. 94 (1800) = A. sericea Jank. in Linnaea XXX, p. 579 (1860). In val. Topli dol., coll. Sarlak ad Pirot in S. Belovo, mm. Mlekovica et Milevi Skali, Tatar Bazardjik,

Čarganli, Radilovo, in val. Elidere, Lažene, m. Ostrec, Sv. Petka inter m. Ostrec et Jundol pl., in reg. media Kamenicka pl., Stanimaka, in val. Čepelarska reka, Javorovo et Leškovo in mm. Rh. B.

A. depressa Jank. Oe. b. Z. 1873. Philippopolis (Stříb!), ut in coll. Bunardžik; Belovo, m. Mlekovica, val. Elidere m. Ostrec, coll. Sv. Petka et Sv. Dimitr ad Stanimakam, Bačkovo et aliis locis in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

A. pseudopectinata Ika in Boiss. Fl. or. III, 262. Stanimaka in B (Vel.) ut in coll. Sv. Petka.

A. lingulata W. K. Hung. p. 2, tab. 2. M. Midžor in S speciminibus glabratris.

Artemisia scoparia W. K. Pl. rar. Hung. I 66, t. 65; DC. Prodr. VI, 96. Coll. Sarlak ad Pirot, m. Mirica in S. Belovo, Tatar Bazardjik, Stanimaka et in val. Čepelarska reka in mm. Rh. B.

A. vulgaris L. Sp. pl. 848; DC. Prodr. VI, 112. In toto territorio ad montes usque vulgaris.

A. absinthium L. Sp. pl. 848. In ruderatis et graminosis ad montes (Lulin pl., Mlekovica, Alabak, Katlovi Skali, Ostrec etc.) usque vulgaris.

A. camphorata Vill. Prosp. 31 et Hist. pl. Dauph. III, 242; DC. Prodr. VI, 131. Coll. Sarlak apud Pirot in S. M. Sultanica in Belovska pl. Rh. B.

Solidago virga aurea L. Sp. pl. 880. Rudine, Zavoj, m. Dobrogled, val. Crnovrška reka, Crni vrh et Topli dol in S. In val. fl. Jadenica, in reg. inferiore et media Belovska pl., Mlekovica, Milevi et Katlovi Skali, in val. Stara- et Čepelarska reka, Dobrolucka pl. et Bela Cerkva in mm. Rh. B.

Aster amellus L. Sp. pl. 873; Nees Aster 44. In collinis ad Pirot, Gradušnica, Nišor et Sopot in S.

Filago pyramidalis L. Sp. pl. 1199 (1753). Var. canescens Jord. Observ. III, 202, t. 7. Fig. A. Sopot, Rudine, Koprivštica et val. Crnovrška reka in S. Tatar Bazardjik et Stanimaka in B. Var. lutescens Jord. Observ. III, 201, t. 7. Fig. B. M. Dobrogled et val. Topli dol in S. Belovo, in val. fl. Azovica et Sv. Dimitr prope Stanimakam in mm. Rh. B.

F. arvensis L. Sp. pl. Add. sec. Index nr. 5; Fl. Suec 303; DC. Prodr. VI, 248. In toto territorio ad cac. mm. Mlekovica, Kamenicki Alček et Bela Cerkva mm. Rh. usque vulgaris.

F. minima Fries. Nov. ed. II, 268 Batak, Narečen in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Gnaphalium uliginosum L. Sp. pl. 856 In val. Stara reka et Batak in mm. Rh. B.

G. silvaticum L. Sp. pl. 856. M. Mirica et Midžor in S. Iu val. fl. Jadenica, a reg. inferiore ad superiorem usque in tota Belovska- et Alabak pl. frequens, Bela Voda, Katlovi Skali, val. Stara reka, Batak, Jundol pl., in reg. media et superiore Kamenicka pl., Dobrolucka pl., Bela Cerkva et Novoselska gora in mm. Rh. B.

G. dioicum L. Sp. pl. 850. Popovi livadi et M. Midžor in S. Batak, Dobrolucka pl. et Novoselska gora in mm. Rh. B.

Doronicum austriacum Jacq. Fl. austr. II, t. 130. Var. rhodopeum Form. 1897. Caule superne valde parce glandulosopuberulo, 1—7 cephalo, foliis repandodentatis, dentibus callosis. In silvaticis ad Jundol pl. et reg. superiore Kamenicka pl. Rh. B.

D. macrophyllum Fisch. in Hornem. Suppl. p. 900. M. Mirica in Stara pl. S.

Senecio viscosus L. Sp. pl. 868; DC. Prodr. VI, 342. Kněživo. Mm. Mlekovica et Milevi skali in mm. Alabak pl., in silva ad Jundol pl. et Kamenicki Alček in mm. Rh. B.

S. silvaticus L. Sp. pl. 868; DC. Prodr. VI, 342. In val. Stara reka Rh. B.

S. vulgaris L. Sp. pl. 867; DC. Prodr. VI, 341. Belovo in B.

S. rupestris W. K. Pl. rar. Hung. II, p. 136 (1865) = **S. nebrodensis** DC. Prodr. VI, 350. M. Midžor in S. M. Tipšovica in reg. media Belovska pl. Milevi Skali, Sv. Petka apud Stanimakam, Bačkovo et Sv. Theodor in val. Čepelarska reka.

Subsp. rumelicus Form. 1897. Foliis subcarnulosis grosse et inaequaliter duplicatim serrato-dentatis, apice breviter mucronatis indivisis, rarius (ut in Jundol pl.) pinnatipartitis, inferioribus oblonge obovatis, longe petiolatis, mediis oblonge obovato-cuneatis, in petiolum sensim angustatis, superioribus oblongo-lanceolatis, basi auriculata sessilibus summis e basi ovata amplexicauli lanceolatis, 1—2 plo dentato-serratis, inflorescentia corymbosa, capitulis mediocribus, calyculi phyllis linearibus apice nigris, involucro triplo brevioribus, invelucru phyllis linearis-subulatis, dorso carinatis, apice sphacelatis, margine subscariosis, ligulis aureis apice obtusis involucro subaequilongis, acheniis puberulis. Habitat summis mm. Sultanica, Alabak, Mlekovica, Jundol pl. (foliis magis partitis) et Bela Cerkva Rh. B.

S. crucifolius L. Sp. pl. 869 nr. 15 vergl. Errat. (crucifolia); Huds. Fl. angl. ed. II, 366; DC. Prodr. VI, 351. Crni vrh. in S.

Kněžovo, Belovo, m. Sultanica, Tatar Bazardjik, val. Stara reka et Bačkovo in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

S. erraticus Bertol. Amoen. III, p. 92 et 214; Rar. Ital. pl. decas III, p. 62. Philippopolis (Vel!) et Tatar Bazardjik in B.

S. carpathicus Herb. Addit. p. 43. Cac. m. Midžor 2186 m, planta pro Serbia nova.

S. Jacquinianus Rchb. Icon. III, p. 80, XXII, tab. 80 Crni vrh et m. Mirica in S. Prope mon. Sv. Kral in Lulin pl. Mm. Parnevo et Lažovica in Belovska pl. m. Mlekovica, in val. Stara reka, Batak, in silvaticis ad Jundol pl. et reg. superiore Kamenicka pl. mm. Rh. B.

Eupatorium cannabinum L. Sp. pl. 838. Sopot, Baltaberilovac et Topli dol in S. In val. fl. Jadenica et Azovica, in reg. inferiore Alabak pl., Peštere, in val. Stará reka et Elidere, vulgaris in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Petasites officinalis Moench. Meth. 568. Kamenicka pl. in mm. Rh. B.

Tusilago farfara L. Sp. pl. 865; DC. Prodr. V, 208. In val. Stara reka Rh. B.

Serratula tinctoria L. Sp. pl. 816; DC. Prodr. VI, 667. In toto territorio vulgaris. Var. integrifolia Wallr. Sched. 452. Sopot in S. Lulin pl. in B.

Lappa major Gärtn. de fruct. II, 379; DC. Prodr. VI, 661. Pirot in S. Kněžovo, Belovo, val. fl. Jadenica et Azovica in reg. inferiore m. Sultanica, Katlovi Skali, Tatar Bazardjik, val. Stara reka et Elidere, Batak, in reg. media m. Ostrec, Sv. Petka prope Ostrec, in reg. media et superiore Kamenicka pl. et frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

L. minor DC. Fl. franc. IV, 77. Belovo, Edrindol in val. Elidere, mon. Bačkovo in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Centaurea jacea L. Sp. pl. 914 (non ed. II) Topli dol et Popovi livadi in S. Tatar Bazardjik in B. Var. decipiens Thuill. Fl. Par. ed. II, 445 p. sp. Topli dol in S. Kněžovo et in val. fl. Azovica prope Belovo in B.

C. nigriscens Willd. Sp. pl. III, 2288. Mm. Dobrogled et Popovi livadi in S. Lulin pl. Belovska pl., mm. Alabak et Mlekovica in mm. Rh. B.

C. stenolepis A. Kern. Oe. b. Z. 1872, 45. Topli dol in S. Lulin pl. Belovo, in val. fl. Azovica et Jadenica, frequens in Belovska pl. (a Parnevo ad cac. Sultanica usque), Katlovi Skali, Bela Voda, Alabak, Mlekovica, val. Elidere, Batak, in reg. media et superiore m.

Ostrec, Sv. Petka, Jundol- et Kamenicka pl., in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl., Bela Cerkva, Javorovo in mm. Rh. B.

C. nervosa Willd. Herb. 1809; Koch. Syn. 731 (1881) Var. Midžorensis Form. 1897. Folia omnia indivisa, superiora ad basin non profundius dentata, pappus achenio subtriplo brevior. Popovi livadi et cac. m. Midžor 2186 m in S.

C. cyanus L. Sp. pl. 91; DC. Prodr. VI, 578. In toto territorio ad cac. mm. Rh. usque vulgaris.

C. cana Sm. Prodr. II, p. 198. M. Ostrec Rh. B.

C. ovina Pall. in Willd. III, p. 2292. In collinis prope Philippopolin frequens (Vel!) ut in Sat Tepe, Bunardžik et Džemdem Tepe; in val. fl. Azovica prope Belovo et in val. Elidere mm. Rh. B.

C. maculosa Lamk. Dict. I, p. 669 Ad pagum Crni vrh in S. In val. fl. Azovica, m. Parnevo in Belovska pl., mm. Alabak, Mlekovica, Milevi Skali, Tatar Bazardjik, in val. Stara reka et Elidere, Batak, Čepinsko kurito, Lažene, in reg. media m. Ostrec, Sv. Petka, Jundol-pl. et Bela Cerkva in mm. Rh. B. Var. canescens Form. 1897. Adpresse canescens vel cana, caulis patentim ramosis, foliosis, foliis superioribus obovatis vel ovato-lanceolatis, acutis vel mucronatis, margine remote serrulatis, appendicibus maculis nigris perparvis instructis, rarius nonnullis pallidis. Habitat ad mon. Bačkovo in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

C. australis Panč. Fl. Serb. 441. Pirot, mm. Dobrogled et Popovi livadi in S. Gorna Banja in B.

C. diffusa Lam. Dict. I, p. 675. In tota planicie inter Belovo, Tatar Bazardjik, Stanimaka, Sadovo, Philippop. (Vel), frequentissima in coll. ad Philippopolin et Stanimakam et in planicie inter Philippopolin et Stanimakam.

C. atropurpurea W. K. Pl. rar. Hung. Panč. Fl. Serb. 443. Popovi livadi sub reg. superiore m. Midžor in S.

C. scabiosa L. Sp. pl. 913. Koprivštica in S. in var. serbica Form. Verh. naturf. V. Brünn, Bd. XXXIV, 1896, extr. p. 48 proxima. In reg. media Lulin pl., in reg. inferiore et media Kamenicka pl. Rh. B. Var. angustifolia Form. 1897. Foliis inferioribus in lacinias lanceolatas divaricatas, mediis in lacinias lineares integras bipinnatifidis. Habitat in reg. inferiore Alabak pl. mm. Rh. B.

C. salonitana Vis. Erg. Bot. Zeit. 1829, I, p. 23. plerumque in var. macrantha Boiss. Diagn. Ser. II, 3, p. 78. Pirot et Sopot in S. Kněžev, val. fl. Azovica, in reg. inferiore m. Alabak, Košifero, in val. Elidere, frequens in val. Čepelarska reka et Leškovo in mm.

Rh. B. Var. *subinermis* Boiss Fl. or. III, p. 666. Coll. Sarlak ad Pirot in S. In reg. media m. Mlekovica cum antecedente, in val. Elidere mm. Rh. B.

C. solstitialis L. Sp. pl. 917 part; DC. Prodr. VI, 594. In tota ditione vulgaris.

C. calcitrapa L. Sp. pl. 917. Nišor in S. Gorna Banja et Stanimaka in B.

C. iberica Trevir. in Spreng. Sept. III, p. 406. In toto territorio frequens.

Carthamus dentatus Vahl. Symb. I, p. 69, t. 17. Tatar Bazardjik in B.

C. lanatus L. Sp. pl. 830 (1753) A Pirot et Sopot ad Topli dol in S. usque vulgaris. Kněžev, Gorna Banja, Belovo, in val. fl. Azovica, Tatar Bazardjik, Košifero, Stanimaka et Leškovo in B.

Crupina vulgaris Cass. Dict. 45, p. 39. In val. fl. Azovica et frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B. Var. *serrata* Form. Verh. naturf. V. Brünn, Bd. XXXIV, 1896 extr. p. 49. Sv. Theodor in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Onopordon acanthium L. Sp. pl. 827. In toto territorio vulgare.

O. illyricum L. Sp. pl. 827. Stanimaka in B.

Carduus personata Jacq. Fl. austr. IV, 25, t. 348; DC. Prodr. VI, 629. In vallibus fl. Jadenica et Stara reka in mm. Rh. B.

C. alpestris W. K. Pl. rar. Hung. III, p. 257, t. 232, Rehb. fl. g. 1886. Popovi livadi sub reg. superiore m. Midžor in S.

C. collinus W. K. Pl. rar. Hung. III, p. 257, t. 232 Philippop. (Vel !) ut in coll. Bunardžik. Val. Elidere in mm. Rh. B.

C. acanthoides L. Sp. pl. 821 In toto territorio ad reg. medium Kamenicka pl. mm. Rh. B. usque vulgaris.

Chamaepeuce afra DC. Prodr. VI, p. 659. Kněžev, frequens in val. Čepelarska reka in reg. inferiore et media Dobrolucka pl., Javorovo et Leškovo in mm. Rh. B.

Picnemon acarna Cass. Dict. 40, p. 188. H. Horta inter Philippopolin et Stanimakam B.

Cirsium arvense Scop. Fl. Carn. ed. II, 2126; DC. Prodr. VI, 64. Per totum territorium ad reg. superiorem Kamenicka pl. B. usque vulgare.

C. siculum Spreng. Neue Entd. p. 36. Rudine et val. Crnovrška reka in S. In val. fl. Azovica, reg. inferiore et media Alabak- et Jundol pl. in mm. Rh. B.

C. appendiculatum Grisb. Spic. II, p. 250. Var. *rhodopeum* Form. 1897. Caule ad inflorescentiam usque folioso, foliis in lacinias ovatas lobatas pinnatipartitis, involuci phyllis inferioribus et mediis in spinam reflexam attenuatis. Frequens in mm. Belovska pl., Bela Voda, Alabak, cac. Mlekovica, Jundol- et Kamenicka pl., val. Jadenica et Bela Cerkva in mm. Rh. B.

C. abruptum Form. 1897. Spinosum, caule elato. sulcato-striato, ramoso, polyccephalo, parce araneoso, remote folioso, ramis erecto-patentibus, foliis supra strigosis, subitus araneoso-canescensibus, margine ciliatis, ambitu oblonge ovatis vel ovato-lanceolatis, in spinas flavas abrupte abeuntibus, in lacinias triangulari-ovatas, triangulare-lanceolatas vel triangulares, simplices tripartitas usque, rectas, nervo flavo percussas et in spinas validas flavas plerumque abrupte abeuntes pinnatipartitis, caulinis auriculis in spinas partitis semiamplexicaulibus, capitulis magnis, basi umbilicatis, primum ovatis, postea cylindricis, basi corona bracteis paucis herbaceis constante involucrum proprium subaequante involucratis, bracteis externis capitulo longioribus lanceolatis vel linearibus, in spinam validam abrupte abeuntibus, bracteis externis caeterisque foliis similibus, sensim in phylla involucralia transeuntibus, involuci lanati phyllis externis e basilata lanceolatis vel linearibus, apice breviter spinosis, ad partem inferiorem breviter ciliolatis, ad partem superiorem ciliato-denticulatis, mediis e basi lanceolata, margine breviter ciliata lineari-subulatis, sub spina brevi erecto patente terminali appendice scarioso flavidio fimbriato-ciliato dilatatis, internis linearibus subulato acuminatis, ad partem inferiorem breviter ciliatis, ad partem superiorem recurvam denticulatis, omnibus ad partem inferiorem sordide flavidis, ad partem superiorem fuscis, acheniis compressis fuscis pappo 6 plo brevioribus, flosculis violaceis. Habitat ad Belovo in Bulgaria.

E proxima affinitate *C. validi* Form. 1895, Syn. *C. horridum* Form. in B. z. Fl. A. K. et E. Verh. naturf. V. Brünn 1895, Bd. XXXIII. extr. p. 28 non M. B. sed ab eo differt caule parce araneoso, remote folioso, foliorum et laciniarum in spinam abrupte abeuntium forma, involuci phyllorum margine, colore formaque, acheniis pappo 6 plo brevioribus, flosculis violaceis.

C. validum Form. l. c. Var. *rumeicum* Form. 1897. Foliis in lacinias triangulari-lanceolatas vel triangulare-lineares, ± elongatas,

rectas vel arcuatas (praecipue in foliis inferioribus), pinnatipartitis, involuci phyllis externis e basi ovata linearibus, sub spinam brevem lutescentem parum dilatatis, ad marginem partis inferioris ciliolatis, partis superioris lacerato-denticulatis, mediis e basi latiore linearibus sub spinam brevem lutescentem rhomboideo-dilatatis et fimbriato-ciliatis, ab appendice ad basin usque brevissime et decore ciliolatis, internis linearis subulatis margine ubique ciliolatis externis et mediis ad partem inferiorem sordide flavidis, ad partem superiorem fuscis, acheniis compressis fusco-nigris pappo plures brevioribus. Habitat Lažene, in reg. inferiore et media m. Ostrec, Jundol-pl., Kamenicki Alček, Kamenicka- et Dobrolucka pl. et Novoselska gora in mm. Rh. B.

C. candelabrum Grisb. Spic. II, p. 251. Mm. Crni vrh et Mirica in S. Kněževi et in val. Elidere in B.

C. canum All. Fl. Pedem. I, 151 part., rectius M. B. Fl. Taur. Cauc. III, 556; DC. Prodr. VI, 644. In reg. inferiore Lulin pl. Kněževi, Belovo et Lažene in B.

C. lanceolatum Scop. Fl. Carn. ed. II, II 130; DC. Prodr. VI, 636. In toto territorio ad cacumina mm. Rh. usque vulgatissimum. Var. *thracicum* Form. 1897. Foliis subtus araneoso-canescensibus, capitulis congestis, parvis, densius araneosis, involuci phyllis sub spinam flavidam nigris. Habitat Jundol pl. et Kamenicki Alček in mm. Rh. B. Kommt immer nur sehr spärlich und vereinzelt vor und ist sehr ähulich einem Mischling des *Cirsium lanceolatum* mit *C. validum*. Die typische Form des *C. lanceolatum* sah und notirte ich von 40 verschiedenen Standorten.

Carlina macrocephala Form. 1897; D. b. M. 1898, p. 18. C. Midžorensis Form. herb. 1897. Biennis, caule erecto vel adscendente, angulato-sulcato, ± arachnoideo-tomentoso, ad apicem usque folioso, subcorymboso (1–5 cephalo), pallide cano vel purpurascente, foliis membranaceis, interdum plicatis, subtus elevatim nervosis, integris, rarius pinnati-partitis, inferioribus longe lanceolatis in petiolum angustatis, mediis et superioribus basi semiamplexicaulibus, utrinque adpresso arachnoideis, apice in spinam plerumque pallidam abeuntibus, segmentis triangularibus in spinam brevem abeuntibus vel omnibus foliis integris irregulariter spinulosodentatis, capitula magna, hemisphaerica, viridia, parce arachnoidea, bracteis foliaceis, lanceolatis vel linearibus, planis, utrinque adpresso arachnoideis, apice in spinam brevem ± pallide rufescentem contractis, margine spinulosodentatis, radio subaequata.

longis vel brevioribus, spinis pallidis, interdum ramosis, involuci phyllis intimis scariosis, radiantibus, linearibus, apice sensim angustatis, acutis, in medio dorsolinea purpurea parva vel nulla ornatis, acheniis sericeis, corollae fuscenscentis infundibuliformis limbo purpureo, pappo plumoso achenio sublongiore, corolla subtriplo longiore. Habitat in declivibus graminosis m. Midžor ad Popovi livadi in Serbia. Species eximia sine affinitate cujusque notae speciei certe typum endemicum montium Balkani exhibens. Foliis plerumque indivisis, capitulis magnis, pappo corollae infundibuliformis subtriplo longiore et aliis notis ab omnibus adhuc descriptis Carlinis abhorret.

C. rhodopea Form. 1897; D. b. M. 1898, p. 19. Biennis, caule erecto vel adscendente, angulato-striato, arachnoideo-tomentoso, ad apicem usque folioso, corymboso-poly (2—12) cephalo, 10—40 cm alto, rufescente vel purpurascente, foliis rigidis, coriaceis, utrinque ± araneosis, demum glabrescentibus, elevatim nervosis planis, interdum plicatis, pinnatifidis, inferioribus ambitu oblonge-lanceolatis, mediis ovato-lanceolatis et superioribus ovatis basi semiamplexicaulibus, omnibus in spinam brevem, pallidam vel ± rufescensem abeuntibus, lamina spinuloso-dentata, capitulis arachnoideis, mediocribus, bracteis foliaceis ovato-lanceolatis vel lanceolatis, utrinque adpresso arachnoideis, apice in spinam ± pallide rufescentem contractis, margine spinuloso-dentatis, radio brevioribus, spinis plerumque basi nigris, involuci phyllis intimis scariosis, radiantibus linearibus, apice angustatis, acutis, infra medium dorsi linea purpurea instructis, ad $\frac{2}{3}$ partem sat longe ciliatis, corollae rufescentis extus rugosae limbo purpureo, acheniis compressis hirtis, pappo plumoso persistente corolla sublongiore, achenio quadruplo longiore, antheris corolla longioribus, receptaculi lacinii acutis. Habitat mm. Milevi Skali, Kamenicki Alček et in reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

A C. dolopica Form. 1896 D. b. M. 1897, p. 94 et Verh. naturf. V. Brünn 1997, Bd. XXXV, extr. p. 39 cui proxima differt foliorum planorum vel interdum plicatorum forma, bracteis radio brevioribus, rarius subaequilongis, involuci phyllis intimis radiantibus, ad $\frac{2}{3}$ partem ciliatis, corollae rufescentis limbo purpureo, acheniis compressis.

Var. plicata Form. 1897 l. c. Foliis angustioribus longioribusque, plerumque plicatis, summis interdum canaliculatis, indumento magis arachnoideo-tomentoso. Habitat in reg. inferiore Kamenicka pl.,

Slivodol, Dlegove Usojke et Narečen in val. Čepelarska reka, Padinite in Dobrolucka pl. et Bela Cerkva in mm. Rh. B.

C. Utzka *Hacquet* pl. Alp. Carn. 9, t. 1 (1782) == *C. acanthifolia* All. Fl. Ped. I, t. 51 (1785). Topli dol et Popovi livadi in S. Ad Zlatkovec in reg. media Alabak pl. Batak et in reg. media et superiore Kamenicka pl. mm. Rh. B.

Xeranthemum cylindraceum *Smith*. Prodr. fl. Graec. II, p. 172 (1813) Prope mon. Sv. Kral in reg. media Lulin pl. Gorna Banja. In val. fl. Azovica et m. Mlekovica in mm. Rh. B.

X. annum *L.* Sp. pl. 857 (1753) In planitie et reg. calidiore mm. Rh. B. *vulgare*.

Echinops commutatus *Juratz* in Act. soc. z. b. Vindb. 1858, 17; E. exaltatus Rchb. exs. 1531. In reg. inferiore Lulin pl. B.

E. sphaerocephalus *L.* Sp. pl. 814 (1751) Ad ripas fl. Marica ad Philippopolin in B. Var. *albidus* Boiss. et Sprun. Diag. Ser. I, 6. p. 97 p. sp. Čustica in val. Črnovrška reka, Crni vrh et val. Topli dol in S. Džemdem Tepe (Vel!) Sat Tepe, Bunardžik et Markovo Tepe ad Philippopolin. Belovo, in val. fl. Azovica, Košifero, Radilovo, in val. Stara reka et Elidere, Stanimaka, ubique frequens in val. Čepelarska reka et Leškovo in mm. Rh. B.

E. banaticus *Rochel* Cat. Vindb. 1823. Topli dol in S. Vallis Elidere in mm. Rh. B.

E. thracicus *Vel.* 1890; Fl. bulg. 286 M. Kioški in Dobrolucka pl. Rh. B.

E. microcephalus *Sibth. et Sm.* Prodr. fl. Graec. II, p. 209 (1813) Belovo, in val. fl. Azovica, Tatar Bazardjik, in val. Elidere, Philippopolis, coll. Sv. Petka ad Stanimakam B.

Dipsacus laciniatus *L.* Sp. pl. 141. A Pirot ad reg. inferiorem Stara pl. in S. usque vulgaris. Vladaja, Knězevo, Gorna Banja, Belovo, Tatar Bazardjik, Radilovo, Peštere, in val. Stara reka et Elidere, Rakitovo, Lažene, Kamenica, Philippopolis, ubique frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Knautia hybrida All. Auct. p. 9 sub *Scabiosa*. Lulin pl. Belovo et val. Elidere mm. Rh. B. Var. *Urvillaei* Coult. *Dips.* p. 21, t. 1. fig. 10 p. sp. Belovo in B. cum typo.

K. arvensis *Coult.* Mém. *Dips.* 41 α. *vulgaris* part, rectius Duby Bot. Gall. I, 257 (excl. β) Tatar Bazardjik in B.

K. heterotricha *Form.* 1897. Perennis, caulis e rhizomate obliquo adscendentibus vel erectis 70—90 cm altis, inferne retror-

sum hirtis, superne pube minuta interdum glandulifera et setis sparsis patulis obsitis, opposite ramosis, ramis tenuibus, simplicibus vel dichotomis, superne pube minuta plerumque glandulifera et setis patulis \pm densis, vestitis, foliis \pm adpresso hirtis, obtusis vel acutis, inferioribus oblongo-vel ovato-lanceolatis, longe petiolatis (cum petiolo 25 cm longis, 2.5 cm latis), margine grosse crenatis, petiolis setis longis sat densis patentim hispidis, mediis in petiolum brevem decurrentibus et superioribus sessilibus pinnatisectis vel pinnatipartitis, laciniis ovato-lanceolatis vel anguste linearibus, acutis, remote dentatis vel integris, terminali interdum multo majore, floralibus ovato-lanceolatis vel lanceolato-linearibus, longe acuminatis, involucri phyllis puberulis margine albo ciliatis, late ovatis vel ovato-lanceolatis, acutis, capitulo brevioribus, corollis puberulis lilacinis vel roseis, parum radiantibus, involucello patentim hirsuto, obsolete denticulato, compresse tetragono, calycis limbo subsessili in 8 aristulas setaceas, scabridas, fere plumosulas involucello longiores vel subaequilongas diviso. Habitat in collinis supra Kněžovo in B.

A. K. arvense Coult. Mém. Dips. 41 a. part. differt indumento, foliorum (inferiorum longe petiolatorum) et involucri phyllorum forma, corollis parum radiantibus, calycis limbo in aristulas scabridas involucello longiores vel subaequilongas diviso et aliis notis.

A. K. ambigua Boiss. et Orph. Diag. Ser. II, 6, p. 95 cui indumento proxima, foliorum, laciniorum et involucri phyllorum forma, floribus lilacinis vel roseis, calycis limbo in aristas involucello longiores vel subaequilongas diversa est.

K. Midžorensis *Form.* 1897; D. b. M. 1898, p. 19. Perennis, caule adscendente 30–50 cm alto, simplici vel parce ramoso, inferne retrorsum hirto, superne ut pedunculi pilis patulis glanduliferis aliisque longioribus hirto, foliis oppositis, acutis, adpresso hirtis vel subglabris, margine valde remote subcrenulatis vel integerrimis, rosularum sterilium et inferioribus \pm late elongato oblongo-lanceolatis, in petiolum longum retrorse hirtum angustatis, mediis ovatis vel ovato-lanceolatis, basi cordata semiamplexicaulis, superioribus ovato-lanceolatis vel \pm late lanceolatis sessilibus, involucri phyllis hirtis, externis late ovatis vel lanceolatis, interioribus linearibus, floribus ochroleucis vix radiantibus subbrevioribus, involucello compresse tetragono, patentim hirto, aristis 8 inaequalibus, longioribus dimi-

dium involucelli superantibus. Habitat in declivibus graminosis m. Midžor ad Popovi livadi in S.

A *K. ambigua* Boiss. et Orph. Diag. Ser. II, 6, p. 95 cui proxima differt indumento, foliis indivisis, mediis basi cordata semiamplexicaulibus, foliorum et involucri phyllorum forma et longitudo, aristis longioribus dimidium involucelli superantibus.

K. pannonica (Jacq. Enum. stirp. pl. agri Vind. p. 22, 1762 sub *Scabiosa*) Wettst. Beitr. z. Fl. Alb. in Biblioth. bot. Cassel, 1892, p. 62–66 = *K. drymeja* Heuff. in Flora 1856, p. 53 = *K. ciliata* Boiss. Fl. or. III, p. 127 (1857) M. Mirica in Stara pl. S. Kněžev, speciminibus calycis limbo in 7—12 aristas sordide viridas e basi lata obscura linearis-setaceas, fructu brevioribus (interdum duplo brevioribus) diviso, var. *bulgarica* mihi. — Lulin pl. Belovo, in val. fl. Azovica, mm. Sultanica, Katlovi Skali, Bela Voda, Alabak, Mlekovica, Batak, Lažene, Ostrec, Sv. Petka prope Ostrec, in reg. media Kamenicka pl., Sv. Theodor in val. Čepelarska reka, Kioški in Dobrolucka pl. et Javorovo in mm. Rh. B.

K. longifolia W. K. Descr. et icon. p. rar. Hung. I, p. 4, tab. 5. (1802) M. Mlekovica in mm. Alabak pl. Rh. B.

Succisa pratensis Moench. Meth. 489. Var. *australis* Wulf. Pl. rar. in Röm. Arch. III, 3 (1805) 316 p. sp. M. Mirica sub. reg. superiore m. Midžor in S.

Cephalaria corniculata W. K. Hung. I tab. 13. Nišor, Čustica et in val. Crnovrška reka in S. f. *puberula* Adamović Oe. b. Z. 1892, p. 409 p. var. In collinis ad Pirot (Adamović !)

C. graeca R. Sch. Syst. III, p. 43. Zlatovec in reg. inferiore Alabak pl., in val. Stara reka, Erindol in val. Edlidere, m. Ostrec, in reg. inferiore et media Kamenicka pl., ubique frequens in val. Čepelarska reka, in reg. inferiore Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

C. transsilvanica Schrad. Cat. Göttg. 1814. Ubique circa Pirot in S. et in reg. calidiore B. vulgaris.

Scabiosa columbaria L. Sp. pl. 99. M. Mirica et Popovi livadi in Stara pl. S. Gorna Banja et prope mon. Sv. Kral in Lulin pl. S.

S. ochroleuca L. Sp. pl. 101. In toto territorio ad reg. montanam usque vulgaris. **Subsp. rhodopea** Vel. IV. Nachtr. z. Fl. B. Sitzber. d. k. böhm. Ges. d. Wiss. 1894, Bd. XXXIX, extr. p. 16. Descriptione Velenovskyi addit: Adpresso puberula, foliis inferioribus bipinnatisectis, laciniis lanceolatis vel linearibus, caulinis pinnatisectis, laciniis linearibus vel setaceis, terminali maximo, interdum lanceolato, caule parce crispule-puberulo vel glabratu

simplici vel a basi (in locis petrosis!) vel parte inferiore in ramos tenues longos iteratim bifidos diviso, capitulis ovato-globosis, parvis. Diese Beschreibung, ergänzt durch die J. c. von Velenovsky gegebene, entspricht allein dem massenhaft von mir im Rhodope-Gebirge eingesammelten Materiale dieser Art; in meinem Herbare bezeichnete ich diese Form als *Var. angustifolia* mihi, da sie jedoch in vielen Punkten mit der *Subsp. rhodopea* Vel. übereinstimmt, sehe ich mich veranlasst, dieselbe mit letzterer zu vereinigen. Habitat in val. fl. Azovica, mm. Sultanica, Bela Voda, Alabak, Mlekovica, Milevi Skali, in val. Elidere, m. Ostrec, Jundol pl. Sv. Theodor in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl. (et Bela Cerkva, wo sie schon früher Stříbrný sammelte) in mm. Rh. B. *Var. Webiana* Don. Bot. Reg. tab. 717 Specimina proxima observavi summo m. Kamenicka pl. Rh. B.

S. ucrainica L. Sp. pl. ed. 2. p. 144 (1762) In collinis ad Pirot, Sopot et Koprivštica in S. Belovo, m. Parnevo in reg. inferiore Belovska pl., in val. fl. Azovica, Tatar Bazardjik, Peštere, Batak, val. Elidere, Rakitovo, Lažene, Sv. Petka prope Ostrec, in reg. inferiore et media m. Ostrec et Kamenicka pl., ubique frequens in val. Čepelarska reka et Leškovo mm. Rh. B. *Var. pilosa* Röm. et Schult. System veget. III, p. 85. Sv. Petka ad Stanimakam in B. floribus coerulecentibus.

Valeriana officinalis L. Sp. pl. 31. Val. Crnovrška reka, Crni yrh et m. Mirica in S. In val. fl. Jadenica, cac. m. Sultanica, val. Stara- et ad Slivodol in val. Čepelarska reka mm. Rh. B. *Var. angustifolia* Tausch. Hort. Canal. sec. Host Fl. austr. I, 36. In reg. media et superiore m. Sultanica Rh. B. cum typo.

Valerianella olitoria Poll. Hist. pl. Palat. I, 30 (?); Moench. Meth. 493. Kněžev in B.

V. coronata DC. Fl. Fr. IV, p. 241. Kněžev et Lažene in B.

Crucianella graeca Boiss. Diag. Ser. I, p. 25. Philippopolis (Ika, Pichl) ut in coll. Džemdem Tepe; Stanimaka et frequens in val. Čepelarska reka, Kioški in reg. media Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

Asperula odorata L. Sp. pl. 103 (1753) M. Mirica in S. Lulin pl. In val. fl. Jadenica, mm. Katlovi Skali, Bela Voda, a reg. inferiore ad cac. Alabak pl. usque, in reg. superiore Kamenicka et Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

A. montana W. Kit. Willd. Enum. 151 == *A. tenella* Heuff. fide cl. Borbás. Kněžev, in reg. inferiore Lulin pl. Mm. Mlekovica et Milevi Skali, coll. Sat Tepe et Bunardžik ad Philippopolin, Batak, m.

Ostrec, in reg. media Kamenska pl., in collinis ad Stanimakam, in reg. superiore Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

A. longiflora W. K. Pl. rar. Hung. II, p. 162, tab. 150 (1805) testo cl. Borbás. Pirot in S. Belovo, Lažene et in reg. inferiore m. Ostrec Rh. B.

G. alpinum Schur. Suppl. 15. Mit der l. c. gegebenen Beschreibung stimmen die Pflanzen von nachfolgenden Standorten bis auf die obersten Blätter, welche die Länge der Internodien kaum überragen, gut überein: in val. fl. Azovica, mm. Sultanica, Katlovi Skali, Bela Voda, cac. mm. Alabak et Mlekovica, in reg. superiore m. Ostrec, Jundol pl., in reg. media et superiore Kamenicka- et Dobrolucka pl., Bela Cerkva et Javorovo in mm. Rh. B.

G. cruciatum Scop. Fl. Carn. ed. II, I, 100. M. Mitrica in Stara pl. S. Ad cac. Lulin pl., mm. Alabak, Mlekovica et Jundol pl. B. usque vulgare.

G. pedemontanum All. Auctuar ad fl. pedem. p. 2 (1789) fide Bellardi. Kněžev, m. Parnevo in reg. inferiore Belovska pl., Lažene, cac. m. Ostrec, Sv. Petka prope Ostrec et summa Jundol pl. mm. Rh. B., hinc inde in var. rumelicum Vel. Sitzb. königl. böhm. Ges. d. Wiss. 1893, Bd. XXXVII, extr, p. 32.

G. divaricatum Lam. Dict. II, p. 580. Lažene in B.

C. aparine L. Sp. pl. 108 M. Alabak et Javorovo in mm. Rh. B.

G. purpureum L. Sp. pl. 107 (1753) Topli dol in S. Belovo (Stř.!) M. Milevi Skali in Alabak pl., frequens in val. Elidere et Čepelarska reka mm. Rh. B.

G. flavicans Borb. Fl. comit. Temes. 1884, p. 6; G. ochroleucum Kit. 1814 non Wolf 1811. A reg. inferiore ad superiorem m. Ostrec usque Rh. B. Statmos Kucuro in mm. Chassia Thessaliae (Form. 1896).

G. verum L. Sp. pl. 107. In districtu Pirotense ad reg. medium (ad Popovi Livadi) m. Midžor et Stara pl. usque vulgare. Kněžev, Gorna Banja, in reg. inferiore et media Lulin pl. A reg. inferiore ad superiorem Belovska- et Alabak pl. usque, Bela Voda, Tatar Bazardjik, val. Elidere, Batak, Lažene, Jundol- a reg. inferiore ad superiorem Kamenicka pl. usque, val. Čepelarska reka, in reg. superiore Dobrolucka pl., Bela Cerkva, Javorovo et Leškovo Rh. B.

G. asperulaeflorum Borb. Temesmegye veget. 1884, p. 4 sensu str. G. aristatum v. scabrum Grisb. Spic. II, 1844, p. 157 non alior. Lulin pl. teste cl. Borbás. M. Mlekovica val. Elidere et m. Ostrec in mm. Rh. B.

G. pseudoaristatum Schur. Enum. 1866, p. 282. Topli dol in S. Belovo in B.

G. erectum Huds. Fl. Engl. 56. Mm. Ghavellu et Karava in mm. Agrapha Thessaliae (Form. 1896).

G. rumelicum Form. 1897. Pumilum, caulis adscendentibus, 8—10 cm. altis, filiformibus quadrangulis, interdum nitidis, ad presso puberulis, ad angulos scabriusculis, simplicibus vel parce ramosis, foliis obtusis 4—5 nis, patulis, obovatis vel oblonge obovatis, petiolatis, margine parce scabris, paniculae laxae pauciflorae, pedicellis tenuibus, fructiferis patentibus, corollae albae majusculae lobis rotundato-ovatis, breviter mucronulatis, antheris fuscis, fructu globoso (scabriusculo?). Habitat in mm. Rh. B. ad Bela Voda loco „Močuri“ dicto.

A **G. palustre** L. Sp. pl. 153 cui proximum differt caulis pumilis, filiformibus, puberulis, foliorum forma, pedicellis fructiferis paulo patentibus, corollae lobis breviter mucronatis, fructu (scabriusculo?), antheris fuscis.

Rubia tinctorum L. Sp. pl. 158. Philippopolis in B.

Sambucus ebulus L. Sp. pl. 269. In toto ditione vulgaris.

S. nigra L. Sp. pl. 269. Mm. Katlovi skali et Alabak et in val. Stara reka mm. Rh. B.

Viburnum opulus L. Sp. pl. 268 In val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

V. lantana L. Sp. pl. 268 Pirot, Nišor, Koprivštica, Sopot, Rudine et Zavoj in S. A reg. inferiore ad cacumen Lulin pl. usque et Gorna Banja in B.

Lonicera xylosteum L. Sp. pl. 174. In val. fl. Jadenica et m. Sultanica Rh. B.

Ligustrum vulgare L. Gen. ed. VI 9 nr. 18. Tourn. Inst. 596, t. 367. In dumetis et fruticetis totius territorii frequens.

Syringa vulgaris L. Sp. pl. 9. In val. Čepelarska reka mm. Rh. B. meo sensu spontanea.

Fraxinus excelsior L. Sp. pl. 1057. In reg. superiore Lulin pl. In val. Elidere et m. Ostrec mm. Rh. B.

F. ornus L. Sp. pl. 1500. In val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Jasminum fruticans L. Sp. pl. 9. Belovo, frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Cynanchum acutum L. Sp. pl. 310. Philippopolis (Vel!)

C. laxum Bartl in Koch Taschenb. p. 350 (1844); Koch Syn. Fl. germ. ed. 2, p. 555. Topli dol, Crni vrh et Popovi livadi in S. In B. frequens.

Erythraea centaurium Pers. Syn. I, p. 283. In toto territorio ad cacumina mm. Rh. B. usque vulgaris.

E. pulchella Fries. Novit. II, 1814, 30 ed. II, 74. Pirot in S., in B. e mea observatione multo rarer antecedentis.

Gentiana lutea L. Sp. pl. 227 (1753) Cac. m. Midžor 2186 m in S.

G. cruciata L. Sp. pl. 231 (1753) Knězevo, Gorna Banja, Lulin pl. Mm. Timia, Lažovica, cac. mm. Sultanica et Mlekovica, Bela Voda, Milevi Skali, in reg. inferiore et media Kamenicka pl. et Javorovo mm. Rh. B.

G. asclepiadea L. Sp. pl. 227 (1753) Crni vrh, Mirica, Popovi Livadi et Midžor in Stara pl. S. Lažovica et Sultanica in mm. Belovska pl., in reg. media et superiore Kamenicka pl. et Javorovo mm. Rh. B.

G. pneumonanthe L. Sp. pl. p. 228 (1753). Batak in mm. Rh. B.

G. rhodopea Form. 1897; D. b. M. 1898, p. 20. Annua, pallide viridis, caule adscendente, subalatum angulato a basi ramosissimo, ramis inferioribus arcuato-adscendentibus, superioribus erecto-patentibus, foliis inferioribus oblonge obovatis in petiolum longe angustatis, ceteris basi angustata sessilibus, mediis elongato-lanceolatis, superioribus lanceolatis vel linearibus, floribus patentibus, in axillis solitariis vel binis, rarius ternis, pedunculis longis, erecto-patentibus, alato-angulatis suffultis, bracteis nullis, calycis tubo campanulato, nervis commissuralibus dorsalibusque \pm elevatis nunquam alatis, calycis laciniis a basi latiore linearibus vel linearis-subulatis, margine saepe revolutis, tubo calycino 2-3 plo longioribus, tubo corollino longioribus, sinubus acutis apertis, corollae glabrae violaceae basi pallidae lobis ovatis, obtusis, tubo versus basin sensim attenuato, subtriplo brevioribus, faucis barbis lobis corollinis subbrevioribus, basi parum connatis, staminibus in medio tubo insertis, capsula oblonga brevissime apiculata stipite subbreviore suffulta. Habitat mm. Mlekovica et Bela voda in Alabak pl. Rh. B.

A **G. bulgarica** Vel. 1887, Fl. bulg. p. 382 differt caule subalatum quadrangulo, ramis inferioribus arcuato-adscendentibus, foliis inferioribus oblonge obovatis, in petiolum longe angustatis, pedunculis alato-angulatis, calycis nervis commissuralibus dorsalibus, \pm elevatis, nunquam alatis, calycis laciniis a basi latiore linearibus vel linearis-subulatis, margine saepe revolutis tubo calycino tantum 2-3 plo longioribus, corollae lobis ovatis, faucis barbis lobis corollinis subbrevioribus etc.

G. serbica Form. 1897; D. b. M. 1898, p. 20. Caule pumilo, 3—11 cm. alto, alatum quadrangulo a basi ramoso, ramis arcuato-adscendentibus vel patentibus, foliis imis obovatis, in petiolum brevem attenuatis, mediis a basi attenuata oblonge-ovatis, summis a basi subcordata ± late ovatis, cymis in ramis terminalibus paucifloris, floribus plus minus longe pedicellatis, calycis tubo campanulato, nervis commissuralibus dorsalibusque subalatim prominulis, calycis laciniis e basi lata lanceolatis vel linearibus, acutis tubo duplo vel subtriplo longioribus, tubum corollinum superantibus, sinubus subobtusis apertis, corollae glabrae, violaceae basi pallidae lobis ± late ovatis, obtusis, tubo versus basin sensim attenuato subaequilongis vel subdupo longioribus, faucis barbis lobis corollinis subaequilongis, basi inter se vix connatis, staminibus sub medium tubi insertis, capsula oblonga, breviter apiculata stipite subtriplo longiore suffulta, stipite tubo calycino longiore. Habitat in declivibus et summo m. Midžor 2186 m in Stara pl. S.

A **G. bulgarica** Vel. 1887; Fl. bulg. 38 differt caule pumilo, ramositate, foliorum forma insertioneque, calycis nervis subalatim prominulis, laciniis e basi lata lanceolatis vel linearibus tubo calycino duplo vel subtriplo longioribus, corollae lobis ± late ovatis tubo corollino subaequilongis vel subdupo longioribus, capsula oblonga stipite subtriplo longiore suffulta.

A **G. rhodopea** Form. 1897 differt caule pumilo, foliorum forma et insertione, calycis nervis laciniisque, sinubus subobtusis, corollae lobis tubo corollino subaequilongis vel subdupo longioribus, staminibus sub medium tubi insertis, capsula oblonga stipite subtriplo longiore suffulta.

Bei Exemplaren der **G. bulgarica** Vel., welche ich am 8. August 1892 am Vitoš in B. sammelte, sind die Blätter und Aeste ± entfernt gestellt, die Verästelung ist ärmer, die oberen Aeste viel kürzer als die unteren, die Kelchbuchten sind stumpf bis abgerundet, die Kelche auffallend kurz und deutlich geflügelt, dafür die Kelchzipfel viel länger als bei **G. rhodopea** und **G. serbica** mihi, welche sich durch diese und die oben genannten Merkmale gut von der **G. bulgarica** unterscheiden.

G. lutescens Vel. 1888; Fl. bulg. 383. M. Midžor in S. cum antecedente. In graminosis Jundol pl. et m. Baschmandra prope Bela Cerkva in mm. Rh. B.

Haberlea rhodopensis Friv. in Act. Hung., II, p. 249, tab. 1. In saxis schistosis umbrosis supra mon. Bačkovo, Dlegovo

Usojke, Slivodol, Sv. Theodor, Narečin Čupria et inter pagum Narečen et Čepelare in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Heliotropium suaveolens M. B. Taur. Cauc. III, p. 116. Tatar Bazardjik, Košifero et Stanimaka in B.

H. europaeum L. Sp. pl. 182. Tatar Bazardjik et Lažene in B.

Sympyton officinale L. Sp. pl. 136. Kněžev in B.

S. tuberosum L. Sp. pl. 136. Bela Cerkva in mm. Rh. B.

S. bulbosum Schimp. Bot. Zeit. VIII, I, p. 17. In reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

S. Ottomanum Friv. Flora 1836, p. 439. In reg. media et superiore Lulin pl. In val. fl. Jadenica et Elidere, in reg. superiore m. Ostrec et media Kamenicka pl., ad Narečin Čupria in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Anchusa officinalis L. Sp. pl. 133. Kněžev, Tatar Bazardjik et val Elidere Rh. B.

A. hybrida Ten. Fl. Nap. I, p. 45, tab. 11. Tatar Bazardjik, Lažene et in reg. inferiore Kamenicka pl. Rh. B.

A. osmanica Vel. 1886, Fl. bulg. 391. Belovo et Stanimaka in B.

A. ochroleuca Vel. Fl. bulg. 392, an M. B.? Belovo in B.

A. Barrelieri All. Fl. Pedem. Nr. 184 sub Buglosso; Vitm. Summ. pl. I, 388. Ad pagum Belovo in B.

Nonnea erecta Bernh. Verz. Pf. Ehrf. (1800), 127 = N. pulla DC. Fl. franc. III, 626 (1805) Sopot in S. Frequens ad Stanimakam et in val. Čepelarska reka et Javorovo in B.

Pulmonaria mollis Wolf in Hell. Suppl. ad Fl. Wirceb, 13; P. montana Lej. Fl. env. de Spa. I, 98; Kern. Pulm. 44, t. V. Parnevo, inter Alabak et Bela Voda et m. Ostrec in mm. Rh. B.

?**P. tuberosa** Schrk. 1818. In reg. inferiore Alabak pl. B.

Cerinthe minor L. Sp. pl. 137 (1753). In toto territorio vulgaris.

Echium vulgare L. Sp. pl. 139 (1753) In toto territorio ad cac. (ut in m. Mlekovica) mm. Rh. B. usque vulgare.

E. italicum L. Sp. pl. 139 (1753). Tatar Bazardjik et Peštare in B. Var. altissimum Jacq. Fl. Austr. V, App. tab. 16, 1778. Pirot et Rudine in S. Kněžev, Batak, val. Elidere, Lažene et Leškovo in mm. Rh. B.

Onosma tauricum Pall. Nov. Act. p. 306. Bellovo et val. Elidere Rh. B.

O. rhodopeum Vel. IV. N. Fl. Bulg. Sitzb. königl. böhm. Ges. W. B. XXXIX, 1894 extr. p. 22. In val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Lithospermum officinale L. Sp. pl. 132. Javorovo in declivibus mm. Rh. B.

Myosotis palustris Roth. Tent. Fl. I, 87. M. Mirica in S. Lulin pl., Batak et m. Ostrec Rh. B.

M. silvatica Hoffm. Deutsch. Fl. I, p. 61 (1791) M. Midžor in S. Mm. Lažovica, Bela Voda, cac. m. Alabak, m. Ostrec et Jundol pl. Rh. B.

M. alpestris Schmidt Fl. Boem. III, 26 (1794) Cac. m. Midžor in S.

Cynoglossum officinalis L. Sp. pl. 134. Kněževò et Lažene in B.

C. nebrodense Guss. Prodr. I, p. 216. Ad cacumina: mm. Sultanica, Katlovi Skali, Alabak, Mlekovica, Jundol-, Kamenicka- et Dobrolucka pl. et certe alibi in mm. Rh. B.

Echinospermum lappula Lehm. Asperif. 121. In toto territorio ad cac. m. Alabak usque vulgare.

Calystegia sepium R. Br. Fl. Nov. Holl. I, p. 483 (1810). Tatar Bazardjik in B.

C. silvestris Röm. et Schult. veget. IV, p. 183 (1819) = C. silvatica W. K. pl. rar. Hung. III, p. 390, t. 261 sub Convolvulo. Belovo in B.

Convolvulus arvensis L. Sp. pl. 153 (1753) In toto territorio ad reg. mediam m. Mlekovica et Kamenicka pl. usque vulgaris.

C. cantabrica L. Sp. pl. 158 (1753) Pirot in S. Frequens in val. Čepelarska reka et ad Leškovo mm. Rh. B.

Cuscuta epithymum L. Syst. Ed. Murray 140 In toto territorio ad reg. montanam usque (ut in Bela Voda) vulgaris.

C. monogyna Vahl. Symb. II, p. 32. Stanimaka (Vel!) ad Rosam caninam.

Datura stramonium L. Sp. pl. 179. In toto territorio vulgaris.

Hyoscyamus niger L. Sp. pl. 179. Sopot, val. Topli dol in S. Cac. m. Alabak, Peštere, Čarganli, Elidere, Rakitovo, Sv. Petka prope m. Ostrec et Leškovo in B. **Subsp. pallidus** W. K. Tatar Bazardjik et Stanimaka in B.

Atropa belladonna L. Sp. pl. 181. Val. fl. Jadenica, in reg. inferiore m. Sultanica, Bela voda, frequens in val. Stara reka et Edrindol in val. Elidere Rh. B.

Solanum dulca mara L. Sp. pl. 185 α. Belovo, in val. fl. Jadenica, Katlovi Skali, Tatar Bazardjik, Peštere, val. Elidere, Lažene et ubique frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

S. nigrum L. Sp. pl. 186 α. In toto territorio vulgare.

Orobanche ramosa L. Sp. pl. 633; G. Beck. Mong. Or. 87. In toto territorio sparsa.

O. gracilis Smith in Trans. off. the Linn. soc. IV (1797) 172. M. Alabak Rh. B.

O. alba Steph. in Willd. Spec. pl. III; G. Beck. Mong. Or. 208. Lulin pl. in B.

O. major L. Sp. pl. 632 et Fl. suec. ed. II, 219; G. Beck Mong. Or. 169 == O. elatior Sutt. in Trans. of. Linn. soc. IV, 178, t. 17, f. 4. Kamenicki Alček in mm. Rh. B.

Verbascum phlomoides L. Sp. pl. 1194. Gorna Banja, Belovo et M. Mlekovica in Alabak pl. Rh. B.

V. pannosum Vis. et Panč. Pl. Serb. exs.; V. bombyciferum Heuff. teste cl. Borbás. Jundol pl. in mm. Rh. B.

V. blattaria L. Sp. pl. 178. Nišor in S. Kněžev, Gorna Banja, Tatar Bazardjik, Košifero, Peštere, val. Elidere, Rakitovo, Lažene, Philippopolis, val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

V. plicatum Sibth. et Sm. Fl. Gr. III, p. 21, tab. 226. Var. rigidum Boiss. et Heldr. Diag. Ser. II, 3, p. 143 p. sp. M. Pirgo in mm. Othrys Thessaliae (Form. 1896).

V. sinuatum L. Sp. pl. 254. Tatar Bazardjik in B.

V. banaticum Schrad. Mon. gen. Verb. 1823 teste cl. Borbás. Coll. Sat Tepe ad Philippopolin et at Bačkovo in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

V. glcotrichum Hauskn. et Heldr. M. Th. b. V. 1897, p. 94 fide cl. Halácsy. Bitolia (Form. 1891) et Velušina (Form. 1893) in Macedonia; Kalabaka (Hauskn. 1897), Povelci et Kerasia Sina in Thessalia (Form. 1896).

V. glabratum Friv. Flora 1836, p. 440 teste cl. Borbás. M. Sultanica in Belovska pl. Alabak- et Jundol pl. in mm. Rh. B.

V. austriacum Schott. in Röm. Schult. Syst. IV, 341; Schrad. Mon. Verb. II, 22 nr. 34. In reg. inferiore Lulin pl. B.

V. phoeniceum L. Sp. pl. 178. Popovi Livadi in mm. Stara pl. S. In reg. inferiore Lulin pl. Belovo et in val. Stara reka mm. Rh. B.

Celsia Daenzeri Bor. et Chaub. Fl. Pelop. Nr. 980. Rádilovo, Peštere, in val. Stara reka, Edrindol et Drenovo in val. Elidere, in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Scrophularia canina L. Sp. pl. 856. In val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

S. aestivalis Grisb. Spic. II, p. 36. In rupestribus ad Milevi- et Katlovi Skali mm. Rh. B.

S. nodosa L. Sp. pl. 863. M. Mirica in S. Cac. Lulin pl. Val. fl. Jadenica in mm. Rh. B.

S. alata Gilib. Fl. Lith. II, 127; S. aquatica L. Sp. pl. 620 part. In val. fl. Azovica et loco „Zlatovec“ in reg. inferiore Alabak pl., in reg. media Kamenicka pl., mon Bačkovo et Narečen in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

S. Scopolii Hoppe Cent. plant. fide Pers. Syn. plant. II, p. 160 (1807) == S. glandulosa W. K. Descr. et Icon. pl. rar. Hung. III, p. 238, t. 214 (1812) Popovi Livadi sub reg. superiore m. Midžor in S. Lulin pl. Belovo, in val. fl. Jadenica, mm. Sultanica, Alabak, Mlekovica, val. Stara reka, Jundol pl., Kamenicki Alček, in reg. superiore Kamenicka pl. et Bela Cerka in mm. Rh. B.

Linaria genistaefolia Mill. Gard. dict. ed. 8. nr. 14. Val. Topli dol in S. Belovo. val. fl. Jadenica, Belovska pl. Katlovi Skali, Alabak pl., Kamenicki Alček, Stanimaka, frequens in val. Čepelarska reka in mm. Rh. B. Var. parviflora Form. 1897. Caulis elatus a tertia parte in ramos elongatos graciles, in racemum laxum longum abeuntes iteratim divisus, foliis acutis trinerviis stricte patentibus sessilibus, inferioribus lanceolatis vel lanceolato-linearibus, superioribus anguste linearibus, calycis laciniis lanceolatis vel ovato-lanceolatis corollae tubo brevioribus, calcare acuto, plerumque subinflexo, floribus capsulisque perparvis. Habitat in coll. ad Philippopolin in val. Elidere, Čepinsko kurito et m. Ostrec Rh. B.

L. sofiana Vel. 1886 Fl. bulg. 425. Kněžovo in B.

L. vulgaris Mill. Gard. dict. ed. 8 nr. 14. Per totum territorium vulgaris.

L. spuria Mill. Gard. dict. ed. 8. nr. 15. Sopot in S. Gorna Banja, Tatar Bazardjik et Philippopolis in B.

L. minor Desf. Fl. atlant. II, 46 (1798—1800) In val. Čepelarska reka et Javorovo in mm. Rh. B.

Antirrhinum orontium L. Sp. pl. 617. Sv. Petka ad Stanimakam in B.

Gratiola officinalis L. Sp. pl. 17. In reg. inferiore Lulin pl. In val. fl. Azovica et Tatar Bazardjik in B.

Digitalis lanata Ehrh. Beitr. 7, p. 23. In reg. inferiore Lulin pl., Gorna Banja. In reg. inferiore et media Belovska pl., m. Mlekovica, Peštere, in val. Elidere, in reg. inferiore m. Ostrec, in val. Čepelarska reka, in reg. media et superiore Dobrolucka pl. et Javorovo Rh. B. Die Pflanzen des Rhodope-Gebirges sind auffallend glabrescent und etwas abweichend von den Pflanzen der zwei ersten Standorte und mahnen an die D. laevigata W. K.

D. ambigua Murray. Prodr. stirp. Gött. p. 62 (1770) == D. grandiflora All. Fl. Ped. I, 70 (1785) In val. Crnovska reka et Topli dol, Crni vrh, mm. Mirica et Popovi Livadi in S. Kněžovo, in reg. superiore Lulin pl. Mm. Parnevo, Tipšovica et Mlekovica in mm. Rh. B.

D. viridiflora Lind. Mon. 21, tab. 18. In val. fl. Jadenica, frequens in Belovska pl., mm. Katlovi Skali, Bela Voda, Alabak, Mlekovica, frequens in val. Stara reka, Batak, val. Elidere, Čepinsko kurito, mm. Ostrec, Jundol pl., in reg. media et superiore Kamenicka pl., in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl. et Javorovo in mm. Rh. B.

Veronica scutellata L. Sp. pl. 12. M. Bela Voda loco „Močuri“ dicto Rh. B.

V. anagallis L. Sp. pl. 12. Pirot in S. Belovo in B.

V. anagallioides Guss. Plant. rar. I, p. 5, t. 3. Tatar Bazardjik in B.

V. beccabunga L. Sp. pl. 12. Tatar Bazardjik. Mm. Mlekovica et Jundol pl. (foliis sat longe petiolatis) Rh. B.

V. latifolia L. Sp. pl. 13. M. Mirica in S. Val. fl. Jadenica, mm. Tipšovica, Sultanica (reg. inf. et media), Katlovi Skali, Bela Voda, val. Stara reka, Batak, m. Ostrec, Jundol pl., in reg. media et superiore Kamenicka pl. Rh. B.

V. chamaedrys L. Sp. pl. 13. In reg. inferiore ad montanam usque. Lulin pl. In val. fl. Jadenica, mm. Sultanica, Katlovi Skali, Alabak, Mlekovica, a reg. inferiore ad superiore m. Ostrec usque, Jundol pl., Kamenicki Alček, Kamenicka- et Dobrolucka pl., Bela Cerkva et Javorovo in mm. Rh. B.

V. officinalis L. Sp. pl. 11. M. Mirica in S. M. Tipšovica et cac. m. Sultanica in Belovska pl., Katlovi Skali, in reg. media et superiore Kamenicka pl. et in petrosis Kamenicki Alček mm. Rh. B.

V. multifida Herb. Austr. Hung. an L? == **V. austriaca** L. Sp. pl. ed. II, 17 == **V. dentata** Form. Verh. naturf. V. Brünn, Bd. XXXIV, 1896 extr. p. 65 non Schm. Lulin pl. mm. Mlekovica et Ostrec Rh. B.

V. teucrium L. Sp. pl. ed. II, 16 == **V. latifolia** Jacq. Observ. bot. 41. Bela Cerkva mm. Rh. B.

V. spicata L. Sp. pl. 10. Ad mon. Sv. Kral. in Lulin pl. Belovo, in val. fl. Azovica et reg. inferiore Alabak pl. et in val. Elidere Rh. B.

V. bellidioides L. Sp. pl. 12 M. Midžor in S.

V. serpyllifolia L. Sp. pl. 15 Mm. Lažovica et Sultanica in Belovska pl. Rh. B.

V. arvensis L. Sp. pl. 13. Kněživo et Jundol pl. in mm. Rh. B.

V. Buxbaumi Ten. Fl. nap. I, p. 71 == **V. Tournefortii** Gmel. Gorna Banja et in reg. inferiore Lulin pl. in B.

Euphrasia stricta Host. Fl. austr. II (1831) 185. teste cl. Borbás. Kněžev et in reg. inferiore Lulin pl. B.

E. tartarica Fisch. in Sprengel Syst. veg. II, p. 777 (1825) Syn. E. puberula Jord. Pugill. plant. nov. p. 133 (1852); E. officinalis γ. tartarica Boiss. Fl. or. IV, p. 472 (1879) pro min. part. confer Wettstein Oe. b. Z. 1894, p. 9 et 10. M. Midžor in S. Gorna Banja, Lulin pl. Mm. Alabak et Mlekovica. val. Stara reka, Batak, Lažene, in reg. media et superiore m. Ostrec, Jundol pl., Kamenicki Alček, in reg. media et superiore Kamenicka pl., in val. Čepelarska reka, Dobro-lucka pl., Bela Cerkva, Novoselska gora et Javorovo in mm. Rh. B.

Odontites rubra Gilib. Fl. Lith. II (1781) 126. In toto territorio ad m. Parnevo in Belovska pl. usque vulgaris.

O. lutea Reich. Fl. germ. 359. In collinis ad Pirot, Nišor et Sopot in S. Leškovo in B.

Alectocephalus glaber All. Fl. Pedem. I, 58; Rhinanthus major Ehr. Beitr. VI, 144. M. Ostrec in mm. Rh. B.

A. angustifolius Heynh. Nomencl. I (1840) 28, non Garcke; Reich. f. Icon. Fl. germ. XX, 65, t. 119, I; Rhinanthus angustifolius Gmel. Fl. bad. II, 669. Mm. Bela Voda loco „Močuri“ dicto, Alabak, Mlekovica, Jundol. pl., in reg. media et superiore Kamenicka pl. mm. Rh. B.

Pedicularis verticillata L. Sp. pl. 688. M. Midžor in S.

Melampyrum cristatum L. Sp. pl. 605. In reg. inferiore et media Lulin pl. In val. fl. Azovica et reg. inferiore Alabak pl. a reg. inferiore ad superiorem m. Ostrec usque et Kamenicka pl. Rh. B.

M. barbatum W. K. Pl. rar. Hung. I, 89, t. 86. Pirot et Koprivštica in S.

M. nemorosum L. Sp. pl. 605. Lulin pl. et m. Ostrec in B.

M. pratense L. Sp. pl. 605. M. Ostrec Rh. B.

M. heracleoticum Boiss. et Orph. Fl. or. IV, 482. M. Mlekovica in Alabak pl. Rh. B.

M. silvaticum L. Sp. pl. 605 Jundol pl. et summo m. Kamenicka pl. Rh. B.

Verbena officinalis L. Sp. pl. 20. In toto territorio ad reg. superiore Lulin pl. B. usque vulgaris.

Mentha incana Willd. Euum. plant. hort. Berol. p. 609 (1800). Var. graeca Désegl. Batak in mm. Rh.

M. mollissima Borkh. Fl. der Wetterau II, p. 348 (1800). Var. Wierzbickiana Opiz in Flora II, 525 (1824). Tatar Bazardjik in

B. Var. *illyrica* Borb. et Br. V. z. b. G. Wieu (1890) 390 Kněžev
in B., teste cl. Borbás.

M. silvestris L. Sp. pl. ed. II (1763) 804. Var. *cuspidata*
Opiz Naturtausch (1824), p. 132. Lažene in B. Var. *stenotricha*
Borb. in Termeszterajzi füz. Tom. X, p. 24 (1883). Stanimaka in B.

M. aquatica L. Sp. pl. ed. I (1753) 576. Var. *pluriglobula*
Borb. Termeszteraj. füz. (1893) 52. Tatar Bazardjik in B.

M. austriaca Jacq. Fl. Austr. V, p. 14. Tab. C D XXX (1778)
non Host, non Allion. teste cl. Borbás. M. Ostrec in mm. Rh. B.

M. pulegium L. Sp. pl. ed. I, p. 577 (1753). In toto
territorio vulgaris.

Lycopus europeus L. Sp. pl. 21 (1753) In districtu Pirotense
a Pirot ad Crni vrh usque vulgaris. Belovo, Tatar Bazardjik, Radilovo,
Peštere, Batak, val. Stara reka, Lažene etc. in B.

L. exaltatus L. fil. Suppl. p. 87 (1781) Sopot in S. Philippo-
polis et H. Horta inter Philippopolin et Stanimakam B.

Salvia verticillata L. Sp. pl. 26. In toto territorio ad montes
(summo m. Jundol pl.) usque vulgaris.

S. nemorosa L. Sp. pl. ed. II, 35. Sopot, Koprivštica, Zavoj,
Baltaberilovac in S. Kněžev, in reg. inferiore Lulin pl., Belovo, in
reg. media Belovska pl., Tatar Bazardjik, Radilovo, Peštere, val. Eli-
dere, Lažene, mm. Ostrec, Kamenicka pl., frequens in val. Čepelarska
reka et Leškovo in B.

S. amplexicaulis Lam. III, 1, p. 68 (1791) Pirot et m. Dobrogled
in S. Val. Elidere; Stanimaka (Vel!) ut in coll. Sv. Petka.

S. aethiopis L. Sp. pl. 27. Nišor in S. Tatar Bazardjik, Koši-
fero, Radilovo, Philippopolis et H. Horta inter Philippopolin et Stani-
makam in B.

S. sclarea L. Sp. pl. 27. Pirot, Dobrodol, Koprivštica et Zavoj
in S. Peštere, in val. Stara reka, frequens in val. Čepelarska reka et
Leškovo in B.

S. glutinosa L. Sp. pl. 26. Sopot, m. Dobrogled, Čustica,
Dobrodol, Zavoj, val. Crnovrška reka et Topli dol, Crni vrh in S. In
reg. superiore Lulin pl. In val. fl. Jadenica et Azovica, frequens in
Belovska pl., mm. Katlovi Skali, Alabak et Mlekovica, Peštere, val.
Stara reka et Elidere, Batak, Kamenicka pl., frequens in val. Čepelarska
reka, in reg. inferiore et superiore Dobrolucka pl., Novoselska gora et
Javorovo in mm. Rh. B.

Origanum vulgare L. Sp. pl. 590. In toto territorio ad cacu-
mina mm. Alabak pl., Ostrec, Jundol- et Kamenicka pl. usque vulga-

tissimum. Var. elongatum Form. Oe. b. Z. 1890 nr. 2. Belovo in B. Var. latebracteatum G. Beck. Fl. Südb. u. angr. Herc. 1887. p. 160. In val. fl. Azovica Rh. B.

Thymus balcanus Borb. Symb. ad Thymos 1890, 107, deest in Fl. serb. et bulg. M. Midžor in S. teste cl. Borbás et m. Vitoša in B. (Form. 1892).

T. montanus W. K. Pl. Hung. I, p. 72, tab. 71, deest in Fl. bulg. M. Dobrogled in reg. inferiore Stara pl., in S. Gorna Banja, Vladaja, in val. fl. Azovica Rh. B.

T. heterotrichus Grisb. Spic. II, p. 116. Belovo, mm. Mlekovica, Ostrec, Jundol pl., Bačkovo et Narečen in val. Čepelarska reka et Bela Cerkva in mm. Rh. B.

T. brachytrichus Borb. in Form. B. S. u. B. Verh. naturf. V. Brünn, 1892, Bd. XXXI, p. 125 = T. collinus Grisb. Spic. II 117, vix M. B., deest in Fl. bulg. Mm. Katlovi Skali et Alabak, Batak, Lažene, in reg. media Kamenicka pl. et Kamenicki Alček in mm. Rh. B.

T. longicaulis Presl. Fl. Sicula p. 37 (1826) = T. dalmaticus Reichb. Icon. XVIII, p. 37 = T. dalmaticus Freyn in Verh. z. b. G. XXVII, p. 162 (1877). Dokimi in Pindo (Form. 1895).

T. Rochelianus Čelak = T. macrophyllus Reichb. Fl. exc. p. 312 sec. H. Braun. Kněžev in B.

Satureja hortensis L. Sp. pl. 795. Ad Tatar Bazardjik in B. culta et quasi subspontanea.

S. Kitaibellii Wrzb. Rchb. exs. 2541 In collinis ad Pirot in S. (ut in coll. Sarlak, Adamović).

Micromeria origanifolia Vis. Dalm. II, p. 199 sub Calamintha non Host. Kale et Narečen in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Melissa officinalis L. Sp. pl. 592. Sopot, m. Dobrogled, Čustica et Baltaberilovac in S. In val. fl. Azovica, m. Parnevo in reg. inferiore Belovska pl., Stanimaka, mon. Bačkovo et Narečen in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Calamintha clinopodium Benth. in DC. Prodr. XII, 233 = Clinopodium vulgare L. Sp. pl. 587. In toto territorio ad cac. mm. Rh. usque vulgaris.

C. officinalis Moench. Meth. p. 409 = C. silvatica Bromf. Čustica et val. Crnovrška reka in S. In reg. media et superiore Lulin pl. Belovo, in val. fl. Azovica, Belovska pl., m. Alabak, in val. Elidere, frequens in val. Čepelarska reka, in reg. inferiore Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

C. alpina L. Sp. pl. 826 sub Thymo; Lam. Fl. franc. II, 394 M. Midžor in S.

C. patavina Jacq. Obs. 4, p. 7. tab. 87, C. rotundifolia Rehb. Ic. t. 74, fig. 2. In collinis et petrosis. Topli dol et m. Midžor in S. Frequens in Belovska pl., m. Mlekovica, val. Elidere, Batak, Lažene, Jundol pl., a reg. inferiore ad superiorem Kamenicka pl. usque, Stanimaka, in reg. superiore Dobrolucka pl., Bela Cerkva, Novoselska gora et Javorovo mm. Rh. B.

C. arvensis Lam. Fl. franc. II (1778) 394. C. acinos Clairv. in Gaud. Fl. Helv. IV (1829) 84. Zavoj in S. Belovo in B.

Nepeta pannonica Jacq. Enum. Vind. 106. Nišor, Zavoj, Rudine, m. Dobrogled, val. Crnovrška reka et Topli dol et m. Mirica in S. Kněžev, in reg. inferiore et media Lulin pl. In val. fl. Azovica et Jadenica, ubique in Belovska- et Alabak pl., Katlovi Skali, Bela Voda, in val. Stara reka et Elidere, Batak, Rokitovo, Lažene, m. Ostrec, Sv. Petka, Jundol- Kamenicka- et Dobrolucka pl., Novoselska gora et Javorovo in mm. Rh. B.

N. cataria L. Sp. pl. 570. Sopot, Rudine, Zavoj, in val. Crnovrška reka et Topli dol in S. Belovo, in reg. inferiore m. Alabak, Tatar Bazardjik, val. Stara reka, Čepinsko kurito, Lažene, in reg. inferiore Kamenicka pl., ubique frequens in val. Čepelarsko reka, in reg. inferiore Dobrolucka pl. et Javorovo mm. Rh. B. Var. longiflora Form. 1897. Glabrescens vel glabra, foliis minoribus utrinque glabris, calycis dentibus superioribus tubo brevioribus, corollae puberulae tubo longe exerto. Habitat in val. Elidere mm. Rh. B.

Stachys germanica L. Sp. pl. 581. Sopot, Rudine, m. Dobrogled, Čustica, Baltaberilovac, val. Crnovrška reka et Topli dol in S. Kněžev, Gorna Banja, in reg. inferiore Lulin pl. M. Parnevo, a reg. inferiore ad superiorem Alabak pl. usque, Batak, m. Ostrec et Javorovo mm. Rh. B. H. Horta prope Philippopolin B.

S. alpina L. Sp. pl. 581. Mm. Mirica et Midžor in S. M. Parnevo, cac. m. Sultanica, Bela Voda, Mlekovica, Kamenicka- et in reg. superiore Dobrolucka pl. mm. Rh. B. Subsp. Dinarica Murb. B. z. K. Fl. Südb. u. Hercg. p. 61. In speciminibus proximis: m. Crni vrh in S. et m. Alabak Rh. B.

S. silvatica L. Sp. pl. 580. In val. Topli dol in S. Prope mon. Sv. Kral et in reg. superiore Lulin pl. In val. fl. Azovica et Jadenica, Bela Voda, Alabak, in val. Stara reka, Kamenicki Alček, in val. superiore Kamenicka- et Dobrolucka pl. et Bela Cerkva mm. Rh. B.

S. palustris L. Sp. pl. 580. Philippopolis (Str.!) et Tatar Bazardjik in B.

S. recta L. Man. I, 82. Lulin pl. Sv. Petka ad Stanimakam, in val. fl. Čepelarska reka et Dobrolucka pl. B. **Subsp. rhodopea** Form. 1897. Perennis, ± adpresso vel crispule, superne patule hirtula, caulis adscendentibus, elatis, 60—70 cm altis, paulo supra basin ramosissimis, ramis elongatis, patentibus, foliis ± adpresso hirtulis, superioribus margine ciliatis, apice pallide mucronatis, inferioribus anguste lanceolatis serratis, superioribus et ramealibus subintegris linearibus, ab inferioribus ad superiora parum diminutis, verticillastris 2—6 floris, ± distinctis, breviter spicatis, bracteolis linearibus, mediocribus, calycis patentim hirti ovato-campanulati dentibus triangularibus, in spinam brevem mucronato-aristatis, tubo duplo brevioribus, corollae ochroleucae pubescentis tubo subexerto. Habitat Belovo in B.

Var. *opaca* Form. 1897. Toto planta dense patentim hirsutocana vel cinerea, caulis adscendentibus c. 30 cm altis, paulo supra basin patentim ramosissimis, corollae ochroleucae tubo subexerto. Habitat in petrosis ad Milevi Skali in Alabak pl. et Sv. Petka prope Jundol pl. in mm. Kamenicka pl. Rh. B.

S. leucoglossa Grisb. Spic. II, p. 140. Val. Elidere, m. Ostrec et ad Stanimakam (f. *polyramosa*) B.

S. annua L. Sp. pl. ed. II, 813. Sopot, Dobrodol et Zavoj in S. Gorna Banja, Belovo, in val. fl. Azovica, Tatar Bazardjik, Pestere, val. Stara reka, in reg. inferiore Kamenicka pl., Sv. Theodor in val. Čepelarska reka et Javorovo in B.

Betonica officinale L. Sp. pl. 573. Zavoj, val. Crnovrška reka, mm. Mirica et Popovi Livadi in S. In reg. inferiore et media Lulin pl., cac. m. Sultanica, Alabak, in val. Stara reka et Elidere, Batak, Sv. Petka prope Ostrec, cac. Jundol- et Kamenicka pl. Rh. B. Var. *longiflora* Form. 1897. Bracteis ovato-lanceolatis puberulis calycem aequantibus, corollae tubo calyce subtriplo longiore, longe exerto. Mm. Katlovi Skali et Ostrec Rh. B.

Galeopsis ladanum L. Sp. pl. 579. Var. *latifolia* Wim. et Grab. Fl. Siles. II, p. 190. Topli dol in S. Kněživo, Gorna Banja. In val. Stara reka et Jundol pl. Rh. B.

G. tetrahit L. Sp. pl. 579 α. In reg. inferiore Lulin pl. In val. Stara reka, Batak, Jundol pl. et Narečen in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

G. speciosa Mill. Gard. dict. ed. VIII, nr. 3 (1768) = *G. versicolor* Curt. Fl. Lond. VI, t. 38. M. Dobrogled in S. M. Parnevo, Timia et Sultanica in Belovska pl., Bela Voda, cac. mm. Alabak et Mlekovica Rh. B.

Lamium maculatum L. Sp. pl. 809. Prope mon. Sv. Kral in reg. media Lulin pl. Belovo, in val. Elidere, Lažené, m. Ostrec in val. Čepelarska reka et Bela Cerkva in mm. Rh. B.

L. molle Boiss. Fl. or. IV, 756. Var. glabratum Form. Verh. naturf. V. Brünn 1896, Bd. XXXIV, extr. p. 71. Milevi Skali in Alabak pl., val. Elidere et frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

L. bithynicum Bth. in DC. Prodr. XII, p. 505. Belovo (Str.!) Milevi Skali, val. Stara reka, Elidere et Čepelarska reka in mm. Rh. B.

Marrubium peregrinum L. Sp. pl. 582. In toto territorio vulgare.

M. Friwaldskyanum Boiss. Diagn. Ser. I, 12. p. 74. A Slivodol et Sv. Theodor in val. Čepelarska reka frequens, Dobrolucka pl. Javorovo et Leškovo mm. Rh. B.

M. vulgare L. Sp. pl. 583. Pirot, Sopot, Rudine, Nišor, Koprivštica, Zavoj et val. Topli dol in S. Belovo, Radilovo, val. Elidere, Stanimaka, Narečen in val. Čepelarska reka et Javorovo mm. Rh. B.

Ballota nigra L. Sp. pl. 814. In toto territorio ad cac. m. Ostrec ! usque vulgaris.

Leonurus cardiaca L. Sp. pl. 584. Sopot, Čustica, Balta-berilovac, val. Crnovrška reka et Topli dol, ad pagum Crni vrh in S. In reg. superiore ! Lulin pl., Gorna Banja, val. Elidere, Slivodol, Sv. Theodor, mon. Bačkovo et Narečen in val. Čepelarska reka et Javorovo mm. Rh. B.

Sideritis montana L. Sp. pl. 575. Pirot, Nišor, Koprivštica, Zavoj, Sopot et val. Topli dol in S. Kněžev, Gorna Banja, Belovo, in val. fl. Azovica, Tatar Bazardjik, in val. Stara reka et Elidere, in reg. media m. Ostrec et Kamenicka pl., Stanimaka, frequens in val. Čepelarska reka, Dobroluk, Javorovo et Leškovo in mm. Rh. B.

Scutellaria galericulata L. Sp. pl. 599. Temska in S.

S. columnae All. Pedem. I, p. 40 tab. 84. Prope mon. Sv. Kral et in reg. superiore Lulin pl., Belovo, in val. fl. Azovica, Alabak pl., val. Stara reka et frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Prunella vulgaris L. Sp. pl. 600 α. In toto territorio ad cac. m. Midžor in S. mm. Belovska-, Alabak-, Jundol-, Kamenicka- et Dobrolucka pl. et Bela Cerkva mm. Rh. usque vulgaris.

P. grandiflora L. Sp. pl. 600. p. var. β. P. vulgaris. In reg. media Lulin pl. B.

P. alba Pall. in M. B. Fl. Taur. cauc. II, 67 = P. laciniata L. Sp. pl. p. var. γ. P. vulgaris. Nišor, Koprivštica, Zavoj, Sopot,

val. Crnovrška reka et Topli dol, m. Mirica et Popovi Livadi in S. Gorna Banja, Lulin pl., Belovo, val. fl. Azovica, frequens in mm. Belovska- et Alabak pl., val. Stara reka et Elidere, Batak, Lažene, m. Ostrec, Sv. Petka, Jundol- ubique in Kamenicka pl., val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl., Novoselska gora et Javorovo in mm. Rh. B.

Ajuga chamaepeitys Schreb. Pl. vert. unilab. 24. Var. hirsuta Freyn. Fl. Istr. p. 167. In toto territorio S. et B. a planicie ad reg. submontanam usque, interdum in reg. montanam ut in cac. m. Sultanica Rh. ascendens, vulgaris.

A. reptans L. Sp. pl. 561. Inter Alabak et Bela Voda mm. Rh. B.

A. Laxmanni Bth. Lab. p. 697; L. Syst. Veg. 439 sub Teucrio. Pirot in S. teste cl. Halácsy. In val. fl. Azovica et Stara reka, in reg. inferiore et media m. Ostrec, in reg. media Kamenicka pl., in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl. et Javorovo mm. Rh. B.

Teucrium scordioides Schreb. Pl. vert. unilab. p. 37. Philippopolis (Vel.!) et Tatar Bazardjik in B.

T. chamaedrys L. Sp. pl. 565. In val. et ad pagum Topli dol in S. Kněžev, m. Parnevo, val. Stara reka, m. Ostrec. in reg. med. et superiore Kamenicka pl., Stanimaka, in val. Čepelarska reka et in reg. media et superiore Dobrolucka pl. Rh. B. **Subsp. parviflorae** Form. Verh. nafurf. V. Brünn 1896, Bd. XXXIV, extr. 73, speciminis proximis in val. Elidere, Var. canum Boiss. Fl. or. IV, 816. Kněžev, Lulin pl., m. Mlekovica et Javorovo in B. Var. viridescens Form. 1897 Tota planta minute puberula, viridescens, floribus sat longe exsertis. Ad pagum Crni vrh in S.

T. polium L. Sp. pl. 566. Coll. Sarlak ad Pirot in S. Gorna Banja. In val. fl. Azovica, Peštere, in val. Stara reka et Elidere (in collinis ad Philippopolin et Stanimakam frequens Vel!), ubique frequens in val. Čepelarska reka, Javorovo et Leškovo mm. Rh. B.

T. montanum L. Sp. pl. 565. Pirot in S. M. Baschmandra prope Bela Cerkva mm. Rh. B.

Plantago major L. Sp. pl. 112 (1753.) In toto territorio ad cacumina mm. Lulin pl., Sultanica et Alabak vulgaris.

P. lanceolata L. Sp. pl. 113 (1753). In toto territorio ad cac. m. Sultanica usque vulgaris.

P. media L. Sp. pl. 113 (1753) Lažene, Kamenicka pl. Rh. B.

P. carinata Schrad. Catal. hort. Goett., Mert. et Koch. D. Fl. II, p. 810. Belovo, Lažene, Kamenica et in reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

P. arenaria W. K. Pl. rar. Hung. I, p. 51, t. 51, Belovo, Tatar Bazardjik, Peštere, Čarganli, val. Elidere, H. Horta inter Philippopolin et Stanimakam, Stanimaka, val. Čepelarska reka, in reg. inferiore et media Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

Plumbago europaea L. Sp. pl. 151 (1753) Stanimaka (Vel!) Kale in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Armeria rumelica Boiss. in De Cand. Prodr. XII (1848) p. 677 Lulin pl. (Vel!) Var. rhodopea Vel. 4. Nachtr. F. B. Sitzb. k. böhm. Ges. Wis. 1894 p. 25. In mm. Rh. ubique (Vel!) ut a reg. inferiore ad cac. Belovska- et Alabak pl. usque, Bela Voda, Batak, Rakitovo, Lažene, Ostrec, Sv. Petka, Jundol-, Kamenicka- et Dobrolucka pl., Bela Cerkva et Javorovo mm. Rh. B.

Bruckenthalia spiculiformis Salisb. Trans. Linn. VI sub Erica Mm. Mlekovica, Milevi Skali, Jundol-, in reg. media et superiore Kamenicka pl., Dobrolucka pl., Bela Cerkva, Novoselska gora et Javorovo in mm. Rh. B.

Vaccinium myrtillus L. Sp. pl. 349. M. Midžor in S. Mm. Sultanica, Bela Voda, Batak, Ostrec, Jundol-, ubique in reg. media et superiore Kamenicka pl., in reg. superiore Dobrolucka pl., Bela Cerkva et Novoselska gora in mm. Rh. B.

V. vitis idaea L. Sp. pl. 351 M. Midžor in S. In mm. Rh. hanc speciem tantum in val. Elidere et Kamenicka pl. vidi.

Pirola secunda L. Sp. pl. 396. Mm. Katlovi Skali, Alabak Mlekovica et in reg. media et superiore Kamenicka pl. Rh. B.

Anagallis phoenicea Scop. Fl. Carn. ed. II, I, 139. Tatar Bazardjik et mon. Bačkovo in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

A. coerulea Schreb. Spic. Fl. Lips. 5. Sopot in S. Belovo, in val. fl. Azovica et mon. Bačkovo in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Lysimachia vulgaris L. Sp. pl. 146 Mm. Ostrec, Kamenicka- et Dobrolucka pl. et Javorovo mm. Rh. B.

L. punctata L. Sp. pl. 147. In toto territorio ad montes usque frequens.

L. numularia L. Sp. pl. 148. M. Mirica in S. Tatar Bazardjik in B.

Primula officinalis L. Sp. pl. 142. p. var. α . P. veris; Scop. Fl. Carn. ed. II, I, 132. Var. suaveolens Bert. in Desv. Journ. bot. III, 2 (1813) 76. In vallibus ad cacumina mm. Rh. usque frequens.

Androsace hedreantha Griseb. Spic. II, p. 3. Summo m. Midžor 2186 m. planta pro S. nova.

Fumaria officinalis L. Sp. pl. 700. Lažene in B.

Chelidonium majus L. Sp. pl. 505 Belovo (Stř.!) Val. Elidere et mon. Bačkovo in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Papaver rhoeas L. Sp. pl. 507 M. Popovi Livadi in reg. media Midžor pl. S. Belovo et Sadova in B.

Berberis vulgaris L. Gen. ed. VI, 175 nr. 442; Tourn. Inst. 614, t. 885. In dumosis et silvaticis supra Stanimaka (Vel !)

Clematis vitalba L. Sp. pl. 544. Pirot, Nišor, Koprivštica, Zavoj, Sopot, Čustica et Baltaberilovac in S. Kněžev, in reg. inferiore Lulin pl. Belovo, Peštare, val. Stara reka, frequens in val. Elidere, ubique frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

C. erecta L. Sp. pl. 544. In reg. media Lulin pl. et Gorna Banja in B.

Thalictrum minus L. Sp. pl. 546. Lulin pl. et in reg. media et superiore m. Ostrec in mm. Rh. B.

T. flavum L. Sp. pl. 546. Batak et Jundol pl. mm. Rh. B.

T. aquilegifolium L. Sp. pl. 547. In val. fl. Jadenica, m. Sultanica et in silva ad Jundol pl. Rh. B.

Anemone narcissiflora L. Sp. pl. 542. (narcissifolia) M. Midžor in S.

Ranunculus aquatilis L. Sp. pl. 556 α. Var. peltatus Koch. Aquis in silva ad Jundol pl. Rh. B.

R. sardous Crantz. Stirp. austr. II, 84; ed. II, 111. In planicie totius territorii frequens. Var. hirsutus Curt. Fl. Lond. II, t. 40; Ait. Hort. Kiew. II, 268. Ad Philippopolin in B.

R. arvensis L. Sp. pl. 555. Var. tuberculatus Koch. Deutsch. Fl. IV, 188. Lažene, Kamenica et in reg. inferiore Kamenicka pl. Rh. B.

R. serbicus Vis. Suppl. 30; Fl. serb. 114 teste cl. Halácsy Lulin pl. in B.

R. Steveni Andrz in Besser Suppl. III ad Cat. pl. hort. bot. Volhyn. (1814) 19; Bess. Enum. pl. Volhyn. 22—23. Inter mm. Alabak et Bela Voda Rh. B.

R. repens L. Sp. pl. 554. Tatar Bazardjik et in silva ad Jundol pl. Rh. B.

R. acer L. Sp. pl. 554. Gorna Banja, Bela Voda Rh. B.

R. nemorosus DC. Syst. I, 280. Belovska pl. Rh. B.

R. polyanthemus L. Sp. pl. 554. Var. typicus Beck Fl. N. Oe. 421. M. Mirica in S. In val. fl. Jadenica, mm. Sultanica, Bela Voda, Alabak, Batak, Ostrec et in silvaticis ad Jundol pl. Rh. B.

Nigella arvensis L. Sp. pl. 534. In campis et neglectis totius territorii ad reg. inferiorem mm. Rh. usque vulgaris. Var. foeniculacea DC. Stanimaka in B

Helleborus odorus W. K. in Willd. Enum. hort. Berol (1809) 592. In toto districtu Pirotense ad pagum Topli dol in reg. inferiore Stara pl. S. vulgaris. Kněžev, in reg. media (pr. mon. Sv. Kral) et superiore Lulin pl., in mm. Rh. B. hanc plantam non vidi.

Delphinium consolida L. Sp. pl. 530. Ubique ad reg. inferiorem mm. S. B. usque vulgaris. Var. paniculatum Host. Fl. Austr. II, 65. Ad Belovo et Tatar Bazardjik in B.

D. halteratum Sibth. et Sm. Fl. Graec VI, t. 107. In collinis ad Stanimakam et in val. Čepelarska reka Rh. B.

D. Midžorense Form. 1897; D. b. M. 1898, p. 20. Ex affinitate D. fissi W. K. Ic. Pl. rar. I, 81 (1802) et D. velutini Bert. (1820) Syll. 182. Tota planta brevissime puberulo-velutina, caulis elatis superne sat dense pyramidatim paniculatis. Foliis ambitu cordato-reniformibus digitatis, segmentis cuneiformibus, multipartitis, linearilanceolatis vel linearibus acutis, rectis vel arcuatis, foliis inferioribus valde longe-, mediis brevius petiolatis, petiolis canaliculatis. Floribus? (deficientibus), pedunculis velutino puberulis, supra medio bibracteatis, bracteolis oppositis, longis, linearis-subulatis, carpellis ternis oblonge ovatis, abrupte rostratis, rostro carpello 3—4 plo longiore. Seminibus compresse tetragonis, squamulis flexuosis profunde et irregulariter rugulosis. Habitat in declivibus m. Midžor ad Popovi Livadi in S.

Die Description der leider nur im Fruchtzustande vorgefundenen Pflanze bedarf noch einer weiteren Vervollständigung.

Actea spicata L. Sp. pl. 504 (α . nigra). Cac. m. Lulin pl. In reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

Turritis glabra L. Sp. pl. 666. M. Mirica in S.

Arabis procurrens W. K. Pl. rar. II, p. 154, tab. 144. In m. Rhodope (Friv.) f. rhodopensis Form. Foliis non tantum ad margines sed etiam subtus ad nervum medium setis adpressis scabris M. Katlovi Skali, Sv. Theodor in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

A. turrita L. Sp. pl. 665. In val. Čepelarska reka Rh. B.

Nasturtium austriacum Crantz. Stirp. Austr. I, 15, t. II, f. 1. 2 ed. II, 15. Gorna Bauja in B.

N. silvestre R. Br. in Ait. Hort. Kew. ed. 2, IV. 110. Temska in S. Philippopolis (Vel!), mm. Parnevo et Alabak, val. Stara reka et Batak in mm. Rh. B.

N. proliferum Heuffl. in Flora 1853, p. 264. Lažene in B.

N. lippicense Wulf. in Jacq. Coll. II, p. 161 sub Sisymbrio. Philippopolis (Stř.!).

Dentaria bulbifera L. Sp. pl. 653. Inter mm. Alabak et Bela Voda et m. Mlekovica in mm. Rh. B.

Erysimum canescens Roth. Cat. I, p. 76. Tatar Bazardjik et Philippopolis (Vel !) postremo loco ad coll. Džemdem Tepe et Bunardžik. Kněžovo, Belovo, val. Elidere, Lažene, in coll. ad Stanimakam, ad Bačkovo et aliis locis in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

E. cuspidatum M. B. Taur. Cauc. II, p. 493 sub Cheirantho. In territorio valde sparsum! Belovo, m. Parnevo in val. Elidere et Čepelarska reka mm. Rh. B.

Coringia orientalis Andrz in DC. Syst. II, 508; Pers. apud Reichb. Fl. Germ. 686. Sopot in S. Narečen in val. Čepelarska reka Rh. B.

Sisymbrium columnae Jacq. Fl. Austr. IV, 12, t. 323. Pirot in S. In ruderatis et neglectis B. ut videtur vulgaris.

S. pannonicum Jacq. Coll. I, 70; Ic. rar. tab. 123. Tatar Bazardjik in B.

S. officinale Scop. Fl. carn. ed. 2, II, 26. In toto territorio ad reg. inferiorem Stara pl. in S. et medium m. Mlekovica Rh. B. usque vulgare.

Brassica elongata Ehrh. Beitr. 7. p. 159 Tatar Bazardjik in B. Var. longipedicellata Halác. in litt. Semina alveolata, pedicello longo, non incrassato. Tatar Bazardjik in B.

Sinapis nigra L. Sp. pl. 668; Brassico sinapoides Roth Man. II, 957 (1830) Tatar Bazardjik in B.

Berteroa incana DC. Syst. II, 291. In toto territorio ad reg. inferiorem Stara pl. in S., Lulin pl. et mm. Rh. B. usque vulgaris.

B. obliqua Sibth. et Sm. Fl. Graec. Prodr. II, p. 12 sub Alyssso 1813; B. graeca Boiss. et Heldr. Diag. Pl. orient. Ser. II, Nr. 1, p. 35, 1853. Val. Elidere in mm. Rh. B.

Alyssum murale W. K. pl. rar. tab. 6 Belovo, in val. Stara reka et Elidere et frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

A. Střibrnyi Vel. Fl. bulg. 640 Belovo in B.

A. rhodopense Form. 1897; D. b. M. 1898, p. 20. Perenne monocarpicum, ad presse stellato-lepidoto canescens, radix lignosa, tortuosa a collo ramosa, ramis adscendentibus + elatis, ramosis, ramulis erecto patentibus, foliis utrinque stellato canescentibus, inferioribus obovato-cuneatis, superioribus longioribus approximatis, oblonge obovato- vel lanceolato-cuneatis inflorescentia ampla, corymbo-paniculata, racemis longiusculis, densis. Floribus parvis, petalis obovato-cuneatis calycem dimidio excendentibus, sepalis

oblonge ovatis, obtusis, adpresso lepidoto-canescensibus, filamentis longioribus apice 1—2 dentatis, sub tertia parte unilateraliter alatis, brevioribus basi parum dilatatis, pedicellis patulis fructu $1\frac{1}{2}$ —2 longioribus, siliculis biconvexis obovatis vel suborbiculatis, apice rotundatis vel subretusis, stylo tertia vel quarta parte breviori coronatis, sparsim pube stellata breve obsitis. Seminibus pallide cinnamomeis, angustissime alatis, plano convexis, ventrice linea impressa instructis. Habitat in petrosis ad Sv. Dimitri et Kale in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

E proxima affinitate A. Stříbrnyi Vel. Fl. bulg. 640 a quo differt inflorescentia, filamentis longioribus sub tertia parte unilateraliter alatis, brevioribus basi parum dilatatis, pedicellis fructu $1\frac{1}{2}$ —2 longioribus, siliculis obovatis vel suborbiculatis, stylo tertia vel quarta parte breviori coronatis, seminibus? l. c. non descriptis.

A. Midžorensis Form. 1897. Lepidoto-canum, perenne, rhizomate lignoso, rosulas caules que florentes arcuatos, a basi procumbente adscendentibus, ± elatos proferente, foliis integris, stellato-canis, inferioribus et rosularum steriliū obovato-spathulatis, petiolatis, inferioribus oblonge spathulatis, in petiolum angustatis, superioribus lanceolato- vel linearispathulatis, sessilibus, inflorescentia elongata, petalorum calyce sublongiorum limbo retuso flavo, filamentis majoribus sub medio unilaterali ala, apice unidentata instructis, minoribus inferne parum dilatatis, siliculis orbiculatis apice parum emarginatis, stylo siliculis sat dense stellato-canis subduplo breviori, pedicellis horizontaliter patentibus siliculis sesqui vel duplo longioribus, loculis plerumque biovulatis, semina pallide cinnamomea, concava, sublatiuscule alata. In declivibus m. Midžor ad pagum Topli dol in S.

Ab A. montano L. Sp. pl. 907 cui proximum differt foliorum forma, petalis calyce sublongioribus, filamentis majoribus sub medio unilaterali ala, apice unidentata instructis, minoribus inferne parum dilatatis, stylo siliculis subduplo breviori, seminibus sublatiuscule alatis etc.

Camelina microcarpa Andrs. in DC. Syst. II, 517 (1823).
Topli dol in S.

Thlaspi praecox Wulf. in Jacq. Coll. II, p. 121. tab. 9.
M. Midžor in S.

Lepidium campestre R. Br. in Aiton Hort. Kew. ed. 2, IV, 88.
Kněžev, Gorna Banja et Stanimaka in B.

L. draba L. Sp. pl. 645. In toto territorio ad reg. medium Kamenicka pl. usque vulgaris.

L. latifolium L. Sp. pl. 644. Gorna Banja in B.

L. graminifolium L. Syst. ed. X, 1127. Tatar Bazardjik, Košifero, Lažene et Kamenicka in B.

Capsella bursa pastoris L. Sp. pl. 903 sub Thlaspide. In toto territorio ad cac. mm. Rh. usque vulgaris. Var. pumila Form. 1897. Planta pumila, caulis a basi patentissime polyramosis, ramis inferioribus procumbentibus, foliis saepe indivisis denticulatis, petalis calyce sesquilongoribus, siliculis leviter triangulari-obcordatis, latitudo apicis longitudine aequilonga stylo brevi quadruplo longior. Habitat mm. Mlekovica et Milevi Skali Rh. B.

Reseda luteola L. Sp. pl. 448. Pirot, in val. Topli dol et ad Popovi Livadi in S. Philippopolis et Javorovo in B.

R. lutea L. Sp. pl. 449. In toto territorio frequens.

R. inodora Rchbr. Ic. Germ. p. 22, f. 4445. In val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Parnassia palustris L. Sp. pl. 273. In val. Crnovrška reka et m. Mirica in mm. Stara pl. S. Katlovi Skali, Bela Vodo loco „Močuri“ dicto, Jundol pl., Kamenicki Alček, in reg. media Kamenicka pl., Dobrolucka pl. et Bela Cerkva mm. Rh. B.

Viola silvestris Lam. Fl. Franc. II (1778) 680 part. rectius Rchb. Iconogr. I, 80 fig. 200, 201. Mm. Milevi Skali, Ostrec, Jundol et Kamenicka pl. et in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

V. Riviniana Rchb. Iconogr. I, 81 f. 202—203; Ic. Fl. Germ. III, 4 f. 4502. Kněžev. In val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

V. elatior Fries. Nov. ed. 2 (1828) 227. Dlegovo Usojke et Narečen in val. Čepelarska roka et Bela Cerkva Rh. B.

V. rhodopensis Form. 1897. D. b. M. 1898, p. 21. Caule angulato-striato adscidente, 20—30 cm. alto, parce puberulo, foliis e basi angustata ovato-lanceolatis, ad nervos puberulatis, ad margines crenatis ciliatisque in petiolum decurrentibus, summis basi angustata subsessilibus, stipulis magnis foliaceis pedunculis multo brevioribus, pinnatifidis, laciniis puberulatis, margine ciliatis, acutis vel obtusis, linearis-subulatis vel linearibus, terminali maximo, lanceolato vel ovato-lanceolato, floribus magnis, petalis intense violaceis, intermediis lateralibus patentibus obovatis, violaceis, basi 4 lineis atroviolaceis et corona palearum pallidarum brevium instructis, interdum ad basin macula lutea ornatis, medio breviter obcordato basi lutea macula et 8 lineis atroviolaceis

instructis, sepalis late lanceolatis, acutis, margine ciliolatis, corolla calyce subdupo longiore, pedunculis singulis, axillaribus, longis, striato-sulcatis, stipulis foliisque plures longioribus, 2 bracteis ovatis vel ovato-lanceolatis scariosis instructis, calcare crasso obtuso \pm recto, appendicibus truncatis, \pm erosionis, \pm evidenter ciliatulis subdupo longiore, capsula ovata calyce breviore, seminibus fuscis rotundato-bovatis, apice planis. Habitat Novoselska gora loco „Jurana polana“ dicto in mm. Rh. B.

A. V. elatiore Fries. Nov. ed. 2 (1818) 227 differt foliis e basi angustata ovato-lanceolatis, stipulis pinnatifidis, stipulorum laciniarum forma, petalis majoribus intense violaceis, sepalis late lanceolatis, pedunculis longis, stipulis foliisque multo longioribus, calcare obtuso appendicibus subdupo longioribus et aliis notis.

A. V. Vandasii Vel. Fl. bulg. 641 differt caulibus adscendentibus parce puberulis, foliorum et stipularum forma, pedicellis, stipulis foliisque multo longioribus, bracteolis ovatis vel ovato-lanceolatis, sepalis late lanceolatis, calcare appendicibus subdupo longioribus, capsula ovata etc.

V. declinata W. K. Descr. et Icon. plant. rar. Hung. III, p. 248, tab. 223 (1812). Die Originalexemplare dieser Pflanze, welche ich im Jahre 1896 im Herbare des k. k. naturhistorischen Hofmuseums untersucht habe, weichen von meinen 1892 und 1897 in Bulgarien gesammelten Pflanzen bedeutend ab. Dr. G. Beck schreibt 1895 in seiner „Flora von Südbosnien und der angrenzenden Hercegovina“, p. 179: Originale der *Viola declinata*, welche im Herbare des k. k. naturhistorischen Hofmuseums vorliegen, zeigen einen fein behaarten Stengel, zerstreut gewimperte Blätter und schmal-lanzettliche Kelchblätter. Die bulgarischen Pflanzen haben dagegen meist breit- bis oval-lanzettliche Kelchblätter so wie die bosnischen Pflanzen, weichen jedoch von den letzteren durch den dickeren, kürzeren und stumpfen Sporn, die \pm spitzen Kelchblätter, die mehr in die Länge gezogenen Narben und Kapseln. Von der *Viola declinata* W. K. l. c. f. typica Beck l. c. p. 179, welche in Bulgarien selten kommt, weichen dieselben ab: durch die Form der Nebenblätter, deren Zipfel wie bei der typischen Pflanze (laciniis stipularum ciliatis setulis brevioribus Waldst. Kitaibel l. c. p. 248) bewimpert sind, die Form und die Länge der Kelchzipfel, die Form und die Länge des Spornes und der Kelchanhängsel und das Indument.

Ferner unterliegen die Form der Blätter, Nebenblätter, die Höhe des Stengels, die Tracht etc. (wie schon Velenovský in Fl. bulgarica

p. 53 bemerkt) so grossen Veränderungen, dass es nothwendig ist, die bulgarische Pflanze von der var. typica Beck l. c. und der var. bosniaca Form. Oe. b. Z. 1888, p. 422 als selbstständige Form abzutrennen. Auf Grundlage des zahlreich eingesammelten, von den verschiedensten Standorten stammenden Materials ergibt sich für diese Form folgende Diagnose:

V. declinata W. K. l. c. Subsp. bulgarica Form. 1897.

Tota planta ± asperula et brevissime puberula vel subglabra (ut in val. Stara reka, Jundol pl. et Novoselska gora). Caule angulato-striato, ± elato, 30 – 70 cm. alto, foliis obtusis, grosse crenatis, petiolatis, margine parce ciliolatis (rarius ciliae subnullae ut in m. Mirica S.), inferioribus et surculorum sterilium interdum rotundatis, mediis rotundato- vel oblonge ovatis, superioribus ovato-lanceolatis, summis lanceolatis, rarius linearibus (ut in Jundol pl.), stipulis semper pinnatifidis, laciniis integris vel subcrenatis (ut in Popovi Livadi S., val. Elidere, Lažene et Novoselska gora), ciliatis, ± anguste linearibus vel lanceolatis, terminali maximo, oblonge ovato vel oblonge lanceolato, sepalis lanceolatis acutis, rarius acuminatis (ut in mm. Sultanica et Bela Cerkva), ± ciliolatis, interdum angustissime albomarginatis, floribus magnis, petalis violaceis, rarius luteis, intermediis lateralibus a basi cuneata obovatis, basi lutea macula et 3–4 atroviolaceis lineis et mediocribus pallidis paleaceis ornatis, calyce sublongioribus, sub-duplo- vel duplo longioribus, medio a basi cuneata obcordato vel rotundato-obovato, apice truncato vel obtuso, basi macula lutea et 5–6 lineis atropurpureis instructo, pedunculis singulis, axillaribus, longis, erecto patentibus, postea nutantibus, bracteolis linearibus vel linearis-subulatis, hyalinis, supra $\frac{2}{3}$ pedicelli sitis, calcare crasso, obtuso, ± curvato, appendicibus rotundato-ovatis vel oblongis, truncatis, retusis vel rotundatis, parum ciliatis sesqui- vel duplo- (ut in mm. Mlekovica et Ostrec) longiore, capsula ovata calyce subaequante, semina obovata flava, postea fusca, apice plana vel impresse umbilicata. f. normalis ut supra.

Habitat mm. Mirica et Popovi Livadi in S. Vladaja, in reg. inferiore et media Lulin pl. Mm. Parnevo, Sultanica, Alabak, Mlekovica, in val. Elidere et Stara reka, Batak, Lažene, m. Ostrec, Sv. Petka, Jundol-, Kamenicka et Dobrolucka pl., Bela Cerkva et Novoselska gora mm. Rh. B. Hierher gehören auch die in meinem Beitr. z. Fl. S. B. in Verh. naturf. V. Brünn 1892, Bd. XXXI extr. p. 22 am Visoko Tepe, Jajladžik und Kara Bair bei Ichtiman und m. Sakardža bei Kostenec gesammelten Pflanzen.

f. angustifolia Form. 1897. Foliis mediis lanceolatis, superioribus linearibus. M. Mlekovica et Batak cum *f. normale*. An schattigen Stellen werden die Blätter breiter und zarter, das Indument spärlicher *f. umbrosa* mihi. Hie und da mit der *f. normale*.

V. tricolor L. Sp. pl. 935. In toto territorio vulgaris. Var. *saxatalis* Schm. Fl. Boem. III (1794) 60 p. sp. Topli dol in S. Kněžev in B.

Polygala major Jacq. Fl. Austr. V, 6. T. 413. Popovi Livadi sub reg. superiore m. Midžor in S. In val. fl. Azovica, Belovska pl., Kamenicki Alček et in reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

P. vulgaris L. Sp. pl. 702. Lulin pl. In val. Stara reka, Ostrec et Kamenicka pl. Rh. B.

P. oxyptera Rehb. Iconogr. I, 25, f. 46 - 49. Popovi Livadi in S. Lulin pl. et Batak in B.

Helianthemum vulgare Gärtn. de Fruct. I, 371. t. 76, p. max. part., rectius Pers. Syn. 79; Dunal in DC. Prodr. I, 280. In toto territorio ad cacumina mm. Rh. (ut in Sultanica, Alabak, Mlekovica, Jundol-, Kamenicka pl. et Bela Cerkva) usque vulgare.

Fumana procumbens Gr. Godr. Fl. franc. I, 173 (1848) Belovo in B.

Portulaca oleracea L. Sp. pl. 445 α; P. officinarum Crantz. Inst. II, 428. Belovo (Stř.!), Tatar Bazardjik et Stanimaka in B.

Paronichia cephalotes M. B. Taur. Cauc. III, p. 169 sub Ilbreco exclusa pl. Iberica. Pirot in S.

Scleranthus perennis L. Sp. pl. 580. Kněžev, Gorna Banja, Lulin pl. In val. Čepelarska reka et Dobrolucka pl. in mm. Rh. B.

S. marginatus Guss. Pr. Sic. p. 480. Non solum in reg. alpina sed etiam montana. Mm. Alabak, Mlekovica, Milevi Skali et Kamenicki Alček in reg. superiore mm. Rh. B.

S. verticillatus Tausch. Flor. 1829. Erg. p. 50. Kněžev et m. Mlekovica Rh. B.

Herniaria incana Lam. Dict. III, p. 124. In val. Topli dol et m. Dobrogled in S. Mm. Katlovi Skali, Alabak et Mlekovica, Stanimaka, in val. Čepelarska reka, reg. media Dobrolucka pl. et Javorovo mm. Rh. B.

H. hirsuta L. Sp. pl. 218. In val. Elidere et Lažene Rh. B.

Spergula arvensis L. Sp. pl. 440. Mm. Alabak, Batak et Jundol pl. Rh. B.

Sagina procumbens L. Sp. pl. 128, α; ed. II 185, Bela Voda, cac. m. Mlekovica, Kamenicki Alček et in reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

Alsine falcata Grisb. Spic. I p. 200. M. Ostrec Rh. B.

A. verna Bart. Beitr. II, 63; Arenaria verna L. Mant. 72
M. Midžor in S. Kněževò et Javorovo in B. fide cl. Halácsy.

A. serbica Form. 1897. Basi suffrutescens, multicaulis, caudiculis crassis, obliquis, ramis floriferis tenuibus, purpurascens, minute- vel scabrido puberulis, ± elatis, 6—30 cm altis, remote foliosis simplicibus vel ramulosis, cymis dichotomis dense corymbosis, foliis trinerviis, caule nunquam adpressis, e basi sulcata, ciliolata spathaceo-subdilatata subulato-setaceis, flacidis vel arcuatis, apice obtuso vel mucronato plerumque hamatis, rarius stricto erectis, margine saepe ciliolatis, ab inferioribus ad superiora sensim diminutis, fasciculis foliorum sterilibus copiosis, sepalis ovatis, rarius oblonge ovatis, acuminatis, late albomarginatis, fascia viridi, nervo albo subcalloso fere tota longitudine bipartita percussis, postea omnino pallescentibus margine fascia media sublatiore, petalis oblonge-ovatis calycem aequantibus vel sublongioribus, calyce glabro basi subtruncato primum cylindrico, demum campanulato, pedicellis calyce sub- vel triplo brevioribus, florum solitarium calycem aequantibus vel longioribus, intra filamenta glandulae nullae, capsula oblonge ovata, trigona septemovulata calyce subaequilonga vel sublongiore, seminibus reniformibus, rubellis, facie concavis, minute tuberculatis, dorso crista biseriali palearum brevissimarum ornatis.

Ab A. setacea Mert. et Koch. Deutsch. Fl. II, p. 286 (1831) excl. Syn. Arenaria frutescens Kit. et A. bosniaca Beck. Fl. Südb. u. Herreg. 1891, p. 79, tab. VIII, fig. 1—5 differt ramis floriferis tenuibus purpurascens plerumque elatis etc., inflorescentia (simile inflorescentiae A. glomeratae), sepalis late albomarginatis, petalis, calyce, capsula seminibusque.

A. glomerata M. B. Taur. Cauc. I, p. 350 sub Arenaria. Philippopolis (Vel.!) ut in coll. Bunardžik et Džemden Tepe, coll. Sv. Petka et Sv. Dimitr apud Stanimakam, in val. Čepelarska reka et Javorovo mm. Rh. B.

A. velutina Boiss. et Orph. Diag. Ser. II, VI, p. 38 p. sp. Var. *nigrescens* Form. 1897. Caule ramibusque nigro maculatis punctatisque. Kale in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Moehringia trinervia Clairv. Man. d'herber 150; M. et K. Deutsch. Fl. III, p. 273. Koch Syn. p. 127. In val. Stara reka et reg. media Kamennicka pl. Rh. B.

M. pendula W. K. Pl. rar. Hung. I, tab. 87 sub Arenaria. In val. superiore fl. Jadenica, Katlovi Skali et in reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

Arenaria serpyllifolia L. Sp. pl. 423. In toto territorio ad reg. montanam usque saepe in var. scabra Fenzl in Ledeb. Fl. Ross. I, 369 vulgaris. Var. viscidula Roth. Enum. sec. Koch; A. viscida Loisel Not. 68 sec. Koch, Kněžev, Belovo cum antec. mm. Katlovi Skali, Alabak cum antec., Mlekovica, Milevi Skali, Lažene et m. Ostrec Rh. B.

Stellaria nemorum L. Sp. pl. 421. Mm. Tipšovica et Sultanica in Belovska pl. Rh. B.

S. media Vill. Hist. pl. Dauph. III, 615. M. Mlekovica in Alabak pl. et Javorovo Rh. B.

S. holostea L. Sp. pl. 422 Belovo et m. Ostrec Rh. B.

S. graminea L. Sp. pl. 422 α. Cerastium gramineum Crantz. Inst. II, 401. Lulin pl. A reg. inferiore ad superiorem Belovka pl. frequens, mm. Mlekovica, Milevi Skali, Batak, Ostrec, cac. Jundol pl., in reg. media et superiore Kamenicka pl., Dobrolucka pl. et Bela Cerkva in mm. Rh. B.

S. glauca With. Arrag. ed. III, vol. II, 1796, p. 420. Var. nodosa Form. Caulibus teretibus vel obsolete tetragonis ad foliorum basin nodoso incrassatis. M. Mlekovica, val. Stara reka, Batak et Kamenicka pl. Rh. B.

Malachium aquaticum Fries. Fl. haland. p. 77. Nov. p. 121. M. Sultanica, in reg. inferiore Alabak pl., in val. Stara reka et in silva ad Jundol pl. Rh. B.

Cerastium rectum Fries. Flora 1856, p. 435. M. Ostrec Rh. B.

C. semidecandrum L. Sp. pl. p. 438. Jundol pl. Rh. B.

C. triviale Link. En. hort. berol. I, p. 433, Rchb. fig. 4972. Crni vrh, mm. Mirica et Midžor in S. Gorna Banja, Lulin pl. Val. fl. Jadenica, Bela Voda, mm. Alabak, Mlekovica, in reg. superiore m. Ostrec, Jundol- et reg. suporiore Kamenicka pl. et Javorovo Rh. B.

C. Moesiacum Fries. Flora 1836, p. 435. M. Popovi Livadi in reg. media Midžor pl. S.

C. alpinum L. Sp. pl. 628. In rupestribus M. Midžor in S. (Panč. Form.) ad cacumen 2186 m. usque.

Gypsophila muralis L. Sp. pl. 408. In toto territorio ad reg. medium Belovska pl. Rh. B. usque vulgaris.

G. glomerata Pall. in M. B. Taur. Cauc. I, p. 221. Supra Stanimaka (Vel!), frequens in coll. Sv. Petka ad Stanimakam et in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Tunica saxifraga Scop. Fl. Carn. ed. II, I. 360. Crni vrh in S. Gorna Banja, in reg. inferiore et media prope mon. Sv. Kral in Lulin pl. B.

T. illyrica Boiss. Fl. or. I, p. 520 Prope Philippopolin (Vel!), ut in coll. Sat Tepe et Bunardžik; Belovo in B.

Kohlruschia prolifera Kunth. Fl. Berol. ed. II, I. 108 = Dianthus prolifer L. Sp. pl. 410. In toto territorio ad reg. inferiore mm. usque vulgaris.

Dianthus pallens Sibth. Fl. Graec. IV, p. 27, t. 399. Supra Stanimaka (Vel!), ut in coll. Sv. Petka; in collinis ad Philippopolin B.

D. superbus L. Amoen. IV, 272; Sp. pl. ed. II 589. Batak in mm. Rh. B.

D. giganteus Urv. Enum. p. 45. Belovo (Str. !)

D. subgiganteus Borb. apud Form. Verh. naturf. V., Brünn 1894, Bd. XXXII, extr. p. 38. In val. fl. Azovica teste cl. Borbás, mm. Bela Voda, Mlekovica, Ostrec, Jundol- et in reg. media Kamenicka pl., Dlegovo Usojke, in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

D. giganteiformis Borb. Akad. Közl. 1875 = D. sabuletorum Heuff. Abh. z. b. Ges. VIII (1858) 69 non Willk. 1852; D. Mariensis Simk. 1885. Vergl. Oe. b. Z. 1887, p. 444. Der Name bezieht sich auf die Aehnlichkeit mit D. giganteus. Topli dol et Popovi Livadi sub reg. superiore Midžor pl. in S. Nach Mittheilung des Dr. Borbás ist der D. giganteiformis ganz verschieden von D. Haynaldianus Borb. Oe. b. Z. 1888, p. 144 = D. intermedius Boiss. non aliorum, letzterer kommt in Ungarn nicht vor.

D. pinifolius Sibth. et Sm. Prodr. X, p. 284. Philippopolis (Str.), ut in coll. Sat- et Džemdem Tepe; in reg. media Kamenicka pl., Stanimaka et in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

D. brevifolius Friv. Flora 1835, p. 334. Coll. Bunardžik ad Philippopolin, teste cl. Borbás, Lažene, m. Ostrec, Bačkovo, in val. Čepelarska reka et Kioški in reg. superiore Dobrolucka pl. Rh. B.

D. Grisebachii Boiss. Diag. Ser. II, I, p. 62. Ad Kněževu et in reg. inferiore mm. Rh. frequens.

D. tenuiflorus Grisb. Spic. I, p. 189 excl. synon. Mm. Pirgo et Mavrika in mm. Othrys Thessaliae (Form. 1896) D. deltoides hicce deest.

D. barbatus L. Sp. pl. 409. Lulin pl. B. (Vel. Vds. !)

D. armeriastrum Wolfn pl. Dalm. exs. M. Dobrogled in reg. inferiore Stara pl. in S. teste cl. Borbás. Kněževu, Gorna Banja et in reg. inferiore Lulin pl. in B. Var. levis Heuff. M. Mali Jastrebac in S. (Form. 1895).

D. pubescens Sibth. et Sm. Fl. Graec. IV, p. 86, t. 397.
Stanimaka in B.

D. deltoides L. Sp. pl. 441 Mm. Milevi Skali, Jundol pl., Kamenicki Alček, in reg. superiore Dobrolucka pl. et Bela Cerkva Rh. B.

D. Friwaldskyanus Boiss. Diagn. Ser. II, I, p. 65. Supra Stanimaka (Vel!) ut in coll. Sv. Petka; Belovo teste cl. Borbás et frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

D. gracilis Sibth. Fl. Graec. V, p. 3. Silva Neraidori prope Neraida in nomarchia Lamia Graeciae (Form. 1896).

Vaccaria parviflora Moench. Meth. 63; Saponaria vaccaria L. Sp. pl. 409. Var. grandiflora Jaub. et Spach. III, pl. orient. VII, t. 231 p. sp. In toto territorio frequens.

Saponaria officinalis L. Sp. pl. 408. In planicie totius territorii et in val. fl. ad reg. inferiorem mm. Rh. frequens.

S. glutinosa M. B. Taur. Cauc. I, p. 322. In val. fl. Azovica, in reg. media m. Alabak, in vallibus Stara reka, Elidere et Čepelarska reka mm. Rh. B.

Cucubalus baccifer L. Sp. pl. 414. Belovo (Stř!), Stanimaka et in val. Čepelarska reka Rh. B.

Heliosperma quadrifidum Rchb. Ic. Fl. Germ. V, VI (1814) 78 = Silene quadrifida L Syst. ed. X, 1032. Var. pudibunda Hoffm. in Rchb. Fl. exs. p. 817, Rchb. f. 1177 M. Midžor in S.

Silene Lerchenfeldiana Baumg. Transylv. I, p. 398. Var. rhodopea Form. 1897. Lamina oblonge obovata, flavidō-viridia, coronae laciniis mediocribus, oblonge lanceolatis, calycis dentibus ovatis, obtusis. Seminibus nigris compresse cylindricis, canaliculatis, dorso elevatim lineatis. Habitat in rupestribus ad Katlovi- et Milevi Skali in mm. Rh. B.

S. papillosa Form. 1897; D. b. M. 1898, p. 21. Perennis, caulis e rhizomate obliquo, lignoso, dense caespitosa adscendentibus vel erectis, rigidis, laevibus, superne viscidulis, inferne papilloso-scabridulis, basi dense-, superne remote foliosis, unifloris vel racemoso 2—7 floris, 20—40 cm altis, foliis anguste linearibus vel linearo-subulatis, plerumque canaliculatis, oppositis, basi anguste albomarginatis, connatis, uninerviis, elevatim punctatis, margine scabridis, interdum praecipue ad basin ciliolatis, bracteis lineari-subulatis, basi albomarginatis, pedicellis calyce longioribus, calyce e basi umbilicata anguste cylindrico, fructifero clavato, viridivittato, dentibus triangularibus acutis, late albo marginatis, reflexis, lamina primum alba, postea virescentia,

cuneata, ad medium in lacinias obovatas vel oblonge obovatas bifida, corona laciniis lanceolatis acutis vel bicallosa, carpophoro apice incrassato, capsula oblonge ovata subdupo longiore, seminibus fuscis laeviusculis facie concavis, dorso canaliculatis. Habitat in graminosis et petrosis mm. Rh. B. in mm. Mlekovica, Milevi Skali (corona laciniis lanceolatis, acutis), in reg. media Kamenicka pl. et Kamenicki Alček (specimina coronis bicallosis).

A. S. macropoda Vel. Fl. bulg. p. 64 cui proxima differt foliis uninerviis, pedicellis calyce longioribus, laminis petalorum ad medium in lacinias obovatas vel oblonge obovatas bifidis, capsula oblonge obovata carpophoro apice incrassato sesqui breviore etc.

S. Friwaldskyana Hampe. Flora 1837, p. 227. Coll. Džemdem Tepe prope Philippopolin (Vel!) et coll. Bunardžik; Belovo, Tatar Bazardjik, Lažene et Kamenica in B.

S. flavescens W. K. Pl. rar. Hung. II, p. 131, t. 175. Pirot in S. Belovo, in val. Čepelarska reka et Bela Cerkva in mm. Rh. B.

S. viridiflora L. Sp. pl. 596. In val. fl. Jadenica, m. Mlekovica, in val. Stara reka, in silva ad Jundol pl., a reg. inferiore ad superiorem Kamenska pl. usque et frequens in val. Čepelarska reka Rh. B.

S. cucubalus Wib. Prim. Fl. Werth. 241 = S. inflata Sm. Brit. II, 292. In districtu Pirotense ad m. Mirica in reg. media Midžor pl. usque vulgaris. Kněžev, Lulin pl., Belovo, val. fl. Azovica et Jadenica, ubique in Belovska pl., mm. Katlovi Skali, Mlekovica, in val. Stara reka et Elidere, m. Ostrec, cac. Jundol pl., Kamenicka- et Dobrolucka pl., Bela Cerkva et Novoselska gora in mm. Rh. B.

S. Roemerii Friv. Flora, 1836, p. 439 non Vel. in Fl. bulg. p. 60 **Subsp. balcanica** Form. 1897. Caule simplici vel ± ramoso, ramis patentibus, erectis, foliis surculorum et inferioribus oblonge spathulatis longiuscule petiolatis, caulinis mediis lanceolatis vel linearibus, sat longe petiolatis, summis et bracteis e basi dilatata, interdum ciliolata anguste linearibus sessilibus, verticillastris paucis vel ± numerosis, remotiusculis, pedunculis puberulis (longitudine valde variabili) calyce brevioribus, subaequilongis vel longioribus, calycis dentibus ovatis, margine late scariosis, laminis in lacinias oblongas, obtusas ad medium bifidis, calyce a basi umbilicata campanulata, capsula calycem rumpenti.

Coll. Kara Bair prope Ichiman et m. Sarkadža in mm. Kostenecki Balkan B. (1892) Mm. Popovi Livadi et Midžor in S. M. Parnevo et cac. m. Sultanica, Katlovi Skali, Bela Voda, in val. Stara reka et Elidere, Batak, Lažene, mm. Ostrec, Sv. Petka et cac. Jundol pl. Rh. B.

Die echte *S. Sendtneri* Boiss. Fl. or. I p. 608 insignis: cyma ovata, capitata, verticillastris binis, subcontignis constanti, petalis integris, pedicellis calyce subbrevioribus vel longioribus“, welche ich in Bosnien mehrfach sammelte, dürfte im ganzen bereisten Gebiete höchst selten auftreten oder gänzlich fehlen und wurde in den Floren der Balkanländer mehrfach mit der nur ungenügend beschriebenen, häufigeren *S. Rcemeri* Friv. l. c. verwechselt; aus diesem Grunde finde ich mich veranlasst, die Subsp. *balcanica* mihi aufzustellen.

S. otites Sm. Fl. Brit. II, 469, Popovi Livadi sub reg. superiore Midžor pl. in S. Kněžev et Stanimaka in B. Var. macedonica Eorm. 1889 in D. b. M. 1891, extr. p. 38 = *S. densiflora* D. Urv. Enum. p. 47 (1822) p. sp. au? bona. Coll. Džemdem Tepe ad Philippopolin et in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

S. racemosa Ottb. in DC. Prodr. I, p. 384, errore in Fl. bulg. cum *S. dichotoma* Ehrh. a qua toto coelo abhorret conjuncta est. **Subsp. rumelica** Form. 1897. Crispule puberula, ad inflorescentiam paulisper viscidula, caule ± elato rigido, nodoso, 70—100 cm alto, paulo supra basin iteratim dichotome ramoso, ramis patentibus, laxe racemoso multifloris, foliis acutis basi in petiolum angustatis, margine grosse- et remote subcrenatis vel integris, inferioribus oblonge ovatis, mediis et superioribus ovato-lanceolatis vel lanceolatis, summis linearibus, bracteolis acutis, lanceolatis vel ovatis margine scariosis, nervo viridi percussis calyce brevioribus, floribus inferioribus racemi longius pedunculatis, superioribus subsessilibus, calyce a basi umbilicata breviter cylindrico, fructifero oblonge ovato hyalino-membranaceo, 10 nervio, ad nervos elevatos, virides crispule setoso, dentibus lanceolatis obtusis vel acutis, anguste scariosis, subrecurvis, lamina pallide flava vel alba ad $\frac{2}{3}$ fissa, lobis obovatis, corona bicallosa, filamentis inferne glabris, capsula ovoidea carpophoro subtriplo longiore, seminibus pallide fuscis, minute serialiter tuberculatis, facie leviter concavis, dorso canaliculatis. Habitat in val. Elidere, in reg. inferiore m. Ostrec et in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

S. trinervia Seb. et Maur. Fl. Rom. Prodr. 152 (1818) Belovo in B.

S. armeria L. Sp. pl. 420. Sopot in val. Crnovrška reka et Topli dol, ad pagum Crni vrh in S. In val. fl. Azovica et Jadenica, a reg. inferiore ad superiorem Belovska pl. usque frequens, mm. Katlovi Skali, Alabak et Mlekovica, in val. Stara reka, Batak, in silvaticis ad Jundol pl., in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl. et Bela Cerkva in mm. Rh. B.

S. compacta Horn. Hort. Hafn. I, p. 417. Ad pagum et mon. Bačkovo in val. Čepelarska reka Rh. B.

S. subconica *Friv.* Flora 1835, p. 334. *S. cylindriflora* Grisb. Spic. I, 171 non Otth. Lažene, m. Ostrec et in reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

S. conica *L.* Sp. pl. 598 Philippopolis (Vel!) et Belovo in B.

Melandrium noctiflorum *Fries* in *Bot. Notiz* (1842) 170. *Silene noctiflora* L. Sp. pl. 419. In toto territorio ad m. Mirica in Stara pl. S et reg. medium Lulin pl. et m. Mlekovica Rh. B. usque frequens.

M. pratense *Röhl.* Deutsch. Fl. ed. 2, II. 274. In val. Stara reka Rh. B.

M. silvestre *Röhl.* Deutsch. Fl. ed. 2, II. 274. M. Mirica in Stara pl. S.

Viscaria atropurpurea *Grisb.* Spic. I, 166. Philippopolis (Stř!), Belovo, m. Sultanica in Belovska pl., m. Ostrec, in reg. media Kamenicka pl. et Stanimaka in B.

Lychnis flos cuculi *L.* Sp. pl. 436 **Subsp. Cyrilli** *Richt.* Petalis minus profunde et parce incisis. In graminosis et petrosis ad Kamenicki Alček Rh. B. sparsa.

L. coronaria *Desv.* in *Lam.* Enc. meth. III, p. 643. Rudine, m. Dobrogled, val. Topli dol et Crni vrh in S. Areg. inferiore ad cac. Lulin pl. usque. Belovo, in val. fl. Jadenica, frequens in Belovska pl., Katlovi Skali, Mlekovica, in val. Stara reka et Elidere, Lažene, m. Ostrec, Kamenicki Alček, Kamenicka pl., frequens in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl. et Bela Cerkva Rh. B.

Agrostema githago *L.* Sp. pl. 435. In toto territorio ad cac. Jundol pl. in mm. Rh. usque vulgaris.

Hibiscus trionum *L.* Sp. pl. 697. Tatar Bazardjik in B.

Alcea pallida *W. K.* Pl. rar. Hung. t. 47 sub *Althaea*. Pirot in S. In val. Stara reka et ad H. Edrin dol in val. Elidere Rh. B.

Althaea cannabina *L.* Sp. pl. 966. Sopot in S. Philippopolis (Vel!) ut in col. Džemdem Tepe, in val. Čepelarska reka Rh. B.

A. officinalis *L.* Sp. pl. 686. Tatar Bazardjik, Philippopolis et Katunica in B.

Lavatera thuringiaca *L.* Sp. pl. 972. In toto territorio sparsa.

Malva silvestris *L.* Sp. pl. 689 (1753). In toto territorio vulgaris. Var. *eriocarpa* Boiss. Fl. or. I, 819. M. erecta Presl Del. Prag. p. 30. Pirot in S. Kněžev, Belovo, coll. Džemdem Tepe ad Philippolin, in val. Elidere, Stara reka et Batak Rh. B.

M. neglecta *Wall.* in *Syllog.* pl. Ratisb. I (1824) 140 = *M. rotundifolia* L. Sp. pl. 688 part. = *M. vulgaris* Fries Nov. ed. 2, 219. In val Elidere, et Javorovo Rh. B.

Abutilon Avicennae Gaertn. Carp. 11,251 Tatar Bazardjik
(Vel!) et coll. Sat Tepe ad Philippopolin B.

Tilia alba W. K. Pl. rar. Hung. I, 2 t. 3 (1799) non Ait.
Belovo, in val. Elidere et frequens in val. Čepelarska reka Rh. B.

T. cordata Mill. Gard. dict. ed. 8, nr. 1 non Maxim Simonkai ==
T. parvifolia Ehr. Beitr. V, 159 nomen solum. In val. Stara reka Rh. B.

Hypericum rhodopeum Friv. Flora 1836, p. 436. Kamenicki
Alček et in reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

H. olympicum L. Sp. pl. 1102. In reg. inferiore ad cac. mm.
Rh. usque. f. major Hskn. M. T. b. V. 1893, p. 61 Mm. Alabak,
Mlekovica (cum sequenti), Milevi Skali, Čepinsko kurito, Rakitovo,
Lažene (cum sequenti), Sv. Petka, cac. Jundol pl., in reg. media et
superiore Kamenicka- et Dobrolucka pl. f. minor Hskn. l. c. Val.
Elidere et m. Ostrec Rh. B.

H. perforatum L. Sp. pl. 785. In toto territorio ad reg. alpi-
nam m. Midžor in S., ad cac. Lulin pl. et ad cac. mm. Rh., ut in Belov-
ska-, Alabak-, Jundol-, Kamenicka- et Dobrolucka pl. usque vulgaris.

H. veronense Schrank in Hoppe bot. Taschenb. (1811) p. 95.
deest in Fl. bulg. Coll. Bunardžik ad Philippopolin et Bačkovo in val.
Čepelarska reka Rh. B. et certe alibi.

H. quadrangulum L. Sp. pl. 785. Popovi Livadi et m. Midžor
in S. A reg. inferiore ad superiorem Belovska pl. frequens, Katlovi
Skali, Bela Voda, cac. mm. Alabak et Mlekovica, cac. Jundol- et
Kamenicka pl., Kamenicki Alček, Dobrolucka pl., Bela Cerkva et Novo-
selska gora mm. Rh. B.

H. acutum Moench. Meth. 128 (1794) == **H. tetrapterum**
Fries. Nov. 94 (1823) ed. 2, 236. In reg. inferiore et -montana. In
val. Topli dol in S. Ad mon. Sv. Kral, in reg. media Lulin pl., m.
Bela Voda, Tatar Bazardjik, cac. Jundol pl., Lažene et in reg. media
Dobrolucka pl. Rh. B.

H. hirsutum L. Sp. pl. 786. Ad mon. Sv. Kral in reg. media
Lulin pl. et in reg. superiore Alabak pl. Rh. B.

H. atomarium Boiss. Diagn. Ser. I, VIII, p. 114. In val.
Elidere et frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B. Var.
angustifolium Form. Inflorescentia minus ampla, foliis oblonge
lanceolatis vel lanceolatis, apice rotundatis. Sv. Theodor in val. Čepe-
larska reka Rh. B.

H. Montebreti Spach. Suit. Buff. V, p. 395. Ic. Jaub et Sp. III
Or. tab. 32. In val. Stara reka et Elidere, ad Bačkovo, Narečen etc.
in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

H. rumelicum Boiss. Diag. Ser. I, VIII, p. 114. Pirot in S. Belovo, in val. Elidere, Kale et alii locis in val. Čepelarska reka Rh. B.

Geranium macrorrhizone L. Mant. 343. M. Mirica in Stara pl. S. Mm. Sultanica, Katlovi Skali, Bela Voda, Alabak pl., in val. Stara reka, mm. Ostrec, in silvaticis ad Jundol pl., Kamenicki Alček in reg. superiore Kamenicka pl., in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl. et Bela Cerkva Rh. B.

G. sanquineum L. Sp. pl. 683 α; In toto territorio ad cac. mm. Rh. usque, ut in Milevi Skali, m. Ostrec et Kamenicka pl. vulgare.

G. silvaticum L. Sp. pl. 681. M. Midžor in S. In silvaticis ad Jundol pl. et in reg. superiore Kamenicka pl. Rh. B.

G. phaeum L. Sp. pl. 681. Bela Voda, mm. Alabak et Mlekovica et in silvaticis ad Jundol pl. mm. Rh. B.

G. pyrenaicum L. Mant. I, 97 M. Mirica in S. Lulin pl. Belovo, mm. Sultanica, Bela Voda, Alabak, in val. Elidere, in reg. superiore m. Ostrec, Kamenicki Alček et in reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

G. pussilum L. Syst. ed. X, 1144. Narečen et in val. Dere Bai in reg. inferiore Dobrolucka pl. Rh. B.

G. robertianum L. Sp. pl. 681. In val. fl. Jadenica, m. Lažovica in Belovska pl. mm. Bela Voda, Alabak, Mlekovica, in val. Stara reka, Jundol- et in reg. superiore Kamenicka pl. mm. Rh. B.

Erodium cicutarium L'Herit in Ait. Hort. Kew. II, 414. Belovo et Tatar Bazardjik in B.

Impatiens noli tangere L. Sp. pl. 938. M. Mirica in Stara pl. S. In val. fl. Jadenica, mm. Parnevo, Tipšovica et Sultanica in Belovska pl., Bela Voda in val. Stara reka et in silvaticis ad Jundol pl. Rh. B.

Oxalis acetosella L. Sp. pl. 433. In val. fl. Jadenica, frequens in Alabak pl., m. Ostrec, in silvaticis ad Jundol pl. et in Kamenicka pl. Rh. B.

Linum nodiflorum L. Sp. pl. 401. Belovo in B.

L. flavum L. Sp. pl. 399. Jundol pl. Sv. Petka ad Stanimakam et Dobrolucka pl. in mm. Rh. B.

L. capitatum Kit. in Schult. Oest. Flor. ed. 2, I, p. 528, Anm. (1814). Cac. Jundol pl. mm. Rh. B.

L. hirsutum L. Sp. pl. 398. Lulin pl., in vallibus et reg. inferiore mm. Rh. frequens. Var. brevidens Form. 1897. Sepalis bracteisque glanduloso-ciliatis, sepalis corolla triplo brevioribus. Slivodol et Dlegovo Usojke in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

L. nervosum W. K. Icon. et descr. plant. rar. Hung. II, tab. 105 (1805) Javorovo in declivibus mm. Rh. B.

L. tenuifolium L. Sp. pl. 279 part. Katlovi Skali in mm. Rh. B.

L. austriacum L. Sp. pl. 399. In reg. inferiore Lulin pl. in B. Var. *collinum* Boiss. Fl. or. I, 864 = L. *collinum* Guss. Syn. II, p. 808. Stanimaka in B.

L. perenne L. Sp. pl. 397 M. Ostrec Rh. B.

L. usitatissimum L. Sp. pl. 397. In toto territorio ad reg. medium Kamenicka pl. Rh. usque cultum.

Tribulus terrestris L. Sp. pl. 554. Tatar Bazardjik et Stanimaka in B.

Haplophyllum Bibersteinii Spach. Ann. Sc. Nat. Ser. III, vol. XI, p. 178. Sv. Petka ad Stanimakam et Leškovo in B.

Acer tartaricum L. Sp. pl. 1054 (1753) In toto territorio ad montes usque vulgare.

A. campestre L. Sp. pl. 1055 (1753) In toto territorio praesertim in reg. montana vulgare,

Paliurus australis Gärtn. De fruct. I, p. 203. Frequens ad Belovo, Košifero, Radilovo, Čarganli, in val. Elidere et Čepelarska reka mm. Rh. B.

Zizyphus vulgaris Lam. Dict. III, 316. Philippopolis cultus (Vel.), in coll. Sat Tepe ad Philippopolin quasi subsppontaneus.

Rhamnus cathartica L. Sp. pl. 193 (1753) In val. Stara- et Čepelarska reka mm. Rh. B.

R. tinctoria W. K. Pl. rar. Hung. III, tab. 255. Stanimaka in B.

R. frangula L. Sp. pl. 193 (1753) Philippopolis (Vel.), ut in coll. Bunardžik.

Pistacia terebinthus L. Sp. pl. 1435. In val. Elidere et Čepelarska reka in mm. Rh. B.

Rhus cotinus L. Sp. pl. 383. In reg. calidiore mm. Rh. frequens.

Lythrum salicaria L. Sp. pl. 446 (1753) In toto territorio ad reg. medium Kamenicka pl. usque vulgare.

L. virgatum L. Sp. pl. 447 (1753) In planicie ad Tatar Bazardjik in B.

L. hyssopifolium L. Sp. pl. 447 (1753) In agro Tatar Bazardjikiense in B.

Staphylea pinnata L. Sp. pl. 197. α. Ad H. Edrindol in val. Elidere.

Evonymus europeus L. Sp. pl. 197. α. Var. *bulgaricus* Vel. Fl. bulg. p. 116 p. sp. Tatar Bazardjik in B.

E. verrucosus Scop. Fl. carn. ed. 2, I. 166 In reg. media m. Ostrec et Kamenička pl. mm. Rh. B.

Chamaenerium angustifolium Scop. Fl. Carn. ed. II, I, 271; Epilobium *angustifolium* L. Sp. pl. 347 nr. 1. β. M. Mirica in S. Val.

fl. Jadenica, m. Sultanica, Bela Voda, m. Mlekovica, in val. Stara reka et Elidere, Čepinsko kurito, cac. Jundol pl., in reg. media et superiore Kamenicka pl. Rh. B.

E. hirsutum L. Sp. pl. 347 part. In toto territorio ad montes usque, ut in m. Ostrec vulgare.

E. parviflorum Schreb. Spic. Lips. 146 (1771) sub Chamaenerione. Tatar Bazardjik in B.

E. montanum L. Sp. pl. 348. Prope mon Sv. Kral in Lulin pl. Val. fl. Jadenica, mm. Sultanica, Katlovi Skali, in reg. superiore m. Alabak, Batak, in silva ad Jundol pl. et in reg. superiore Kamenicka pl. Rh. B.

E. collinum Gmel Fl. Bad. suppl. IV, 265 (1826); Hskn. Mon. Epil. 83. deest in Fl. bulgarica. Lažovica et Tipšovica in Belovska pl., Katlovi Skali, in val. Stara reka et Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

E. adnatum Grisb. in Bot. Ztg. (1852) 851, 854; Hskn. Mong. Epil. 91 = E. tetragonum L. Sp. pl. 348 part. Tatar Bazardjik et Philippopolis in B.

E. roseum Schreb. Spicil. Lips. 147 (1771) sub Chamaenerione = E. tetragonum Hb. Lin. nr. 5 sec. Uechtr. Kern in Sched. ad Fl. exs. aust. hung. I, 6 (1881) M. Mlekovica in reg, media Alabak pl. Rh. B.

E. obscurum Schreb. Spic. Fl. Lips. 147 (1771) sub Chamaenerione; Hskn. Mong. Epil. 114. In val. Stara reka Rh. B.

E. palustre L. Sp. pl. 348 (1753). Bela Voda in loco „Močuri“ dicto Rh. B.

Oenothera biennis L. Sp. pl. 346. Frequens in val. Elidere mm. Rh. B.

Circaeа lutetiana L. Sp. pl. 9. In val. fl. Azevica et Jadenica, in reg. media Alabak pl. et in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Myriophyllum spicatum L. Sp. pl. 992. Tatar Bazardjik in B.

Hedera helix L. Sp. pl. 202 Belovo, in val. Elidere et frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Eryngium campestre L. Sp. pl. 233 Pirot, Nišor, Koprivštica, Sopot et in val. Crnovrška reka S. Kněžev, Belovo, Tatar Bazardjik, Košifero, Radilovo, Peštere, Čarganli, in val. Elidere, Lažene, in val. Čepelarska reka, Javorovo et Leškovo in mm. Rh. B.

E. palmatum Panč. et Vis. Plant. serb. dec. III in Mem. del. istit. Veneto XV (1870) p. 20, tab. III, fig. 3. Topli dol in S.

Smyrnium perfoliatum L. Sp. pl. 376. Belovo, in val. fl. Azovica et in reg. media m. Alabak, in val. Elidere et Stanimaka in B.

Sanicula europaea L. Sp. pl. 235. M. Mirica in S. In reg. superiore Lulin pl. In val. fl. Azovica, mm. Katlövi Skali, Bela voda, Alabak, in reg. superiore Kamenicka pl., in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl. et Javorovo in B.

Astrantia major L. Sp. pl. 235. Popovi Livadi sub reg. superiore M. Midžor in S. A reg. inferiore ad superiorem Lulin pl. in B. usque.

Physopermum aquilegifolium All. Ped. nr. 1392, tab. 63 sub Danaa = P. aquif. Koch teste cl. Halácsy. Mm. Sultanica et Mlakovica in Rh. B.

Conium maculatum L. Sp. pl. 349. In toto territorio ad reg. medium Lulin pl. B. usque vulgare.

Bupleurum gramineum Vill. Dauph. II, p. 575. Rchb. Germ. tab. 1884. In val. Elidere, in reg. inferiore m. Ostrec et in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

B. junceum L. Sp. pl. 342. Pirot in S. In val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

B. affine Sadl. Fl. Porth. p. 204. In collinis ad Philippopolin B.

B. apiculatum Friv. Flora 1835, p. 335. et Grisb. Spic. I, p. 350 nec aliorum. Coll. Sarlak apud Pirot in S. Philippopolis et Stanimaka in B. (Vel.) ut in coll. Džemdem Tepe ad Ph. et Sv. Petka apud St.

Pimpinella saxifraga L. Sp. pl. 263 α. β. (1753) In toto territorio ad m. Crni vrh in S. et reg. medium Kamenicka pl. in B. usque vulgaris.

Aegopodium podagraria L. Sp. pl. 265. Inter Alabak et Bela Voda mm. Rh. B.

Falcaria Rivini Host. Fl. Austr. I, 381. In toto territorio ad reg. submontanam usque vulgaris.

Chaerophyllum bulbosum Sp. pl. 258. Gorna Banja et Tatar Bazardjik in B.

Ch. aureum L. Sp. pl. ed. 2, 370. M. Midžor in S. Frequens in Belovska pl. mm. Alabak, Ostrec et Jundol pl. in mm. Rh. B. Var. balcanicum Vel. Sitzb. königl. böhm. Ges. Wis. 1893, extr. p. 30 p. sp. Bela Cerkva (Stř.!) speciminis involucelli phyllis pedicellis brevioribus.

Ch. hirsutum L. Sp. pl. 258 part, rectius Koch Syn. 318. In reg. superiore m. Ostrec Rh. B.

Ch. aromaticum L. Sp. pl. 259. In val. Stara reka et ad Batak Rh. B.

Oenanthe angulosa Grisb. Spic. I, p. 354. Jundol pl. in mm. Rh. B.

O. siliifolia M. B. Taur. Cauc. III, p. 232. teste cl. Halácsy Batak in mm. Rh. B.

O. meoides Panč. Elem. 1883. In reg. media prope Sv. Kral in Lulin pl. B.

O. banatica Heuffl. Suppl. 26 (1854) In reg. media Kamenicka pl. mm. Rh. B., teste cl. Halácsy.

Seseli rigidum W. K. Descr. et Icon. pl. rar. Hung. II, p. 156, tab. 146 (1805), teste cl. Halácsy, in val. Elidere mm. Rh. B.

S. rhodopeum Vel. 1890. Fl. bulg. p. 212. Kale in val. Čepe-larska reka mm. Rh. B.

Libanotis sibirica Koch. Syn. p. 326. Athamantha sibirica L. Mant. p. 56. Katlovi Skali in mm. Rh. B.

? **Cnidium apioides** Lam. Dict. III, 577 sub Ligustico; Hoffm. Gen. Umbell. ed. 2, p. 157 sec. Spreng. in Schultes Syst. veg. VI, p. 552. M. Ostrec in mm. Rh., specimina valde incompleta.

Silaus virescens Grisb. Spic. I, p. 362 sub Nr. 46 (1843) Popovi Livadi in S. Lulin pl. Belovska pl., m. Alabak et Jundol pl. mm. Rh. B.

Heracleum sibiricum L. Sp. pl. 358. In val. fl. Azovica, Belovska- et Alabak pl., mm. Katlovi Skali, Ostrec, Kamenicka- et Dobrolucka pl. Rh. B.

H. ternatum Vel. 1889. Fl. bulg. p. 209. Jundol pl. in mm. Rh. B.

Pastinaca sativa L. Sp. pl. 262 Lulin pl. in B.

P. opaca Bernh. in Hornem. Hort. Hafn. 961. Pastinaca sativa b. opaca Čelak. Prodr. Fl. Böhm. 888. Oe. b. Z. 1877, 126. Mm. Alabak et Mlekovica et in val. Stara reka mm. Rh. B.

? **P. teretiuscula** Boiss. Fl. Or. II, 1060, non Jord. M. Sultanica Rh. B., specimina incompleta.

P. hirsuta Panč. Fl. Serb. 1874, p. 359. Jundol- et Dobro-lucka pl. Rh. B.

? **Johrenia Pichleri** Boiss. Addit. p. 266. In silva ad Jundol pl. Rh. B.

Peucedanum aegopodioides Vandas Fl. bulg. p. 203. M. Alabak et in val. Stara reka mm. Rh. B.

P. officinale L. Sp. pl. 245. In reg. media prope mon. Sv. Kral in Lulin pl. B.

P. minutifolium Jank. Oe. b. Z. 1872 et brev. I, 1872 sub Bunio = P. thracium Vel. Neu. Nachtr. in Sitzgsb. königl. böhm.

Ges. Wis. 1892, extr. p. 11 Coll. Sv. Petka apud Stanimakam, teste cl. Halácsy.

P. macedonicum Jank. Oe. b. Z. 1873, 203. In val. Stara reka mm. Rh. B., teste cl. Halácsy.

P. vittijugum Boiss. Fl. or. II, 1018, teste cl. Halácsy. Stanimaka in B.

P. alsaticum L. Sp. pl. ed. 2, 354. Koprivštica in S. In B. ad reg. inferiorem mm. usque frequens.

Ferulago monticola Boiss. Diag. II, 2 p. 91, Vladaja, Kněžovo, Gorna Banja teste cl. Halácsy, Lulin pl. M. Ostrec, Sv. Petka prope, Ostrec et Jundol pl. in mm. Rh. B.

Angelica Pančićii Vandas 1888 Fl. bulg. 200 teste cl. Halácsy. In val. fl. Jadenica et ad rivula in silvaticis ad Jundol pl. Rh. B.

Torilis nodosa Gaertn. tab. 20. Tatar Bazardjik in B.

Turgenia latifolia Hoffm. Umb. I, 59. In reg. calida totius territorii frequens.

Daucus carota L. Sp. pl. 348. In toto territorio ad reg. montanam usque vulgaris.

Orlaya grandiflora Hoffm. Gen. Umb. ed. 2, I. 58. In toto territorio ad montes usque, ut in reg. superiore m. Ostrec vulgaris.

Cornus mas L. Sp. pl. 117. Belovo, in val. Stara reka et Elidere, in reg. media m. Ostrec, Stanimaka, frequens in val Čepelarska reka et in reg. inferiore Dobrolucka pl. Rh. B.

C. sanquinea L. Sp. pl. 117 Belovo et in val. Čepelarska reka Rh. B.

Sedum maximum Sutor Fl. Helv. I, 270. Rudine, m. Dobrogled, in val. Crnovrška reka et Topli dol, Popovi livadi sub. reg. superiore m. Midžor in S. Belovo (Stř!), in val. fl. Jadenica, Elidere, et frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

S. album L. Sp. pl. 432. Philippopolis, in val. Stara reka et in reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

S. acre L. Sp. pl. 432. Pirot in S. Kamenicki Alćek Rh. B.

S. boloniense Loisl in Desv. Journ. bot. II (1809) 327 = S. sexangulare L. Sp. pl. 313 Kioški in reg. superiore Dobrolucka pl. Rh. B.

S. reflexum L. Sp. pl. ed 2,618., deest in Fl. bulgarica. In val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

S. Sartorianum Boiss. Diag. II, 2 p. 62. In val. Stara reka mm. Rh. B.

S. cepaea L. Sp. pl. 431. In reg. superiore et media Lulin pl., Belovo, in val. fl. Jadenica et Azovica, mm. Katlovi skali, Alabak et

Mlekovica, in val. Stara reka et Elidere, in reg. media et superiore mm. Ostrec et Kamenicka pl., frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

S. glaucum W. K. Descr. et Icon pl. rar. Hung. II, p. 198, t. 181 (1805). In val. Stara reka; coll. Lukavica, Bačkovo, Sv. Theodor et Narečen in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

S. Grisebachii Heldr. in Boiss. Diagn. Ser. II, 2, p. 61 Mlekovica et Milevi Skali in Alabak pl. Rh. B.

Sempervivum patens Grisb. It. Huug. 315. In rupestribus ad Batak, ad pagum et mon. Bačkovo in val. Čepelarska reka et in reg. superiore Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

Saxifraga aizoon Jacq. Fl. Austr. V, 18, t. 438. M. Midžor S. (Panč. Form).

S. cymosa W. K. Pl. rar. Hung. I, p. 91. tab. 88. Var. Midžorensis Form. 1897. Planta glandulos-puberula, foliis plurimque 3 vel 2 partitis, calycis laciniis ovatis vel ovato-lanceolatis, obtusis, margine ciliatis. Cac. m. Midžor in S.

S. tridactylites L. Sp. pl. 404 α. M. Midžor in S.

S. rotundifolia L. Sp. pl. 403. Mm. Mirica et Midžor in Stara pl. S. In val. Jadenica et Elidere, in reg. media et superiore m. Ostrec et Kamenicka pl. et in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Cotoneaster integrerrima Medic. Gesch. d. Botan. 84 (1793) = *C. vulgaris* Lindl. in Trans. of. Linn. soc. XIII, 1, 101. Kněživo in B.

Crataegus monogyna Jacq. Fl. Austr. III, p. 50, t. 292, f. I (1775). In dumetis planitei et reg. inferioris mm. S. et B. vulgaris.

Sorbus aucuparia L. Sp. pl. 477. In val. superiore fl. Jadenica et m. Katlovi Skali Rh. B.

Aira terminalis Beck. Fl. N. Oe. 713 = *Sorbus terminalis* Crantz. Stirp. Austr. II, 45 = *Crataegus terminalis* L. Sp. pl. 476. Lulin pl. B.

Cydonia maliformis Mill. Gard. dict. ed. 8. nr. 2 = *C. vulgaris* Pers. Syn. II, 40. Bačkovo in val. Čepelarska reka Rh. B.

Pyrus amygdaliformis Vill. Cath. méth. jard. Strasb. p. 322 (1807) In toto territorio ad montes usque vulgaris.

P. communis L. Sp. pl. 479. Var. pyraster Wallr. In silvaticis et dumetis spontaneus. Rudine, in val. Crnovrška reka et Topli dol in S. Kněživo, Gorna Banja, Lulin pl., m. Parnevo in Belovska pl., in reg. inferiori Alabak pl. et Batak mm. Rh. B.

Von der Gattung Rosa sammelte ich diesmal 21 Nummern, welche der ausgezeichnete Rosenkenner Herr François Crépin, Director des botanischen Gartens in Brüssel bereitwilligst

zur Bestimmung übernommen hat. — Herr Jos. von Keller, welcher mit seltener Gewissenhaftigkeit und Ausdauer das von mir nicht blos in Mähren, sondern auch in den Balkanländern seit einer langen Reihe von Jahren gesammelte Rosenmaterial bestimmte und beschrieb, ist zu meiner grossen Betrübniss am 17. November 1897 gestorben. Ehre seinem Andenken, Friede seiner Asche!

Rosa canina L. Sp. pl. 491 (1753) ed. II 794. Variation intermédiaire inter les groupes R. lulestanica Leman et R. dumalis Bechst. Kněžev (Nr. 4), Belovo (Nr. 12), m. Timia in Belovska pl. (Nr. 14) et Batak mm. Rh. B. (Nr. 6). **Subsp. dumalis** Bechst. Forstbot. ed. I, 24 (1810). Kněžev (Nr. 5), m. Mlekovica (Nr. 8 et 9), coll. Džemdem Tepe ad Philippopolin (Nr. 17) et Javorovo mm. Rh. B. (Nr. 20). **Subsp. dumetorum** Thuill. Fl. Paris ed. II, 250 (1799) Kamenicka pl. Rh. (Nr. 10) et Stanimaka B. (Nr. 19).

R. sepium Thuill. Fl. Paris II, 252 (1799) Kněžev in B. var. (Nr. 3).

R. tomentella Leman. Bull. soc. philom. (1818) 94. Gorna Banja var. (Nr. 1 et 2), m. Katlovi Skali Rh. (Nr. 15), coll. Sv. Petka ad Stanimakam in B. (Nr. 18).

R. tomentosa Sm. Fl. brit. 539 (1800) M. Parnevo in reg. inferiore Belovska pl. Rh. B. var. (Nr. 16).

R. leucadia H. Braun. Mon. Bačkovo in val. Čepelarska reka Rh. B. (Nr. 21).

R. pimpinellifolia L. Syst. nat. ed. X, 1062 (1759), Sp. pl. ed. II, 703. Var. myriacantha DC. p. sp. Belovo, in val. fl. Azovica (Nr. 13), mm. Ostrec (Nr. 7) et Kamenicki Alček Rh. B. (Nr. 11).

Agrimonia eupatoria L. Sp. pl. 448 a; Wallr. Beitr. I, 46, t. I, f. 1. In toto territorio ad reg. montanam (ut in cac. mm. Sultanica et Alabak) mm. Rh. B. usque vulgaris.

Aremonia agrimonoides Nec. DC. Prodr. II, p. 588. Vladaja in B.

Alchemilla vulgaris L. Sp. pl. 123. Belovo et Belovska pl. Rh. B.

A. montana Willd. Enum. pl. hort. Berol. I, 170. Cac. m. Midžor S. Bela Voda, cac. m. Mlekovica, Jundol pl. et Bela Cerkva Rh. B.

Poterium sanqisorba L. Sp. pl. 944. In toto territorio ad reg. submontanam usque frequens.

Geum urbanum L. Sp. pl. 501. In toto territorio ad reg. montanam m. Midžor in S et ad cac. mm. Rh. B. usque vulgare.

G. coccineum *Sibth. et Sm.* Prodr. I, p. 354. M. Midžor in S. Bela Cerkva (Škorp. jun.!) Bela Voda, in reg. superiore Dobrolucka pl., Novoselska gora et in graminosis prope H. Javorovo mm. Rh. B.

G. rivale *L.* Sp. pl. 501. In silvaticis ad Jundol pl. mm. Rh. B.

G. montanum *L.* Sp. pl. 501. Cac. m. Midžor in S.

Potentilla chrysocraspeda *Lehm.* Ind. Hort. Hamb. 1849
Cac. m. Midžor in S.

P. tormentilla *Necker* in Hist. et Comm. Acad. Theod. Palat. II (1770) Mm. Bela Voda, Alabak et in reg. media et superiore Kamenicka pl. Rh. B.

P. reptans *L.* Sp. pl. 499. Pirot in S. Tatar Bazardjik in B.

P. argentea *L.* Sp. pl. 497. In toto territorio ad reg. subalpinam m. Midžor et montanam mm. Rh. B. usque vulgaris. Var. *incanescens* Opiz Naturalientausch 136. (1824) p. sp. In val. fl. Lukavica ad Lažene, m. Ostrec, in reg. media Kamenicka pl., Dobrolucka pl. et Javorovo in mm. Rh. B. Var. *dissecta* Wallr. Sched. crit. 237. M. Mlekovica et in silva ad Jundol pl. Rh. B. Var. *latifolia* Form. Folia inferiora quinata, longe petiolata, foliolis obovatis, ad partem superiorem crenatis, mediis brevius petiolatis obovato vel oblonge obovato-cuneatis, ad partem superiorem incisso-lobatis, lobis obtusis, superioribus sessilibus ternatis. Habitat Kale in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

P. canescens *Bess.* Prim. Fl. Galic. I, 330. In reg. inferiore Kamenicka pl. mm. Rh. B.

P. taurica *Schlecht.* Berl. Mag. VII, p. 290; Lehm. Mon. tab. 9. Lulin pl. Dlegovo Usojke in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

P. pilosa *Willd.* Sp. pl. II (1799) 1100. Crni vrh in S. M. Parnevo (f. *viridis* Vel. Fl. bulg. 171), coll. Sv. Petka ad Staničakam, Narečen in val. Čepelarska reka et Javorovo mm. Rh. B.

P. obscura *Willd.* Spec. pl. II (1790) 1100. Popovi Livadi in S. Inter Bela Voda et Alabak, m. Mlekovica, in val. Elidere, m. Ostrec, Kamenicki Alček et Dlegovo Usojke in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

P. holosericea *Grisb.* Spic. I, 99. In rupestribus ad Milevi Skali in Alabak pl. Rh. B., solum speciminis defloratis.

Fragaria vesca *L.* Sp. pl. 494. In toto territorio ad reg. montanam (m. Mirica in S.) et ad cac. mm. Rh. B. usque vulgaris.

F. collina *Ehrh.* Beitr. VII (1792) 26. In toto territorio ad reg. medium Kamenicka pl. usque frequens.

Rubus idaeus L. Sp. pl. 492 (1753). M. Mirica sub reg. superiore Midžor pl. S. In val. fl. Jadenica, in reg. superiore Belovska et reg. media et superiore Alabak pl. Katlovi Skali, Bela Voda, in val. Stara, in reg. superiore m. Ostrec, Kamenicka- et Dobrolucka pl. et Bela Cerkva Rh. B.

R. caesius L. Sp. pl. 493. In toto territorio ad reg. submontanam usque vulgaris.

R. ulmifolius Schott. in Isis (1818), fas. 5. p. 821 = R. sanquineus Friv. Flora 1835, p. 334. Stanimaka (Vel!) Peštare et frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

R. glandulosus Bell. Appen. Fl. Ped. p. 24 (1792) = R. hirtus W. K. Pl. rar. Hung. II, 150 t. 141 (1802) M. Mirica in Stara pl. S. In reg. media prope mon Sv. Kral in Lulin pl. In val. fl. Jadenica, a reg. inferiore ad superiorem Belovska pl. usque, cac. m. Alabak, Bela Voda, Jundol pl., Kamenicki Alček, in reg. media et superiore Kamenicka pl., Sv. Theodor in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl., Bela Cerkva et Javorovo mm. Rh. B.

R. discolor Whee et Nees. Rub. Germ. 46, t. XX; Halc. Oest. Bromb. 231. Baćkovo in val. Čepelarska reka mm. Rh. B., teste cl. Borbás.

R. tomentosus Borkh. in Roem. Neu. Mag. d. Bot. I, p. 2 (1794) M. Mlekovica in Alabak pl. Rh. B. Var. hypoleucus Vest. in Syll. pl. Ratisb. I, 235 p. sp. teste cl. Borbás, Kněževi et in reg. inferiore Lulin pl. B.

R. meridionalis Kern. Mm. Milevi Skali, Ostrec et in reg. media Kamenicka pl. Rh. B. Var. semicalvus Borb. M. Ostrec Rh. B. teste cl. Borbás.

R. Bellardi Whee et Nees. in Bluff. u. Fing. Comp. Fl. Germ. I, 688 et Rub. Germ. 97, t. 44; Halc. Oest. Bromb. 75. Var. myriotrichus Borb. in Form. B. z. Fl. Balk. Bosp. u. Kleinas. Verh. naturf. V. Brünn 1891, Bd. XXIX extr. p. 44. Bela Cerkva in mm. Rh. B.

Spiraea ulmaria L. Sp. pl. 490. Var. denudata Presl. Fl. Čech. 101. M. Mirica in S. In val. fl. Jadenica, m. Tipšovica et cac. m. Sultanica in Belovska pl., mm. Bela Voda et Alabak, in silva ad Jundol pl. Rh. B.

S. filipendula L. Sp. pl. 490. In toto territorio ad reg. montanam ut in cac. m. Sultanica et Jundol pl. Rh. B. vulgaris.

Prunus spinosa L. Sp. pl. 475. Pirot, Sopot, in val. Crnovrška reka et Topli dol in S. Belovo et in val. fl. Azovica mm. Rh. B.

P. insititia L. Sp. pl. 437. Slivodol in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Amygdalus nana L. Sp. pl. 473. Stanimaka in B.

Genista carinalis Grisb. Spic. I, p. 3. Bela Cerkva (Stř.!), Lažene, in reg. inferiore Kamenicka pl., frequens in val. Čepelarska reka et a reg. inferiore ad superiore Dobrolucka pl. usque, Novoselska gora et Javorovo in mm. Rh. B.

G. nitida Form. 1897. Fruticulosa, inermis, 23 cm alta, ramis prostratis, ramulis horotinis a basi procumbente adscendentibus, floriferis erectis, foliosis, angulato-striatis vel sulcatis, valde sparse a d presso puberulis vel glabrescentibus, nitidulis, ramulis floriferis racemo sat denso terminatis et interdum racemis ad apicem ramulorum lateralium instructis, foliis supra glabris, subtus sparse puberulis vel glabris et solum ad nervum medium et ad margines ± hirtulis, acutis sparsis, iis ramorum sterilium ± late linearibus, iis ramulorum florentium oblongo-lanceolatis vel linearibus, stipulis setiformibus deciduis, pedicello calycis tubo breviori erecto, foliis floralibus oblonge vel ovato-lanceolatis, acutis, bracteolis linearibus calycis tubo brevioribus, calycis campanulati glabri lacinias subaequalibus, superioribus a basi late lanceolata linearibus tubo sublongioribus, inferioribus linearis subulatis tubo subbrevioribus, corolla aurea, glabra, alis calyce plus duplo longioribus, carina plerumque erecta, vexillo subaequilonga, vexillo ala multo longiore, legumine lineari, etiam juvenili glabro, nitido, margine interdum subundulato. Julio, Augusto floruit. Habitat in graminosis et collibus aridis ad Batak mm. Rh. B.

A G. pilosa L. Sp. pl. 710 cui proximum differt indumento, inflorescentia, foliis angustioribus, subtus ± glabratissimis, calycis glabri dentium forma, corolla, et legumine nitido glabris etc.

A G. rhodopea Vel. III Nachtr. Sitzb. königl. böhm. Ges. Wis. 1893 extr. p. 20 differt indumento, inflorescentia, foliorum forma, stipulis deciduis, pedicello calycis tubo breviori, vexillo ala multo longiore, legumine etiam juvenili glabro, nitido etc.

G. ovata W. K. Pl. rar. Hung. tab. 81 Belovo (Stř !) Lulin pl. B.

G. tinctoria L. Sp. pl. 710. Lulin pl. Mm. Parnevo, Sultanica et Mlekovica Rh. B.

G. sagittalis L. Sp. pl. 710 A reg. submontana ad alpinam usque in toto territorio vulgaris (Popovi Livadi, Midžor in S., ubique a reg. media Belovska- et Kamenicka pl. ad cac. mm. Rh. usque vulgaris).

Cytisus hirsutus L. Sp. pl. 793 == C. falcatus W. K. Fl. Hung. tab. 238. Dlegovo Usojke, Slivodol, Sv. Theodor et Narečen in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

C. supinus L. Sp. pl. 740 α I = Cyt. VII spec. alt. Clus. Hist. 96 = C. capitatus Scop. Fl. carn. ed. II, II 70. Koprivštica in S. Lulin pl., Alabak pl. et mon. Bačkovo in val. Čepelarska reka Rh. B.

C. austriacus L. Sp. pl. ed. II, 1042. In val. fl. Jadenica et Batak in mm. Rh. B. Var. leucanthus W. K. Pl. Hung. tab. 132. Bela Voda, Lažene, m. Ostrec, in reg. media Kamenicka pl., Dobrolucka pl. et Javorovo in mm. Rh. B.

Ononis hircina Jacq. Hort. bot. Vind. I, p. 40, t. 93 (1770).
Subsp. spinescens Ledeb. In toto districtu Pirotense in S. et in toto territorio ad reg. medium Kamenicka pl. mm. Rh. B. usque vulgaris.

Medicago falcata L. Sp. pl. 779. In toto territorio ad montes usque frequens.

M. sativa L. Sp. pl. 778. Tatar Bazardjik in B.

M. lupulina L. Sp. pl. 779. Per totum territorium frequens.

Melilotus officinalis Desr. in Lam. Encycl. IV, 62 (1797). In toto territorio ad reg. submontanam ascendens.

M. alba Desr in Lam. Encycl. IV, 63. In planicie et in val. mm. Rh. B. frequens.

Trifolium alpestre L. Sp. pl. ed. II, 1082. M. Midžor in S. In val. fl. Azovica, in reg. inferiore et superiore m. Sultanica, cac. m. Mlekovica, Rakitovo, Jundol pl., a reg. inferiore ad superiorem Kamenicka pl. usque, in val. Čepelarska reka, Dobrolucka pl., Bela Cerkva, floribus kermesinis Rh. B. Var. incanum Cesati ex Grisb. Spic. I 25 (1843) Kněžev, Gorna Banja, Lulin pl. M. Ostrec, foliis oblongo ellipticis et Javorovo Rh. B., foliis oblongo-lanceolatis.

T. pratense L. Sp. pl. 768. In toto territorio ad cacumina mm. Rh. usque vulgare.

T. ochroleucum Huds. Fl. angl. 283. Gorna Banja. In val. fl. Azovica, mm. Parnevo, Sultanica, Alabak, Batak, in val. Elidere et m. Ostrec in mm. Rh. B.

T. pannonicum Jacq. Observ. II, p. 21, tab. 42 (1777) Popovi Livadi sub reg. superiore m. Midžor S. Kněžev, in reg. inferiore et media Lulin pl. Belovo, Belovska pl., m. Mlekovica, in reg. media Kamenicka et Dobrolucka pl. Rh. B.

T. arvense L. Sp. pl. 769. In toto territorio ad reg. montanam mm. Rh. usque vulgare.

T. purpureum Loisl. Gall. II, p. 125 tab. 14. Philippopolis (Vel !) ut in coll. Džemdem Tepe, Katunica et Sadovo in B.

T. leucanthum M. B. Taur. Cauc. II, 214. Philippopolis (Vel !).

T. trichopterum Panč. Fl. Serb. 241 et 242. Kněževø, Lulin pl. M. Ostrec, Kamenicka- et Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

T. fragiferum L. Sp. pl. 772. In toto territorio frequens.

T. resupinatum L. Sp. pl. 772. In toto territorio ad Lulin pl. et cac. m. Alabak B. usque frequens. Var. majus Boiss. Fl. or. II, 138. Pirot in S.

T. multistriatum Koch. Syn. ed. II. p. 190 = T. vesiculosum var. rumelicum Grisb. Spic. I, 35. Coll. Bunardžik et aliis locis ad Philippopolin in B.

T. repens L. Sp. pl. 767. In toto territorio ad reg. alpinam m. Midžor in S. et cac. mm. Rh. B. usque frequens.

T. hybridum L. Sp. pl. 766 a. Lažene, in val. fl. Čepelarska reka et Javorovo mm. Rh.

T. montanum L. Sp. pl. 770. Kněževø, a reg. inferiore ad superiorem Lulin pl. usque, in reg. media Belovska pl., Sv. Petka prope m. Ostrec et in reg. media Kamenicka pl. Rh. B.

T. spadiceum L. Fl. Suec. ed. II, 261. M. Bela voda loco „Močuri“ dicto frequens, inter m. Alabak et Bela Voda et cac. Jundol pl. mm. Rh. B.

T. aureum Pollich. Hist. pl. Palat. II, 344. In toto territorio ad reg. alpinam m. Midžor in S. et ad cacumina mm. Rh. in B. vulgare.

T. Velenovskyi Vandas, 1888. Fl. bulg. 143. Kněževø in B.

Dorycnium herbaceum Jord. Observ. III, 65. t. 4. f. C. = D. sabaudum Rch. Fl. Germ. Exs. nr. 649. In toto territorio sparsum (non frequens!), Kněževø, Gorna Banja, Lulin pl. Belovo, Belovska- et Alabak pl. Radilovo, in reg. media Kamenicka pl., in val. Čepelarska reka et Javorovo mm. Rh. in B.

Lotus corniculatus L. Sp. pl. 775. In toto territorio ad cac. mm. Rh. usque vulgaris.

Coronilla emerooides Boiss. et Spr. Diag. Ser. I, 2, p. 100. Belovo et in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

C. varia L. Sp. pl. 743. In toto territorio ad reg. superiorem Lulin-, Belovska- et Alabak pl. usque vulgaris.

Colutea arborescens L. Sp. pl. 1049. In val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Galega officinalis L. Sp. pl. 1063. In toto territorio ad reg. inferiorem mm. B. usque frequens.

Psolarea bituminosa L. Sp. pl. 1075 Stanimaka (Vel!) ut in coll. Sv. Petka etc., frequens in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

Astragalus glycyphyllos L. Sp. pl. 1067 Kněževø, in reg. superiore Lulin pl., Belovo, Belovska pl., in val. fl. Jadenica et Eli-

dere, in reg. superiore m. Ostrec, in silva ad Jundol pl., in val. Čepelarska reka et Dobrolucka pl. mm. Rh. B.

A. chlorocarpus Grisb. Spic. I, 50. Koprivštica in S. Stanimaka et Javorovo in B.

Onobrychis sativa Lam. Fl. Fr. II, p. 632. Philippopolis et Javorovo in B. Var. *rhodopea* Form. 1897. Foliolis acutis vel mucronatis, foliorum inferiorum obovatis vel oblonge ovatis, superiorum oblonge lanceolatis vel linearibus, calycis laciniis linearis-subulatis tubo 2—3 plo longioribus, ciliatis apice glabris, legumine calyce breviore, ad discum inaequaliter foveolato parce et breviter spinuloso, crista sat longe denticulato-spinuloso. Habitat col. Sv. Petka apud Stanimakam in declivibus mm. Rh. B.

O. gracilis Bess. enum. p. 74. Philippopolis (Vel!) ut in coll. Bunardžik et Džemdem Tepe, in val. Elidere Rh. B.

O. arenaria DC. Syll. 311. Stanimaka et Leškovo in B.

O. ebenoides Boiss. et Sprun. Diag. Ser. I, 2. p. 97. In reg. inferiore Kamenicka pl. forma vexillo carina subbreviore.

Lathyrus tuberosus L. Sp. pl. 732. In toto territorio vulgaris,

L. silvestris L. Sp. pl. 733. Kněžev in B.

L. pratensis L. Sp. pl. 733. In toto territorio ad reg. mon. tanam m. Midžor in S. et ad cacumina mm. Rh. (ut in Alabak-Jundol- et Kamenicka pl. etc.) usque vulgaris.

Orobus hirsutus L. Sp. pl. 1027. In reg. media prope mon. Sv. Kral in Lulin pl. Belovska pl., cac. m. Alabak, m. Mlekovica, in val. Čepelarska reka et Javorovo in mm. Rh. B.

O. niger L. Sp. pl. 1028. M. Ostrec et in val. Čepelarska reka mm. Rh. B.

O. vernus L. Sp. pl. 1028. In declivibus Lulin pl. (Škorp.) et in reg. media ad mon. Sv. Kral in B.

Vicia melanops Sibth. et Sm. Prodr. II, p. 72. Var. *hirtula* Form. 1897. Foliis retusis vel abscissis, calyce, corolla et legumine. adpresso hirtis. Habitat m. Parnevo in reg. inferiore Belovska pl. et Belovo in B. Var. *rhodopensis* Form. 1897. Foliis emarginatis, mucronatis, calyce sparse puberulo, legumine prominule nitido-punctato: Habitat Lažene in mm. Rh. B.

V. grandiflora Scop. Flor. carn. ed. II, II, 65. t. 42. In toto territorio ad reg. inferiorem mm. Rh. usque frequens.

V. pisiformis L. Sp. pl. 1034. M. Laževica in Belovska pl. et m. Ostrec Rh. B.

V. onobrychoides L. Sp. pl. 1036. M. Ostrec Rh. B. teste cl. Halász.

Vicia cracca L. Sp. pl. 1035. In val. Crnovrška reka et Topli dol in S. Belovo, in val. fl. Jadenica, Tatar Bazardjik, Čarganli et Lažene in B.

V. tenuifolia Roth. Tent. I, p. 309; Fl. dan. t. 2177 Kněžev in B.

V. villosa Roth. Tent. II, 2, 182. In toto territorio frequens.

Berichtigungen.

Dr. Th. von Heldreich, Director des botanischen Gartens in Athen, ersucht mich, folgende Stelle aus seinem an mich gerichteten Briefe in diesen Verhandlungen zu veröffentlichen:

„Da *Veronica thessalica* Bentham in D. C. Prodr. X, p. 480 im Jahre 1846 beschrieben und eine *Onobrychis Halácsyana* vom Pentelikon in Attika schon von mir beschrieben wurde und im Jahre 1886 in meinem „Herbarium Graecum normale“ unter Nr. 922 zuerst ausgegeben war, somit die genannten Species die Priorität vor den Ihrigen sehr verschiedenen haben, müssen Sie letztere nothwendigerweise umbauen. Ich möchte Ihnen nun den Vorschlag machen, sie Ihnen zu Ehren:

Veronica Formáneki Heldr. und
Onobrychis Formáneki Heldr.

zu benennen. Es ist dies auch mehr als billig, da Sie sich bereits so grosse Verdienste um die Flora Thessaliens erworben haben.

Athen, den 8. October 1897.

Dr. Th. v. Heldreich m. p.“

Um Dr. Th. von Heldreich's Wunsche gerecht zu werden, schlage ich vor, dass nunmehr die in diesen Verhandlungen, Jahrg. 1897, Band XXXV, p. 181 beschriebene *Veronica thessala* Form. den Namen „**Veronica Formáneki** Heldr.“ und die l. c. p. 213 angeführte *Onobrychis Halácsyi* Form. den Namen des um die Flora Griechenlands hochverdienten Forschers „**Onobrychis Heldreichi** Form.“ führen soll.

Auf p. 63, 14. Zeile von unten, ist der Name *C. macrocephala* Form. zu streichen und an dessen Stelle das Synonym „*C. Midžorensis* Form.“ zu setzen, da schon Gius Moretti in Exs. Mab. cors. 245 eine *Carlina* unter diesem Namen beschrieben hat.

Auf p. 84, 18. Zeile von unten lies statt „var. *canum* Form. non Boiss.“ „var. *subcanescens* Form.“

Zum Schlusse einige Bemerkungen

über J. Velenovský's „Flora Bulgarica“, Supplementum I.
Pragae, Fr. Řivnáč, 1898.

Im vorliegenden Buche veröffentlicht der Verfasser die Resultate der Studien über das Pflanzenmaterial, welches er und seine Freunde in den Jahren 1891—97 in Bulgarien gesammelt haben, ohne die Resultate der Studien anderer Botaniker zu beachten und ohne es der Mühe werth zu finden, sich zuerst gründlich in der Literatur umzusehen, zu sichteten, zu ordnen und das Fehlerhafte auszuscheiden, obwohl dies die erste Pflicht eines Jeden ist, der die Flora eines Landes schreibt.

Wenn der Verfasser einer Landesflora die zur Abfassung eines so wichtigen Buches unbedingt nothwendige Objectivität und die nöthige Uebersicht über die Flora des ganzen Landes besitzt, wird es ihm leicht sein zu beurtheilen, ob eine Pflanze, die z. B. bei Dragoman, Sofia oder Belovo etc. wächst, z. B. auch bei Ichtiman etc. wachsen kann, und führt er Standorte bei einer Art von Dragoman, Sofia oder Belovo an, so muss er, wenn er sich durch Autopsie nicht vom Gegentheil überzeugt hat, nothwendiger- und consequenter Weise auch den Standort von Ichtiman anführen, vorausgesetzt, dass eine Literaturangabe darüber besteht, denn dies hängt nicht von seinem Belieben und seiner Willkür ab, da ja „Ichtiman“ auch in Bulgarien liegt. Thut er dies nicht, so hat sein Buch den Anspruch auf den Titel einer Landesflora verwirkt. Dies sei nur ein Beispiel der zahllosen Unterlassungen in Velenovský's Supplementum I.

Bei seltenen Arten ist der Verfasser einer Landesflora verpflichtet, sich selbst an Ort und Stelle von der Richtigkeit der in der Literatur angeführten Angaben zu überzeugen, wozu J. Velenovský bei seiner mehrmaligen Bereisung Bulgariens genug Gelegenheit hatte.

Die Nichtbeachtung fremder Mühe und Arbeit rächt sich immer in der Folge, denn man darf nicht fremde, durch anstrengende Arbeit erworbene Rechte straflos mit Füssen treten; nicht Willkür, sondern Gerechtigkeit sind die Grundlagen einer jeden wahren und ernsten Wissenschaft.

Dass J. Velenovský die schwierigsten und kritischesten Gattungen: *Mentha*, *Rosa*, *Rubus* etc. sehr oberflächlich behandelt und von anerkannten Autoritäten wie F. Crépin, J. B. Keller, Borbás etc. bestimmte Arten und Varietäten einfach weglässt, was wohl viel

bequemer ist, als sich in das Studium dieser schwierigen und kritischen Gattungen zu vertiefen, bleibt Ansichtssache, aber auch in dieser Beziehung ist bei der Verfassung einer Landesflora eine gewisse Consequenz erforderlich und man darf nicht wieder bei anderen weniger schwierigen und kritischen Gattungen in denselben Fehler verfallen, den man der Gegenpartei vorhält.

Meine Beiträge: „zur Flora des Balkans, Bosn.“ etc. in den Verhandl. des naturf. Vereines in Brünn, XXIX, 1891 und „zur Flora von Serbien und Bulgarien“ in den Verhandl. des naturf. Vereines in Brünn, XXXI, 1892 hat Verfasser entweder ganz übersehen oder er zählt sie vielleicht (ut in p. VIII) zu den unverlässlichen Quellen, ohne sich an Ort und Stelle von der Richtigkeit dieser Angaben zu überzeugen.

Interessant ist, dass sich J. Velenovský auf die Ausstellungen, die seinerzeits Sv. Murbeck, — welcher, ohne vorherige Kenntniss der Flora des Landes und der Nachbarländer, einige Touren im Occupations-Gebiete gemacht, Pflanzen sammelte und dieselben mit anerkennenswerther Genauigkeit, jedoch nicht ohne (von Dr. Günth. v. Beck nachgewiesene) Irrtümer determinirte und beschrieb, sich aber zu einer unberechtigten und unüberlegten Aeusserung hinreissen liess, — dem gründlichen und besten Kenner der Flora des Occupations-Gebietes Dr. Günth. v. Beck gemacht hat, beruft.

Dr. Günth. v. Beck ist ein selbstständiger und kritischer Forscher, der sich nicht durch grundlose Ausstellungen beeinflussen lässt, sondern mit seltener Ausdauer das gauze Occupations-Gebiet, um sich möglichst genau zu instruiren und zu orientiren, durchwandert und sich schon durch Verfassung anderer Floren die Sporen verdient hat.

Nicht besser als mir ist es auch anderen Botanikern, die nicht zu den Freunden J. Velenovský's zählen, ergangen. Nach All dem ist vorliegendes Buch nur ein etwas grösserer Beitrag zur Flora von Bulgarien und kann den anspruchvollen Titel einer Flora von Bulgarien nicht führen.

Welchen Nutzen hat aber die Wissenschaft von einem so unvollständigen Buche, welches nicht einmal späteren Forschern über die Flora Bulgariens wegen seiner Unvollständigkeit als alleinige Grundlage zu weiteren Studien dienen kann. Mehr Objectivität und Gewissenhaftigkeit, die frei wäre von jeder Parteilichkeit, hätten dem Buche und der Sache nur genützt. Nur mit schwerem Herzen habe ich zur Feder gegriffen, die man mir in diesem Falle nur aufgezwungen hat.
